

Jaarverslag De Vlinder 2023

Samen op eigen kracht.

Inhoud

Bestuursverslag

	Voorwoord	6
1.	Het schoolbestuur	9
1.1	Profiel De Vlinder	9
1.2	Organisatie	12
2.	Verantwoording van het beleid	27
2.1	Onderwijs & kwaliteit	27
2.2	Personeel & professionalisering	40
2.3	Huisvesting & facilitaire zaken	46
2.4	Financieel beleid binnen De Vlinder	47
2.5	Risico's en risicobeheersing	49
3.	Verantwoording van de financiën	55
3.1	Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	55
3.2	Staat van baten en lasten en balans	57
3.3	Financiële positie De Vlinder	64

Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023 na resultaatbestemming	69
Staat van baten en lasten over 2023	70
Kasstroomoverzicht 2023	71
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	72
Grondslagen voor waardering van activa en passiva	74
Grondslagen voor resultaatbepaling	76
Grondslagen voor het kasstroomoverzicht	77
Waarderingsgrondslagen WNT	77
Toelichting op de balans per 31 december 2023	78
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023	85
Ondertekening jaarrekening bevoegd gezag	96

Overige gegevens	98
-------------------------	-----------

Bijlagen

Bijlage 1 - Overzicht doelen en resultaten	105
Bijlage 2 - Overzicht nevenfuncties Raad van Bestuur en Raad van Toezicht	109
Bijlage 3 - Medezeggenschap Onderwijs binnen het onderwijs in 2023	113
Bijlage 4 - Klachtenroute Onderwijs	117
Bijlage 5 - Nationaal Programma Onderwijs so De Vlinder	119

Voorwoord

Met trots presenteren we het onderwijsjaarverslag van 2023. Een jaar waarin we terugblikken en vooruitkijken. Een jaar waarin mooie resultaten zijn bereikt en we het vierjaarlijks bestuursonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs goed hebben doorstaan. Ook een jaar waarin ons strategisch programma De Negensprong in de afrondende fase is gekomen en de eerste stappen werden gezet in de voorbereiding van onze nieuwe onderwijsstrategie voor de komende jaren.

Als Stichting Koraal streven we ernaar om samen met leerlingen en hun omgeving hun kracht te ontdekken en gezamenlijk te ontwikkelen zodat zij op hun eigen wijze in onze maatschappij kunnen participeren. Het is onze maatschappelijke opdracht om leerlingen en jeugdigen voor te bereiden op een toekomst in een steeds veranderende maatschappij waarin de druk op presteren toeneemt en er veel van hen verwacht wordt. Een maatschappij waarin ook de mentale gezondheid van jongeren steeds meer onder druk komt te staan. We zien dat jongeren en hun systeem naast een behoefte aan gespecialiseerd onderwijs, ook vragen over opvoeden en opgroeien hebben. Dankzij de brede expertise van Koraal op het gebied van gespecialiseerd onderwijs, jeugdhulp en jobcoaching kunnen wij onze leerlingen steeds beter ondersteunen met een integraal aanbod op maat waarbij onderwijs en zorg elkaar versterken.

Het afgelopen jaar stond opnieuw in het teken van het verder versterken van samenwerking, zowel binnen als buiten het onderwijs. We hebben gewerkt aan verbetering en vernieuwing van het onderwijs en aan het professionaliseren van de onderwijsomgeving. Verschillende projecten zijn afgerond, andere zijn gestart. Telkens weer met als doel een moderne schoolomgeving te creëren waarin inclusie, zelfstandigheid en sociale participatie worden gestimuleerd. Daarnaast hebben we mooie resultaten behaald op het gebied van de kwaliteit van ons onderwijs.

Dit is iets dat ook door de Inspectie van het Onderwijs wordt gezien. In 2023 heeft de Inspectie van het Onderwijs tijdens het vierjaarlijks bestuursonderzoek geoordeeld dat Koraal een stevige basis heeft gelegd voor kwalitatief goed onderwijs. Onze scholen staan er goed voor en de leerlingen krijgen goed onderwijs, zo oordeelt de Inspectie. Dit hebben we bereikt dankzij de expertise en passie van onze medewerkers en door systematisch te werken aan kwaliteit vanuit het Negensprong-programma. Dit is merkbaar in zowel de resultaten van interne audits en inspectiebezoeken als in de tevredenheidsmetingen bij leerlingen, ouders en medewerkers. We zijn dan ook trots op de hoge tevredenheid over onze leerkrachten en docenten, zowel wat betreft didactische vaardigheden als de oprechte aandacht die zij geven aan leerlingen en ouders.

Voor komend jaar zetten we in om een doelgericht en samenhangend aanbod aan burgerschapsonderwijs te verzorgen. Ook wordt gewerkt aan het uitbreiden en verduurzamen van onze partnerschappen met jeugdhulporganisaties en het doorontwikkelen van onze Onderwijs & Zorg Arrangementen.

Het is bovendien onze ambitie om het expertiseknooppunt van Zuid-Nederland te worden op het gebied van Trauma Sensitief Onderwijs. We blijven werken aan de verdere implementatie van het Doelgroepen+ model, borging van de implementatie van het JOBS-concept en het opbrengstgericht werken.

Het afgelopen jaar hebben we grote stappen gezet; we zijn er nog niet. Gelukkig kunnen we rekenen op bevlogen en betrokken medewerkers die zich dag in dag uit inzetten voor onze leerlingen en hun ouders. Samen blijven we werken aan een diverse en inclusieve samenleving waarin elke leerling de kans krijgt om zijn of haar volledige potentieel te bereiken en te participeren in onze maatschappij.

Ingrid Widdershoven en Daan Creemers
Raad van Bestuur Stichting Koraal

Bestuursverslag

1

Het schoolbestuur

1.1 Profiel De Vlinder

So De Vlinder is een school voor speciaal onderwijs in Reek en is ondergebracht in Stichting De Vlinder, onderdeel van Koraal. Koraal verzorgt onderwijs vanuit drie stichtingen: Het Driespan, Saltho Onderwijs en De Vlinder. Onder de werktitel Koraal Onderwijs werken we samen aan kaders die van belang zijn voor het onderwijs. Daarbinnen werken we in schoolsoorten aan onderwerpen die voor de betreffende groep scholen van belang zijn en spelen we in op lokale ontwikkelingen. Naast gespecialiseerd onderwijs biedt Koraal jeugdhulp en langdurige zorg.

De Vlinder verzorgt het onderwijs aan 134 leerlingen (peildatum 01.02.2023) van groep 1 tot en met 8, in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar. De school kent leerlingen met diverse achtergronden:

- Kinderen die afkomstig zijn uit de regio. Deze leerlingen worden toegelaten tot de school als de toelaatbaarheidscommissie van het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring heeft afgegeven voor gespecialiseerd onderwijs.
- Kinderen die residentieel geplaatst zijn binnen Koraal locatie 'Maashorst'.
- Kinderen die dagbehandeling volgen binnen Koraal Multidisciplinair Kleuterdagverblijf De Kleine Hoogen of binnen de onderwijs-zorggroep (observatiegroep).

De missie van De Vlinder luidt:

**'Samen
ontwikkelen
in veiligheid.'**

Deze missie willen we ten aanzien van kinderen, ouders en andere partners dagelijks in de praktijk brengen. Om deze missie te realiseren, zijn er vijf belangrijke kernwaarden die richting geven aan ons handelen:

- Veiligheid
- Vertrouwen
- Betrokkenheid
- Eigenheid
- Respect

Koraal Onderwijs: Liefde voor leren, hart voor elkaar

We vinden het belangrijk dat onze leerlingen gelijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen. Ook degenen voor wie dat niet zo vanzelfsprekend is en dit veel creativiteit en doorzettingsvermogen vraagt. Veel van onze leerlingen hebben niet alleen behoefte aan gespecialiseerd onderwijs. Er zijn vragen over opvoeden en opgroeien. Door de brede expertise van Koraal op het terrein van gespecialiseerd onderwijs, jeugdhulp en jobcoaching kunnen wij kwetsbare jeugdigen ondersteunen met een integraal aanbod op maat. Dit doen we in nauwe samenwerking met ketenpartners.

We vinden het belangrijk dat onze professionals de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en te leren van en met elkaar. Daarom werken we onder andere samen in schoolsoorten (so, vso vervolgonderwijs, vso arbeidsmarkt en oza) en verspreiden en ontwikkelen we kennis en kunde.

Zo willen we bereiken dat onze leerlingen klaar zijn voor de toekomst en terug kunnen kijken op een mooie tijd op school en een fijne jeugd. En dat onze medewerkers geïnspireerd zijn en blijven om steeds opnieuw van betekenis te zijn voor degenen die dat het hardst nodig hebben.

De visie en missie van Koraal zijn duidelijk zichtbaar binnen onderwijs en vertaald in de volgende leidende uitgangspunten:

1. Alle leerlingen krijgen, als zij dat nodig hebben, een integraal programma voor leren, werken en wonen. Leren en ontwikkelen op maat is ons vertrekpunt.
2. Onderwijs-zorg expertisescholen vormen het hart van ons onderwijs, waar alle kennis en kunde samen komt. Zij zijn gespecialiseerd in arrangeren met zorgpartners.
3. Expertisescholen met een volledig curriculum ontwikkelen en borgen de onderwijskwaliteit voor hun leerroutes en schoolsoort en stellen die beschikbaar voor de oza-expertisescholen.
4. We zijn een lerende organisatie en verbinden ons op basis van schoolsoorten. Zo leren we van elkaar, maken we beleid en ontwikkelen we onze expertise verder. De samenhang in beleid en kwaliteit is leidend. Scholen werken binnen deze kaders.

Zodoende kunnen onderwijs en zorg locatie-onafhankelijk geboden worden. We kunnen de kwaliteit van onderwijs hooghouden en de doorlopende ontwikkelingen voor leerlingen eenvoudig garanderen.

**Liefde voor leren,
hart voor elkaar**

Strategisch beleidsplan

Koraal is een kennisintensieve organisatie. Onze medewerkers zijn goed opgeleid en volgen de ontwikkelingen in hun vakgebied op de voet. Geënt op de besturingsfilosofie van Koraal leggen we sterke verbindingen op inhoud en op organisatie. De rol van onze professionals is daarbij niet alleen groot, maar ook cruciaal. Het bestuur van Koraal stuurt daarbij op twee niveaus:

1. Koraal-breed en op schoolsoort via het strategisch programma De NegenSprong.
2. Op het niveau van de regio's en onderwijslocaties via regio- en schoolplannen.

De NegenSprong omvat zowel de strategische beleidsagenda voor de periode 2020-2024 als de uitwerking hiervan in een programma, gericht op het realiseren van de volgende ambities:

- Onze scholen ontwikkelen zich tot regionale expertisecentra voor gespecialiseerd onderwijs en jeugdhulp. We zijn strategisch partner in samenwerkingsverbanden, werken aan zo inclusief mogelijk onderwijs en zijn gespecialiseerd in onderwijs-zorgarrangementen en maatwerkoplossingen.
- We staan voor kwalitatief hoogwaardig gespecialiseerd onderwijs. We werken opbrengstgericht, ontwikkelingsgericht en resultaatgericht.
- We onderscheiden ons door ontwikkelingsgerichte professionals. Onze medewerkers zijn onderscheidend, goed opgeleid en goed toegerust en worden goed gefaciliteerd.
- Structurele platformen in schoolsoorten als coördinatiepunt voor beleid en organisatie. En een stevig Kennis en Expertisecentrum met Q-teams voor blijvende ontwikkeling. Inrichten van een kwaliteitsstructuur en -cultuur.
- Prestatiemonitors voor goed samenhangend zicht op alle lagen en borgen van de PDCA-cyclus.

Binnen Koraal Onderwijs sluiten we daar op aan. De belangrijkste aanvullende strategische doelstellingen in het regioplan 2023, eveneens gebaseerd op de strategiebrief 2023 van Koraal zijn:

- We anticiperen op de ontwikkelingen die we voorzien in het gespecialiseerd onderwijs op weg naar nog inclusiever onderwijs.
- In 2025 willen we de transitie hebben gemaakt naar een expertiseknooppunt: dé go-to partner op het gebied van traumasensitief onderwijs, gespecialiseerd onderwijs en onderwijs-zorg-arrangementen (oza).
- In dit kader zullen we de komende jaren inzetten op het verder uitbreiden en verduurzamen van onze partnerschappen met jeugdhulporganisaties en het door ontwikkelen van onze onderwijs en zorg arrangementen.
- Het is onze ambitie om expertiseknooppunt van Zuid-Nederland te worden waar het gaat om Trauma Sensitief Onderwijs. Deze ambitie hangt nauw samen met de Strategie Jeugdzorg en de bijbehorende Trauma Informed Care (TIC).
- Verder zetten we in op:
  - de implementatie van Doelgroepen+ model;
  - borging implementatie JOBS-concept;
  - borging opbrengstgericht werken;

- versterking Kennis- en expertisepartner (ambulantisering KEC);
- vervolmaken van de werkagenda HR Koraal Onderwijs.

In *bijlage 1* is een overzicht opgenomen van de stand van zaken binnen so De Vlinder met betrekking tot de doelen en resultaten voortkomend uit het strategisch programma De Negensprong.

Toegankelijkheid & toelating

So De Vlinder staat open voor leerlingen die in het bezit zijn van een toelaatbaarheidsverklaring van een samenwerkingsverband. Ook leerlingen die via onze samenwerkingsverbanden in aanmerking komen voor andere kortdurende arrangementen, kunnen volgens de gemaakte afspraken bij ons worden geplaatst. Leerlingen die behandeling ontvangen bij zorgpartners waarmee wij een samenwerkingsovereenkomst hebben, kunnen ook bij ons worden geplaatst. Zij maken gebruik van de regeling voor 'residentiële plaatsing'. De aanmeldprocedure kan per school verschillen; procedures worden vermeld op de website van de desbetreffende samenwerkingsverbanden.

1.2 Organisatie

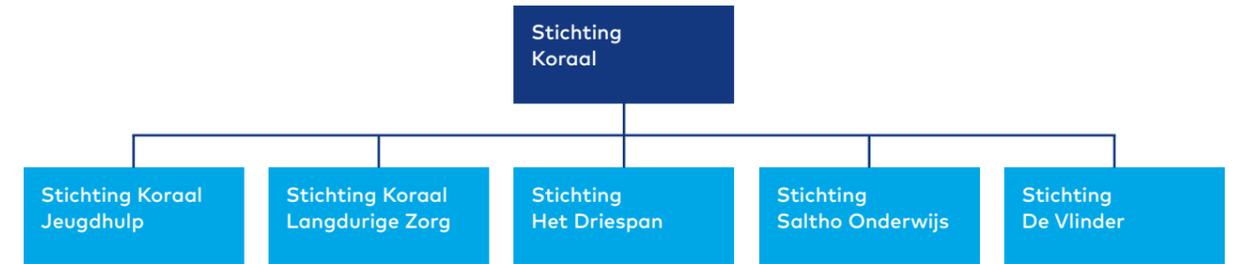
Contactgegevens bestuur van Stichting De Vlinder

Naam	Bestuursnummer	Contactgegevens	Website
Stichting De Vlinder	30198	Schijndelseweg 1 5283 AB Boxtel 0411 - 65 24 44 infos@koraal.nl	www.koraal.nl
Stichting Koraal		Poststraat 1 6135 KR Sittard 046 - 477 52 52 info@koraal.nl	www.koraal.nl

Contactgegevens so De Vlinder

Naam	Brinnummer	Contactgegevens	Website
De Vlinder so	21IZ00	Mgr. Suysstraat 10 5375 KX Reek 0486 - 49 29 49 sdevlinder@koraal.nl	www.devlinderreek.nl

Juridische structuur Koraal

Juridische structuur Koraal

Koraal heeft als rechtsvorm de stichting die de naam Stichting Koraal draagt. De Stichting Koraal fungeert als concernstichting als bestuurder van vijf onderliggende stichtingen. Dit zijn: Stichting Koraal Jeugdhulp, Stichting Koraal Langdurige zorg, Stichting Het Driespan, Stichting Saltho Onderwijs en Stichting De Vlinder.

Stichting Koraal is daarnaast betrokken bij een tweetal deelnemingen

Deelnemingen

Naast de stichtingen zoals hierboven genoemd, is Koraal betrokken bij twee deelnemingen. Voor de schoonmaak in de locaties van Koraal is een aparte BV, Schoon maakt trots B.V., waarvan 51 % van de aandelen in handen is van Stichting Koraal en de overige 49% van de aandelen in handen is van Vebego Facility Services B.V., een dochteronderneming van Vebego International. Tezamen met Stichting Pluryn is Stichting Koraal bestuurder van Stichting SeysCentra. Beide bestuurders hebben een vergelijkbare bevoegdheid en zeggenschap binnen het bestuur van de stichting Seyscentra.

Aansturing en besturing

Koraal kent een Raad van Bestuur die belast is met het besturen van Stichting Koraal alsook met het besturen van de stichtingen die deel uitmaken van het concern. Om een organisatie als Koraal bestuurbaar en slagvaardig te laten zijn, wordt een besturingsmodel gehanteerd. Dit model biedt de organisatie, haar cliënten, leerlingen en

medewerkers duidelijkheid over de besluitvormings-trajecten, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de verschillende organen en functionarissen binnen de stichtingen die deel uitmaken van Koraal. De aansturing van Koraal vindt plaats via vijf regio's, het Expertise Centrum met een landelijke functie (hierna de vijf regio's en het Expertise Centrum gezamenlijk ook te noemen: de regio) en de Interne Dienstverlening.

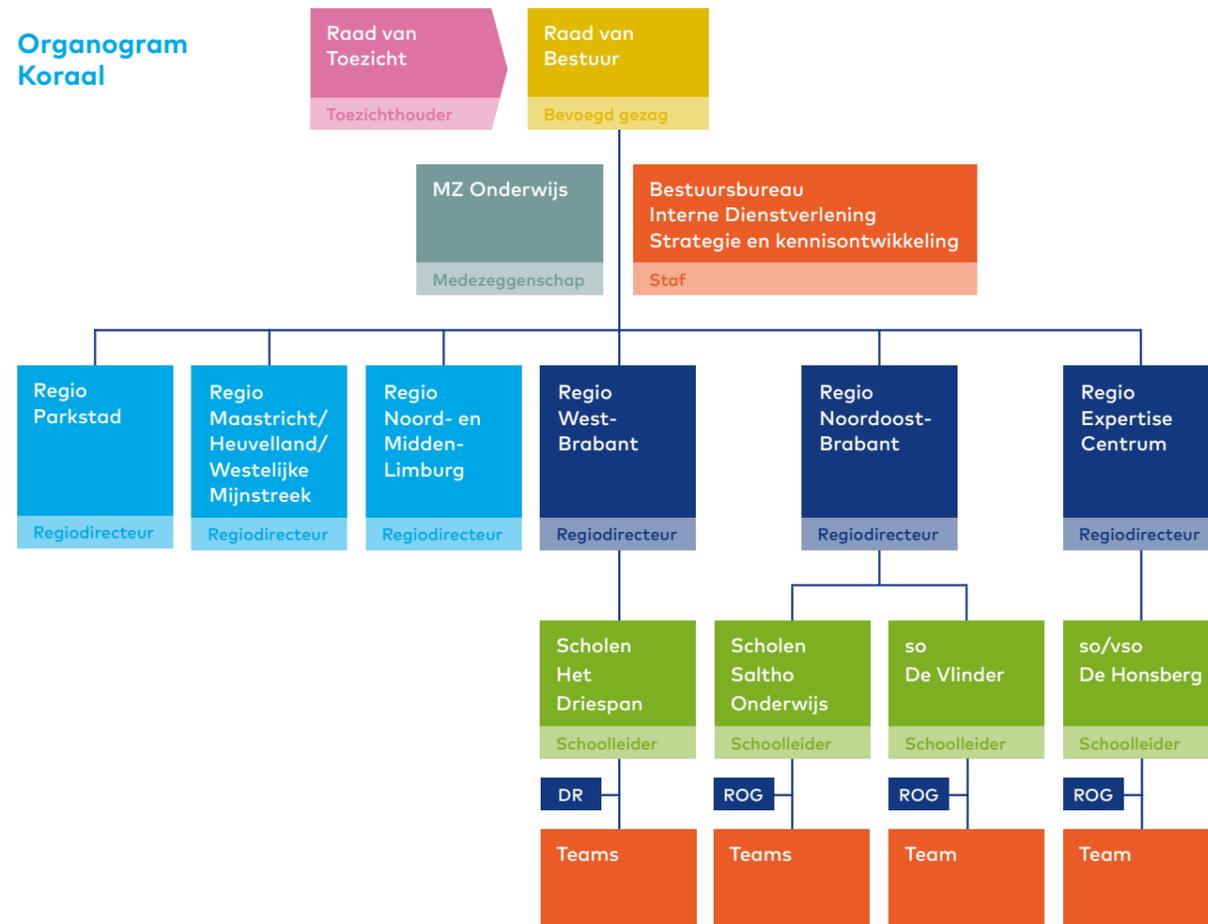
De dagelijkse leiding van elke regio ligt in handen van respectievelijk een regiodirecteur en directeur Expertisecentrum (verder: regiodirecteuren) en de directeur Interne Dienstverlening. In alle gevallen ligt het besturen ervan bij de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur voert frequent overleg met de regiodirecteuren, zowel individueel als in een gezamenlijk overleg waaraan alle regiodirecteuren en Raad van Bestuur deelnemen. Afstemming van het beleid en toetsing daarvan aan het concernbeleid vindt regionaal plaats, waarbij de regiodirecteur intensief overleg voert met de school- en/of teamleiders over het te voeren beleid.

Vrijwel alle bovenschoolse stafdiensten en de administratieve functies zijn onderdeel van de Interne Dienstverlening (ID). De regio's worden vanuit ID ondersteund door zogenaamde klantteams. De disciplines financiën, HR, Kwaliteit, ICT, Facilitair en communicatie zijn hierin vertegenwoordigd. Het onderstaande organogram geeft de onderlinge relaties weer.

Besturing onderwijsstichtingen

So De Vlinder is onderdeel van regio Noordoost en Zuidoost Brabant en wordt geleid door de heer Barendrecht als regiodirecteur. De school wordt geleid door een schoolleider.

Organogram Koraal

Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Om tot een heldere verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden te komen tussen de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur en anderzijds tussen de Raad van Bestuur en de regiodirecteuren, werkt Koraal met statuten, reglementen en een managementcharter. Zo zijn in de statuten bepalingen vastgelegd die ervoor zorg-dragen dat er sprake is van goed bestuur en goed toezicht. Voorts zijn voortvloeiend uit deze codes reglementen vastgesteld voor de Raad van Bestuur en voor de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft haar visie op toezicht houden vastgelegd, deze visie op toezicht houden is openbaar en beschikbaar via de website van Koraal. De Raad van Bestuur heeft een verdeling van de taak- en aandachts-gebieden. Verder is met inachtneming van de codes het besturingsmodel en het managementcharter vastgesteld. Het managementcharter regelt de

verhouding Raad van Bestuur-directeuren van de regio's. In het charter is expliciet aandacht gegeven aan integriteit.

Het managementcharter regelt de formele aangelegenheden en de coördinatie tussen Raad van Bestuur en de regiodirecteuren. Voor de Raad van Bestuur is het managementcharter het referentiekader op basis waarvan besluiten genomen worden met betrekking tot wat wel en niet te mandateren, hoe te managen, waarover verantwoording afgelegd of gevraagd moet worden en daar vervolgens expliciet in te zijn.

Voor De Vlinder is er bovendien een specifiek managementstatuut waarin de verantwoordelijkheidsverdeling binnen het onderwijs geregeld is. De statuten en reglementen zijn openbaar en te raad-

plegen via de website van Koraal. Het managementcharter en de specifieke managementstatuten zijn alleen intern raadpleegbaar. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot de concern-controller van Koraal.

Governance binnen Koraal

Governancecodes en functiescheiding

Op een organisatie zoals Koraal zijn verschillende governancecodes van toepassing. We werken immers op diverse terreinen: zorg, onderwijs en arbeid. Koraal hanteert twee codes:

- Zorgbrede Governance Code
- Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs

Dat is terug te zien in de samenstelling van de Raad van Toezicht. Koraal vraagt van de leden affiniteit en betrokkenheid met alle domeinen waarop de organisatie actief is. Daarnaast heeft elke toezichthouder voldoende kennis van de kernactiviteiten van Koraal.

De Zorgbrede Governance Code en de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs bevatten bepalingen die grotendeels met elkaar te vergelijken zijn en die geen tegengestelde bepalingen bevatten. Beide codes zijn gericht op goed bestuur en goed toezicht en op het afleggen van adequate verantwoording over het gevoerde beleid en ondernomen activiteiten door de organisatie.

Volgens de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs zijn organisaties voor primair onderwijs verplicht om de functies van bestuur en intern toezicht te scheiden. Binnen Koraal is sprake van een organieke scheiding (two-tier).

Raad van Bestuur

Samenstelling

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de Raad van Bestuur die in overeenstemming met de statuten uit een of meer leden bestaat. Het aantal leden wordt door de Raad van Toezicht vastgesteld en is net als in voorgaande jaren vastgesteld op twee leden. Vanwege een wijziging van het bestuur, bestond het bestuur in 2023 kortstondig uit drie leden.

- Van 1 januari 2023 tot en met 31 mei 2023 werd de Raad van Bestuur gevormd door: Mevrouw drs. I.R.W.M. Widdershoven (voorzitter) en de heer mr. drs. R.W.M. Quik (lid).
- Van 1 juni 2023 tot en met 30 juni 2023 werd de Raad van Bestuur gevormd door: Mevrouw drs. I.R.W.M. Widdershoven (voorzitter), de heer mr. drs. R.W.M. Quik (lid) en de heer dr. D.H.M. Creemers (lid).
- Vanaf 1 juli 2023 wordt de Raad van Bestuur gevormd door: Mevrouw drs. I.R.W.M. Widdershoven (voorzitter) en de heer dr. D.H.M. Creemers (lid).

Benoeming nieuw lid Raad van Bestuur

Aan de benoeming van de heer Creemers tot lid Raad van Bestuur is een uitvoerig traject voorafgegaan waarbij verschillende interne stakeholders intensief betrokken zijn. Met het voorgenomen besluit van 12 december 2022 om het profiel voor werving vast te stellen werd een belangrijk moment in de werving en selectie gemarkeerd. MZ Centraal en Centrale Cliëntenraad (CCR) hebben advies uitgebracht bij dit voorgenomen besluit. In februari 2023 hebben de selectiegesprekken plaatsgevonden. De selectiecommissies bestaande uit een delegatie van de Raad van Toezicht en een delegatie vanuit de medezeggenschap (adviserend) en de voorzitter Raad van Bestuur (adviserend) hebben een unaniem advies gegeven. De Raad van Toezicht heeft het advies van de commissies overgenomen en heeft op 22 februari 2023 het voorgenomen besluit genomen om de heer D. Creemers per 1 juni 2023 te benoemen. Dit voorgenomen besluit is conform de statuten voorgelegd aan de medezeggenschap (MZ Centraal en CCR) die beiden positief geadviseerd hebben. Met in achtneming van deze adviezen heeft de Raad van Toezicht in maart 2023 een definitief

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt integraal toezicht op het tot stand komen en uitvoeren van het beleid door de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen Koraal. Dit is gericht op het realiseren van de maatschappelijke doelstellingen van de organisatie waarbij het maken van toekomstbestendige keuzes. De positie van (toekomstige) cliënten en leerlingen en alle in aanmerking komende belangen zijn daarbij zorgvuldig en evenwichtig afgewogen. De Raad van Toezicht ziet erop toe dat de dialoog met in- en externe stakeholders bijdraagt aan deze afwegingen. De missie en visie van Koraal zijn daarbij richtingbepalend.

Eind 2022 heeft de Raad van Toezicht als afgeleide van de bestuurlijke opgaven haar toezichthoudende opgaven en daarbij behorende gedragskenmerken benoemd. De visie op toezichthouden is mede op basis daarvan maart 2023 geactualiseerd.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit zeven leden. In 2023 is de tweede termijn van één lid afgelopen. Na een openbare werving en selectieprocedure is per 1 januari 2024 een nieuw lid benoemd. Om die reden bestond de Raad van Toezicht in de periode van 1 januari 2023 tot 1 juli 2023 uit zeven leden en vanaf 1 juli 2023 tot en met 31 december 2023 uit zes leden.

De samenstelling van de Raad per 31 december 2023 is:

- De heer drs. ir. M.A. Mittelmeijer, voorzitter;
- Mevrouw Prof. dr. E.J.S.M. de Bont, Vicevoorzitter;
- Mevrouw mr. N.W.C. Michon – van Tuel, lid;
- Mevrouw K.W. Hoorn MBA, MA, lid;
- De heer dr. ir. M.J. de Graaf, lid;
- De heer drs. H.J. Smid, lid.

Vanaf 1 januari 2024 bestaat de Raad van Toezicht uit zeven leden.

Nevenfuncties leden Raad van Bestuur

De leden van de Raad van Bestuur kunnen nevenfuncties vervullen mits de Raad van Toezicht daar toestemming voor geeft waarbij deze nevenfuncties een niet een meer dan minimale werkbelasting kan opleveren of anderszins strijdig kan zijn met de belangen van de Stichting, haar dochterstichtingen en vennootschappen. De nevenfuncties van de Raad van Bestuur zijn getoetst aan de normen Wet Bestuur en Toezicht en voldoen aan deze wet.

In *bijlage 2* zijn de nevenfuncties van de bestuurders per 31 december 2023 opgenomen.

Taken en aandachtsgebieden Raad van Bestuur
De Raad van Bestuur werkt aan de hand van een Reglement Raad van Bestuur waarin in de bijlage de taken en aandachtsgebieden zijn opgenomen. De - verdeling - van taken en aandachtsgebieden van de Raad van Bestuur is in 2023 ongewijzigd ten opzichte van 2022. Het bestuur en toezicht hebben afgesproken om na een inwerkperiode van het nieuwe lid Raad van Bestuur de taken en aandachtsgebieden te evalueren en waar nodig bij te stellen. Dit heeft plaatsgevonden in maart 2024.

Rooster van aftreden

De leden van de Raad van Toezicht treden periodiek af volgens een rooster van aftreden. De statutaire benoemingsperiode van leden van de Raad van Toezicht bedraagt maximaal vier jaar. Een aftredend lid is maximaal éénmaal herbenoembaar in dezelfde of een andere functie binnen de Raad van Toezicht.

Het rooster van aftreden per 31 december 2023 is als volgt:

Naam	Datum aantreden	Afloop 1 ^e termijn	Afloop 2 ^e termijn
De heer D. Lodewijk MBA	01.07.2015	30.06.2019	30.06.2023
De heer drs. ir. M.A. Mittelmeijer	01.07.2016	30.06.2020	30.06.2024
De heer dr. ir. M.J. de Graaf	03.10.2017	02.10.2021	02.10.2025
De heer drs. H.J. Smid	15.01.2020	14.01.2024	14.01.2028
Mevrouw Prof. dr. E.J.S.M. de Bont	01.05.2021	01.05.2025	-
Mevrouw. mr. N.W.C. Michon – van Tuel	01.05.2021	01.05.2025	-
Mevrouw K. Hoorn MBA MA	01.03.2022	28-02-2026	-

Nevenfuncties

Het functioneren van de leden van de Raad van Toezicht wordt onder andere gekenmerkt door integriteit en een onafhankelijke opstelling. Conform het reglement van de Raad van Toezicht melden leden nieuwe (neven)functies aan de Raad zodat de Raad vast kan stellen of al dan niet sprake is van (schijn) van onverenigbaarheid of anderszins tegengesteld belang met de Stichting Koraal. De functies en nevenfuncties zijn vermeld in onderstaand overzicht geven de situatie weer van de zittende leden Raad van Toezicht per 31 december 2023.

De samenstelling van de Raad van Toezicht wordt jaarlijks getoetst aan de Wet Bestuur en Toezicht. De leden van de Raad van Toezicht van Koraal voldoen hieraan. Verder melden toezichthouders vooraf aan de Raad van Toezicht hun voornemen een nieuwe (neven-)functie te willen bekleden. De nevenfuncties zijn getoetst aan de Wet Bestuur en Toezicht en zijn daarmee in overeenstemming.

In *bijlage 2* zijn de nevenfuncties van de leden Raad van Toezicht opgenomen.

Samenstelling commissies

De Raad van Toezicht van Koraal kende in 2023 vier commissies. Deze commissies waren als volgt samengesteld:

1. De Agendacommissie, bestaat uit de voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht respectievelijk de heer Mittelmeijer en mevrouw De Bont.
2. De Remuneratiecommissie, bestaande uit de voorzitter en de vicevoorzitter van de Raad van Toezicht.
3. De Commissie Kwaliteit, Veiligheid en Vitaliteit, bestaande uit de heer Smid (voorzitter), de dames De Bont en Hoorn en de heer De Graaf.
4. Financiële Commissie, bestaande uit de heer Lodewijk (voorzitter) (tot 1 juli 2023), mevrouw Michon (voorzitter vanaf 1 juli 2023) en de heer De Graaf.

De Raad van Bestuur neemt deel aan de vergaderingen van drie commissie. Dit betreft de Agendacommissie, de Financiële Commissie en de Commissie Kwaliteit, Veiligheid en Vitaliteit.

Deskundigheidsbevordering Raad van Toezicht

In het kader van deskundigheidsbevordering heeft de Raad van Toezicht twee plenaire scholingsbijeenkomsten gepland. De eerste bijeenkomst stond in het teken van de betekenis van meer samenwerken in netwerken voor raden van toezicht. Deze scholingsdag werd inhoudelijk begeleid door Levinas Governance Institute. Aan de scholingsdag hebben naast de Raad van Toezicht ook de Raad van Bestuur en secretaris Raad van Toezicht deelgenomen. De tweede bijeenkomst werd gecombineerd met de jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Toezicht met als thema Belbin teamrollen en de betekenis daarvan voor de Raad van Toezicht. Vanaf 2017 hanteert de Raad van Toezicht een werkwijze met registratie waarin bij- en nascholingen voor individuele toezichthouders inzichtelijk is. Deze registratie wordt plenair besproken in de raad.

Permanente deskundigheidsbevordering Raad van Bestuur en Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht en Raad van Bestuur kennen al sinds jaar en dag een werkwijze waarin bestuur en toezichthouder naast individuele deskundigheidsbevordering samen werken aan collectieve deskundigheidsbevordering.

Een belangrijk aspect van deskundigheidsbevordering is reflectie en evaluatie. Elke vergadering van de Raad van Toezicht wordt afgesloten met een evaluatiemoment. Jaarlijks evalueert de Raad van Toezicht haar functioneren buiten de aanwezigheid van de Raad van Bestuur waarbij vooraf de visie van de Raad van Bestuur op het functioneren van de Raad van Toezicht gevraagd wordt en achteraf de uitkomst van de evaluatie met de Raad van Bestuur gedeeld wordt. De Raad van Toezicht werkt permanent aan haar eigen ontwikkeling als team en aan de ontwikkeling van de afzonderlijke leden waarvan een register wordt bijgehouden.

Aanvullend op het intern toezicht door de Raad van Toezicht op geschiktheid en vakbekwaamheid van de Raad van Bestuur, zowel als geheel als de afzonderlijke bestuurders, voldoen de bestuurders aan de accreditatievereisten van de NVZD. Hiermee is sprake van onafhankelijke toetsing van vakbekwaamheid en continue ontwikkeling van de individuele bestuurders.

Evaluatie Raad van Bestuur

De Remuneratiecommissie van de Raad van Toezicht heeft conform reglement de periodieke beoordeling van het functioneren van beide bestuurders individueel en gezamenlijk besproken in de jaargesprekken waarvan de uitkomst besproken is in de plenaire vergadering van de Raad van Toezicht. De gesprekken vonden plaats in de vorm van twee individuele gesprekken en een gezamenlijk gesprek waarin de individuele en gezamenlijke toekomstambitie aan de orde zijn geweest. In de gesprekken zijn ontwikkelperspectieven van de bestuurders gemotiveerd en besproken. Van de gesprekken zijn door de Remuneratiecommissie verslagen opgesteld. De Raad van Toezicht is van oordeel dat het bestuur goed functioneert zowel in de individuele als in de gezamenlijke prestaties. In de gesprekken in 2023 heeft de wijziging van het bestuur in 2023 een belangrijke plaats ingenomen.

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

Volgens de principes van de code Goed Bestuur, van de PO Raad, de Governancecode Zorg, van de Brancheorganisaties Zorg (boz) en het programma Goed Toezicht van de NVTZ, evalueert een Raad van Toezicht zijn functioneren tenminste één keer per drie jaar met een onafhankelijke externe begeleider.

De evaluatie van 2023 is intern georganiseerd. Twee toezichthouders hebben met de secretaris Raad van Toezicht de evaluatie voorbereid. De Zelfevaluatie heeft plaatsgevonden in november 2023. Naast de Raad van Toezicht hebben de Raad van Bestuur en de secretaris Raad van Toezicht actief deelgenomen aan de evaluatie. Deze aanpak versterkt de kwaliteit van het samenspel tussen, en de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de toezichthouder, bestuur en ondersteuning.

De Belbin teamrollen test is gebruikt als een methodische reflectie die helpend is om de dialoog te voeren. De uitkomst van de dialoog is vertaald in de volgende conclusies en leerpunten.

- **Diversiteit in teamrollen**
Het inzicht dat de teamrollen-test bood, benadrukte het belang van diversiteit in teamrollen. Het leerpunt was dat wanneer taken worden toegewezen de diversiteit binnen team optimaal benut kan worden. De gevoerde dialoog, aandacht voor onderlinge relaties en het erkennen van diverse perspectieven bevordert de gezamenlijke verantwoordelijkheid, een kritische denkwijze en het plezier in samenwerking.
- **Diepgaand begrip en essentie behouden**
Het leerpunt betrof het behouden van diepgaand begrip tijdens vergaderingen. Hoewel vergaderstukken en de toelichting daarop waardevolle informatie bevatten en als 'volledig' en 'duidelijk' worden ervaren, is het essentieel om niet te snel over te gaan naar een volgend onderwerp. Het begrijpen van de essentie achter de informatie is cruciaal voor effectief bestuur en toezicht.
- **Uitgebreider aandacht voor interne aangelegenheden**
Het leerpunt hier was het belang van meer aandacht geven aan interne aangelegenheden naast strategische en externe ontwikkelingen. Een evenwichtige focus op interne besturing en ontwikkelingen verbeteren de algehele effectiviteit van de organisatie.

In praktische zin betekent dit dat in de voorbereiding van de vergadering en tijdens de vergadering explicieter aandacht wordt gegeven aan interne aangelegenheden. De toezichthouder heeft daarbij een rol om de kwestie met het bestuur te verdiepen en aannamen te toetsen. Daarnaast wordt in de vergadering aanvullend op de dialoog met gasten aansluitend en buiten de aanwezigheid van gasten in beslotenheid vanuit bestuurlijke en toezichthoudend perspectief gereflecteerd.

Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Bezoldiging Raad van Bestuur en Raad van Toezicht
De Remuneratiecommissie van de Raad van Toezicht adviseert de Raad van Toezicht op het gebied van bezoldigingen van zowel de leden van de Raad van Toezicht als ook de leden van de Raad van Bestuur. In de Remuneratiecommissie wordt jaarlijks de Wnt-indeling (Wet normering topinkomens) van de bestuursfunctie besproken en wordt deze getoetst aan eventueel veranderende omstandigheden in de organisatie en aan de vigerende Wnt-2.

Op basis van de door VWS vastgestelde criteria over Wnt 2-classificatie heeft de Raad van Toezicht een score van twaalf punten toegekend aan Koraal. Deze score leidt tot indeling in klasse V. De Raad van Bestuur wordt bezoldigd in overeenstemming met Wnt klasse V.

- De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht is een afgeleide van de Wnt-indeling van de bestuursfunctie. Deze wordt jaarlijks geïndexeerd binnen het door de NVTZ geadviseerde kader. De bezoldiging van de voorzitter, vicevoorzitter en leden is respectievelijk 12%, 10 en 8% van de WNT-2 norm.

Bezoldiging regiodirecteur

Op basis van de "Regeling bezoldiging topfunctionarissen onderwijs OCW-sectoren" komt de Raad van Toezicht voor Stichting De Vlinder op vier punten uit die resulteert in klasse A. De bijpassende bezoldiging bij klasse A, C en D hebben geen invloed op de honorering bij Koraal. De Vlinder en Saltho Onderwijs maakt formeel deel uit van de regio Noord-oost-Brabant. De verantwoordelijke regiodirecteur wordt bezoldigd volgens de normen van de CAO Gehandicaptenzorg.

Declaraties

Voor de Raad van Bestuur geldt een Declaratiereglement. Het daarbij behorend register wordt, conform het reglement, door het Bestuurssecretariaat bijgehouden en door de manager HR en de tax-controller beoordeeld op uitvoering conform regeling. De controle van de administratie door de voorzitter Raad van Toezicht heeft plaatsgevonden, de declaraties zijn conform reglement.

Verantwoording Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft in 2023 negentien bestuursvergaderingen gehouden en daarnaast negen overleggen specifiek gericht op bedrijfsvoering. De Raad van Bestuur heeft zich in 2023 beziggehouden met uiteenlopende onderwerpen. Onderstaand worden – gecategoriseerd naar de hoofdaandachtsgebieden de onderwerpen én specifiek voor onderwijs – in alfabetische volgorde benoemd die in de Raad van Bestuur aan de orde zijn gekomen respectievelijk waarover door de Raad van Bestuur besluiten genomen zijn. De volledige lijst is opgenomen in het bestuursverslag 2023 van Stichting Koraal.

Strategie

- Strategiebrief 2024
- Uitvoeren midterm review deelstrategie Jeugdhulp

Kwaliteit en Veiligheid

- Hitteprotocol Koraal voor de onderwijsstichtingen
- Infectie Preventie besluiten
- Integraal Strategisch Risico Management versie 7.0
- Interne Audit onderwijs en zorg
- Kennisagenda Koraal
- Klokkenluidersregeling versie 2.0
- Middelengebruik
- Toepassing begrippenkader uit Trauma Informed Care

HR

- Arbeidsmarkttoelage 2023-2024, specifiek voor Het Ginnekencollege
- Arbeidsvoorwaardenpakket na de AOW-gerechtigde leeftijd
- Attentieregeling Koraal
- BBL-traject onderwijsassistent voor de onderwijsstichtingen
- Beloningsbeleid voor de onderwijsstichtingen
- Functieomschrijving algemeen: arbeidsdeskundige
- Functiebeschrijvingen voor de onderwijsstichtingen: conciërge A, B en C; gedragswetenschapper; regisseur vastgoed
- HR Beleid 2022-2027 versie 1.0
- Medewerkertevredenheidsonderzoek 2024
- Ontwikkeltraject naar schoolleider/schoolleiderstaken voor de onderwijsstichtingen
- Plaatsonafhankelijk werken
- Regelingen: aanbrenghonus; inschaling leerlingen; fiscaal gunstig sporten; reiskostenvergoeding voor vrijwilligers; tijdelijke verhoging extra reiskostenvergoeding; zij-instromers
- Uitstroombesluit voor de onderwijsstichtingen
- Vervangingsbeleid voor de onderwijsstichtingen

Bedrijfsvoering

- Bestemmingsreserves (aanleggen en aanspreken)
- Bestuursformatieplannen 2023-2024 voor de stichtingen Het Driespan, Saltho Onderwijs en De Vlinder
- Business case Plein3 ten behoeve van Stichting Het Driespan
- Concernplan en –begroting 2024
- Jaarstukken 2022 van Stichting Koraal inclusief Bestuursverslag Koraal 2022

- Jaarverslagen en Bestuursverslagen 2022 voor de onderwijsstichtingen Het Driespan, Saltho Onderwijs en De Vlinder
- Verhuizen van de stafdiensten Het Driespan

Governance

- Herinrichting van afdeling HR
- Regioplannen en –begrotingen 2023
- Verruiming (tijdelijk) faciliteiten centrale medezeggenschap

Verantwoording Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Koraal heeft in 2023 zes plenaire vergadering gehouden. Daarnaast is er halfjaarlijks overleg met de medezeggenschap. De agenda van deze overleggen wordt vooraf door de Raad van Toezicht en de medezeggenschap opgesteld. Het betreft hier een gecombineerd overleg met een delegatie van leden van de MZ Onderwijs en van de MZ Centraal. Daarnaast is er het overleg met de Centrale Cliëntenraad die bestaat uit een afvaardiging vanuit de deelraad cliënten langdurige zorg, deelraad cliënten Jeugdhulp, deelraad verwanten en een onafhankelijk voorzitter.

Onderverdeeld naar de taken van de Raad van Toezicht om toezicht te houden, te adviseren respectievelijk besluiten te nemen, zijn de navolgende onderwerpen, specifiek betrekking hebbende op onderwijs, in 2023 (telkens op alfabetische volgorde) aan de orde geweest. De volledige lijst is opgenomen in het bestuursverslag 2023 van Stichting Koraal.

Toezicht houden:

- Bespreken integrale kwartaalrapportages
- Bespreken managementletter 2022
- Bespreken Accountantsverslag 2022
- Bespreken uitkomsten rapportages extern toezicht en externe audits
- Besturing Koraal en in bijzonder bestuurswisseling in 2023
- Borgen van kwaliteit en veiligheid van dienstverlening
- Jaarlijkse evaluatie Raad van Bestuur
- Strategisch portfolio en strategische externe samenwerking

Adviseren:

- Cultuuraspecten binnen (strategische) organisatie-verandertrajecten
- Inhoudelijke kaders deelstrategie
- Strategiebrief 2024
- Strategie en anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen
- Strategische samenwerkingsmogelijkheden

Goedkeuren:

- Bestuursverslagen onderwijsstichtingen 2022: Het Driespan, Saltho Onderwijs, De Vlinder
- Concernplan en –begroting Koraal 2024
- Enkelvoudige jaarrekeningen 2022 van alle enkelvoudige stichtingen
- Geconsolideerde jaarrekening 2022 Stichting Koraal
- (Maatschappelijk) Jaarverslag Koraal 2022
- Verkoop en overdracht diverse registergoederen

Besluiten:

- Actualiseren Reglement Raad van Toezicht
- Actualiseren Reglementen van de Financiële Commissie en de Commissie Kwaliteit, Veiligheid en Vitaliteit
- Benoeming van een nieuw lid Raad van Bestuur
- Benoeming van een lid Raad van Toezicht voor een tweede termijn van vier jaar
- Benoeming van een lid Raad van Toezicht voor een eerste termijn van vier jaar
- Benoeming (intern) van een lid Raad van Toezicht tot voorzitter Raad van Toezicht in 2024
- Bezoldiging Raad van Bestuur en bezoldiging Raad van Toezicht
- Dechargeverlening aan de Raad van Bestuur voor het gevoerde beleid over 2022
- Gunning en opdracht aan onafhankelijke partij voor het ondersteunen bij de werving en selectie van een lid Raad van Toezicht
- Profiel te werven lid Raad van Bestuur
- Toestemming aanvaarden nevenfunctie bestuurder
- Vaststelling Klasse-indeling Stichting Het Driespan en Stichting Saltho Onderwijs conform regeling "Regeling Bezoldiging Onderwijs OCW sectoren"
- Vaststelling van de WNT-2 waardering
- Vaststellen Visie op Toezichthouden

Verder heeft de Raad van Toezicht toegezien op rechtmatige verwerving, én doelmatige en rechtmatige besteding van publieke middelen.

De (gemeenschappelijke) medezeggenschap

Binnen heel Koraal wordt veel aandacht besteed aan inspraak en participatie. Samen met medewerkers, leerlingen, hun ouders of wettelijke vertegenwoordigers bespreken we belangrijke onderwerpen zoals beleidsstukken, de begroting en andere ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het onderwijs en de scholen. Voor leerlingen én medewerkers. De kern van medezeggenschap is dat het dicht bij de werknemers op de werkvloer plaatsvindt. Medezeggenschap ligt bij alle werknemers en is uitgewerkt in het medezeggenschapsmodel van Koraal dat bestaat uit platforms, regionale overleggroepen (ROG) en MZ Centraal.

Platforms

Een platform is een bestaande overlegvorm of een thema-gebonden overleg. Een platform behandelt een bepaald onderwerp of thema dat speelt binnen Koraal. Daarnaast kan participatie plaatsvinden door het ophalen van informatie via bijvoorbeeld een enquête.

Medezeggenschap Centraal

MZ Centraal bestaat uit een regiegroep en een toezichthoudende groep en is verantwoordelijk voor de formele medezeggenschap. Deze MZ centraal zorgt voor de verbinding tussen de verschillende regio's. De leden van MZ Centraal worden gekozen door medewerkers uit de regio's, Interne Dienstverlening (ID) en Medezeggenschap Onderwijs (MZ Onderwijs).

MZ Onderwijs

Naast MZ Centraal is de medezeggenschap vanuit onderwijs georganiseerd in MZ Onderwijs die, in het kader van de Wet Medezeggenschap Scholen, alleen specifieke onderwerpen voor het onderwijs bespreekt. Op centraal niveau staan die twee organen in verbinding met elkaar. Het dagelijks bestuur van MZ Onderwijs heeft meerdere keren per jaar overleg met het dagelijks bestuur van de regiegroep van MZ Centraal. Tijdens deze overleggen worden agenda-punten uitgewisseld. Daarnaast is een van de leden van MZ Onderwijs ook lid van de regiegroep van MZ Centraal en is een van de leden van MZ Onderwijs ook lid van de toezichthoudende groep van MZ Centraal. Deze leden fungeren als linking pin.

MZ Onderwijs komt om de week bij elkaar. De bijeenkomsten vinden zowel digitaal als fysiek plaats. MZ Onderwijs heeft elk kwartaal een overleg met de Raad van Bestuur over thema's die alleen onderwijs betreffen en die meerdere onderwijsstichtingen aangaan. De overleggen vinden meestal digitaal plaats. Daarnaast overlegt MZ Onderwijs elke maand met een van de regiodirecteuren (namens alle regiodirecteuren van Koraal Onderwijs).

MZ Onderwijs heeft regelmatig contact met de Regionale Overleg Groepen (de ROG-en) waarin onderwijs van Koraal vertegenwoordigd is. Dit zijn:

- ROG West-Brabant;
- ROG Noordoost-Brabant/ Zuidoost-Brabant;
- ROG Expertise Centrum.

De ROG-en bewaken de participatie voor onderwijs in de regio en indien van toepassing kunnen zij in de regio de participatie uitzetten. De ROG-en verzamelen de inbreng van alle platforms/participatie in de regio's. Zij verzamelen de informatie uit de platforms en zorgen dat vragen over Koraal of de regio terechtkomen bij de platforms. De ROG-en houden de voortgang van deze processen in de gaten en zorgen ervoor dat medewerkers kunnen participeren in de processen.

Tenslotte heeft De Vlinder een medezeggenschapsraad die de locatie-specifieke onderwerpen bespreekt. Er is regelmatig contact met de medezeggenschapsraad van De Vlinder via het lid in MZ Onderwijs.

In *bijlage 3* is een jaarverslag opgenomen van de medezeggenschap rond onderwijs in 2023 en de ROG-en.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Wij bieden onderwijs aan leerlingen die tijdens het opgroeien tot jongvolwassene ontwikkelings-, gedrags- en leerproblemen ondervinden. De combinatie van psychiatrische problemen met beperkingen in het adaptieve vermogen stellen hun ouders, hun leefomgeving en de veelal ingeroepen hulpverlening voor (zeer) grote uitdagingen. Daarom vinden we contact en uitwisseling met alle betrokken partijen zeer belangrijk.

Leerlingen

Het onderwijs van Koraal is erop gericht om elke leerling te bieden wat nodig is om tot leren te komen. We richten ons op het samen met de leerling ontdekken en ontwikkelen van talent. Daarbij zoeken we naar een optimale aansluiting bij de individuele mogelijkheden van elke leerling. We begeleiden en ondersteunen de leerlingen in de omgang met hun beperkingen en belemmeringen. Door eigenaarschap te versterken, krijgen leerlingen inzicht in en verantwoordelijkheid voor hun eigen (kennis)ontwikkeling en leerproces. Ze ervaren dat ze zélf aan zet zijn als ze willen groeien. Ze zien duidelijker hoe zij hun doelen kunnen bereiken en wat hun inspanning oplevert.

Op 1 februari 2023 verzorgde De Vlinder onderwijs voor **134** leerlingen.

Ouders, verzorgers en wettelijk vertegenwoordigers

De samenwerking met ouders, verzorgers en wettelijk vertegenwoordigers is van essentieel belang, omdat we samen dezelfde doelen nastreven: de algemene sociale en maatschappelijke, alsook de cognitieve ontwikkeling van (hun) kinderen. Ouders, verzorgers en wettelijk vertegenwoordigers zien we daarom als gelijkwaardige gesprekspartners waarmee we een 'pedagogisch partnerschap' aangaan. Voor de leraren zijn de bevindingen van de ouders, verzorgers en wettelijk vertegenwoordigers essentieel om het kind goed te kunnen begeleiden. En voor de ouders, verzorgers en wettelijk vertegenwoordigers is het van belang dat zij goed geïnformeerd zijn over en goed betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind.

Medewerkers

Om goed onderwijs en goede zorg te geven, is de inzet van deskundige en vitale medewerkers cruciaal. Wij zijn trots op het betekenisvolle werk dat onze medewerkers elke dag verrichten. Onderwijs en zorg zijn diensten waarin relaties en contacten belangrijk zijn voor de kwaliteit. Het binden, boeien en behouden van medewerkers blijft onverminderd van het grootste belang.

Koraal voert op dit terrein een actief beleid. Voorbeelden hiervan zijn:

- de werving is verduurzaamd door de inzet van een recruiter;
- de aanbrenghonus van 500 euro;
- een arbeidsmarktcampagne met de employer brand van Koraal;
- ons inductie-/introductiebeleid en de mogelijkheid om direct een vast contract aan te bieden;
- stagebeleid, zijstroomtrajecten, opleidingen, enz.

Het is onze overtuiging dat professionele medewerkers hét verschil maken. Daarom stimuleren we alle medewerkers om hun deskundigheid over leren en onderwijzen verder uit te bouwen. Dat doen we door samenwerking op het niveau van Koraal Onderwijs, het strategisch programma De NegenSprong waarin de samenwerking in schoolsoorten centraal staat, de bovenschoolse ontwikkelteams binnen De NegenSprong en natuurlijk school specifiek.

Op 1 oktober 2023 telde het personeelsbestand van De Vlinder **50** medewerkers, waarvan 48 medewerkers voor onbepaalde tijd en 2 medewerkers voor bepaalde tijd.

Samenwerkingsverbanden en gemeenten

De bestuurlijke vertegenwoordiging in de samenwerkingsverbanden was, tot zijn pensioen in oktober 2023, belegd bij de programmadirecteur onderwijs. Per 7 oktober 2023 hebben de regiodirecteuren de bestuurlijke vertegenwoordiging overgenomen. Afhankelijk van de governance/juridische structuur, betekent dit vertegenwoordiging in de ALV, DNR en/of (toezichthoudend) bestuur.

De bestuurlijke vertegenwoordiging in de samenwerkingsverbanden als het gaat om so De Vlinder is belegd bij de regiodirecteur Noord Oost-Brabant.

Samenwerkingsverband	Gemeenten
PO 30 06	Oss, Uden, Meierijstad, Bernheze, Landerd
SWV Stroomland	Berg en Dal, Beuningen, Boxmeer, Cuijk, Druten, Grave, Heumen, Mill en Sint Hubert, Nijmegen, Sint Anthonis, West Maas en Waal, Wijchen

PO 30.06

In de komende jaren zal de realisatie van inclusief en passend onderwijs nadrukkelijk op de agenda van het samenwerkingsverband blijven staan. Vanuit diverse invalshoeken wordt binnen het SWV deze ontwikkeling voorbereid en in gang gezet.

De contacten tussen de specialistische en gespecialiseerde voorzieningen zijn verder geïntensiveerd met als doel duurzaam te profiteren van elkaars kennis en expertise. De Vlinder neemt deel aan de inspiratiegroep inclusief onderwijs. Samen met twee gemeentes en collega so scholen is een aanvraag toegekend voor deelname aan de experimenteerregeling oza (onderwijs/zorg). Het samenwerkingsverband is als netwerkpartner, faciliterend en ondersteunend betrokken.

Bij De Vlinder ligt de ambitie om door te ontwikkelen, om ruimte in de eigen organisatie te realiseren. Het doel is meer preventief te werken en expertise op een andere wijze naast en in het (regulier en eigen) onderwijs in te zetten. Om deze ambitie door te zetten worden mogelijkheden breed verkend en is De Vlinder bij kleine en grotere initiatieven in contact met SWV 3006 om optimaal te kunnen profiteren van elkaars mogelijkheden ter ondersteuning van deze initiatieven richting passend en inclusief onderwijs.

SWV Stromenland

De hoofdthema's voor 2023 liggen in het verlengde van de thema's die in 2022 als speerpunt zijn genomen, met een accent op inclusief onderwijs. In 2022 is concreet ten doel gesteld om het stijgende deelnemerspercentage aan het so te keren en terug te gaan naar het landelijk gemiddelde. Hiertoe worden inhoudelijke initiatieven ontwikkeld, waardoor meer mogelijkheden voor leerlingen met ondersteuningsbehoeften ontstaan binnen het regulier onderwijs. Daarnaast zet het samenwerkingsverband acties op platformniveau in, om onder instroom te beperken. Hiertoe worden nieuwe initiatieven in het regulier onderwijs georganiseerd, in verbinding met het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs (sbo).

Ontwikkelingen rond de samenwerkingsverbanden in verslagjaar 2023

Inclusief Onderwijs

In alle samenwerkingsverbanden staat inclusie op de agenda, sociaal, pedagogisch/didactisch en organisatorisch. Onderlinge samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs worden aangehaald en verschillende samenwerkingsvormen worden verkend. Saltho Onderwijs en De Vlinder leveren een actieve bijdrage aan dit thema.

Governance

Schoolbesturen vervullen in samenwerkingsverbanden meerdere rollen. Ze zijn bevoegd gezag van hun eigen organisatie en hebben zodoende diens belangen te behartigen. Echter, als lid van het samenwerkingsverband worden ze geacht het gezamenlijk belang te behartigen. Aan de ene kant is een samenwerkingsverband een netwerk, gebaseerd op wederkerigheid. Voorwaarden hiervoor zijn; onderling vertrouwen, een gezamenlijk doel, netwerklederschap en een passende besturingsvorm. Schoolbesturen zijn autonoom, maar werken samen om aan hun zorgplicht te voldoen. Aan de andere kant is een samenwerkingsverband ook een zelfstandige entiteit. Ze zijn een eigen rechtspersoon met eigen maatschappelijke opdracht en hebben een directe bekostigingsrelatie met de overheid. In de praktijk van besturing kunnen deze perspectieven schuren. Het risico bestaat dat er zich rolverwarring of belangenconflicten voordoen. (NRO, 2017)

Landelijk maken de samenwerkingsverbanden, waar dit nog niet geborgd is, de beweging naar onafhankelijk intern toezicht. Zo ook de samenwerkingsverbanden waar Koraal Noordoost Brabant onderdeel vanuit maakt.

Leerlingaantallen

Voorname in de samenwerkingsverbanden die zich richten op het primair onderwijs wordt in het kader van inclusief onderwijs een (sterke) daling van de leerlingaantallen in het so verwacht. Samen met de samenwerkingsverbanden monitoren we dit goed en sturen we erop wachtlijsten te voorkomen.

Zorg- en onderwijspartners van De Vlinder

So De Vlinder werkt waar relevant samen met externe partners. Binnen de ondersteuningsstructuur van instroom tot door- en uitstroom worden de processen zoveel in afstemming gevoerd en afgestemd. De afstemming en samenwerking kan zich bevinden rondom het opstellen van het OPP voor een leerling, afstemmen van onderwijs en behandeling of het delen van informatie over individuele leerlingen.

Wij werken samen met andere organisatie- en leerling- en organisatiegericht, zoals bijvoorbeeld:

- Stichting De Maashorst;
- gemeenten;
- Helder Onderwijsadvies;
- Bureau voor Pedagogiek;
- GGD;
- Samenwerkingsverband PO3000, SWV Stromenland en overige samenwerkingsverbanden;
- scholen voor regulier onderwijs in de regio;
- scholen voor speciaal onderwijs in de regio Noord Oost Brabant en zorg vallend onder Koraal.
- scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in regio Noordoost Brabant en Gelderland.

De Vlinder werkt samen met de scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo) binnen het samenwerkingsverband aan de ontwikkeling van onderwijszorgconcepten. De jeugdhulp van De La Salle in de regio Noordoost-Brabant, onderdeel van Koraal en daarnaast de Maashorst, is daarbij vaak de zorgpartner, omdat die al naschoolse dagbehandeling levert op de betrokken onderwijslocaties.

Aanvullend op deze specialistische voorzieningen ontwikkelt De Vlinder zich tot een gespecialiseerde voorziening, in nauw overleg met het samenwerkingsverband. Met zorg, onderwijs en arbeid als DNA van Koraal, is het voor ons een uitgangspunt om vanuit deze verschillende disciplines goed met elkaar samen te werken.

Interne ketenpartners

De meerwaarde van Koraal voor het onderwijs is zichtbaar in de samenwerking tussen de drie onderwijsstichtingen van Koraal, die onderdeel zijn van de regio's West-Brabant, Noordoost-Brabant, Zuidoost-Brabant en het Expertise Centrum. De kennis en kunde worden intern gedeeld en gezamenlijk ontwikkeld. Zo krijgt elke leerling het beste wat Koraal kan bieden.

De interne zorgpartner verbonden aan De Vlinder is De Maashorst. Deze organisatie voor jeugdhulp draagt bij aan de ontwikkeling van onderwijszorgarrangementen en voorziet in behandeling van jeugdigen om leren (weer) mogelijk te maken. Zo wordt een ononderbroken ontwikkeling zoveel mogelijk gewaarborgd.

Klachtenbehandeling

De Vlinder volgt in 2023 de concernbrede klachtenregeling van Koraal. Deze regeling sluit aan bij de externe klachtenprocedure conform de reglementen van de Landelijke Klachtencommissie (LKC) Onderwijsgeschillen. De klachtenprocedure is voor

leerlingen en hun ouders/verzorgers in begrijpelijke taal uitgelegd in de schoolgidsen, in de brochure (Blijf er niet mee zitten! Informatie over de klachtenregeling voor onderwijs) en de klachtroute. Deze documenten zijn op de website van de scholen te vinden en op de algemene pagina van Koraal (koraal.nl/over-koraal/verantwoording/klachtenbeleid). In *bijlage 4* wordt de klachtroute weergegeven.

Klachten kunnen direct bij de klachtenfunctionaris worden ingediend, bij de school zelf of bij de regiodirecteur. Deze zullen de indiener van de klacht in contact brengen met de interne contactpersonen van de scholen om de klacht in eerste instantie met de betrokkenen te bespreken. Als deze bespreking of bemiddeling niet tot de gewenste uitkomst leidt, kan een formele klacht worden ingediend bij de regiodirecteur van de onderwijsstichting. Als ook dat niet tot tevredenheid leidt, dan kan er een klacht worden ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).

De klachtenfunctionaris en het regiosecretariaat registreren de klachten. De regiodirecteur informeert periodiek de Raad van Bestuur over (het proces van) klachtafhandeling.

In 2023 heeft De Vlinder **geen** klachten ontvangen of behandeld door de regiodirecteur of Landelijke Klachten commissie.

Ouders en leerlingen zijn zeer tevreden over onze leerkrachten en docenten.

2

Verantwoording van het beleid

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Binnen Koraal vinden we het belangrijk om continu te werken aan de versterking van de kwaliteit van onze diensten. Voor het onderwijs betekent het dat we kwalitatief goed onderwijs geven aan onze leerlingen. Om de kwaliteit te monitoren stellen we ons continu een aantal vragen. 'Doen we de goede dingen en doen we de dingen goed?' Dit doen we systematisch en op een cyclische manier waarbij we meten en weten en bijstellen. Hierdoor is kwaliteitszorg in alle geledingen een continu proces van ontwikkeling.

Cyclische processen

Koraal onderscheidt vijf besturingscycli waarin de samenhang tussen de rol van het bestuur, de regiodirecteuren en de scholen geborgd is:

- strategisch beleid;
- kwaliteitsbeleid;
- onderwijsproces en resultaten;
- veiligheid en schoolklimaat;
- beheer.

Doelen en resultaten

We werken aan een bestuurlijk dashboard waarmee het bestuur inzicht heeft in de (kritische) prestaties van de organisatie en kan bijsturen waar nodig om effectief (doeltreffend) en doelmatig (efficiënt) te zijn. Het bestuurlijk dashboard staat in verbinding met het regiodashboard (school- en jaarplannen) en met het dashboard van de scholen. Voor de verschillende processen zijn informatiesystemen ingericht, zodat ontwikkelingen gericht ingezet, gevolgd en bijgesteld kunnen worden. De volgende tabel geeft per schoolsoort de systemen weer waarin deze informatie wordt verzameld en ontsloten.

Schoolsoort	Administratie / Financiën beheer (SKA/BKA)	Volgsysteem onderwijsproces (OP)	Opbrengsten resultaten (OR)	Beleid SKA en BKA	Veiligheid VS
Speciaal onderwijs	ParnasSys	ParnasSys	Ultimview	School-ontwikkeling	SWIS
Vso arbeid	ParnasSys	Somtoday	Cumlaude	School-ontwikkeling	SWIS
Vso vervolgonderwijs	ParnasSys	Somtoday	Cumlaude	School-ontwikkeling	SWIS
Oza en maatwerk	ParnasSys	Ps/Som	Ultimview/Cumlaude	School-ontwikkeling	SWIS
Gesloten onderwijs	ParnasSys	E-a match	E-a match	School-ontwikkeling	SWIS

Strategisch beleid

We bewaken de kwaliteit van het onderwijs met behulp van de PDCA-cyclus. Daarbij is er samenhang tussen strategie van Koraal, de daarvan afgeleide regioplannen en de schoolplannen. Schoolplannen worden gevoed door uitkomsten van zelfevaluaties, audits en opbrengsten. Via jaarplannen wordt uitvoering gegeven aan de schoolplannen. Via jaarverslagen en de audits kijken we terug en geven we vorm aan verantwoording. Dat geeft ons tegelijkertijd de mogelijkheid om te evalueren en te leren.

Voor PDCA-beleid en kwaliteit maken we gebruik van de module 'schoolontwikkeling'. Deze is gekoppeld aan ParnasSys en wordt door alle locaties gebruikt. School- en jaarplannen zijn hierin gemaakt en kunnen worden gevolgd met monitors en rapportages in het systeem.

Kwaliteitsbeleid

Onder **kwaliteitszorg** verstaan we binnen Koraal Onderwijs het volgende: 'de wijze waarop de kwaliteit van het onderwijs wordt bepaald, bewaakt, geborgd, verbeterd én verantwoord'. Het is de voorwaarde voor een stevig fundament onder ons onderwijs en om gericht te kunnen ontwikkelen en innoveren. Dat doen we aan de hand van drie pijlers:

De **kwaliteitswijzers** beschrijven hoe we binnen Koraal onze kwaliteit laten zien en hoe we daar aan werken.

Wat we te doen hebben voor het realiseren van kwalitatief goed onderwijs, is gedefinieerd in de **kwaliteitskaarten**. Deze zijn in 2023 aangepast aan het nieuwe toezichtskader van de inspectie. Bij elke wijziging van het kader zullen de kaarten worden aangepast.

In 2023 werd de basis gelegd voor de **kwaliteitsdocumenten**. Het gaat daarbij om het kwaliteitsbeleid, leerlingenzorg, pedagogisch-didactische beleid, veiligheidsbeleid en stagebeleid. In 2024 wordt het opbrengstenbeleid hieraan toegevoegd. Waar nodig, zijn deze documenten schoolsoort specifiek gemaakt. Dit was eveneens het startpunt op de scholen om te inventariseren wat er al is, dit te actualiseren en toe te werken naar een set van kwaliteitsdocumenten Koraal Onderwijs. Ook is de basis gelegd voor een **kwaliteitshandboek**, waarmee we de kwaliteit van Koraal Onderwijs borgen. Er is een overzicht van alle verplichte documenten, gegroepeerd naar Koraal, Koraal Onderwijs, schoolsoorten en locaties. De documenten worden begin 2024 via het nieuwe documentenportaal gepubliceerd en zo nog beter vindbaar gemaakt voor de medewerkers.

De **kwaliteitskalender** maakt per schoolsoort alle uit te voeren acties inzichtelijk voor het team, de schoolleider, de regiodirecteur en het bestuur.

Onderwijsproces en resultaten

We willen het opbrengstgericht werken binnen Koraal Onderwijs verder versteken. Dat doen we door de opbrengsten systematisch te evalueren en te koppelen aan doelgroepen en schoolsoorten. Zo kunnen we beter van elkaar leren, de condities verbeteren en transparanter zijn over wat we weten te bereiken. Dit heeft onder meer een plek gekregen in het Doelgroepenmodel+ (DM+) en vormt daarmee het raamwerk voor de inrichting van ons onderwijs en onderwijsbeleid.

Het DM+ geeft een goede basis voor de populatiebeschrijving van Koraal Onderwijs, inclusief cognitieve ontwikkeling, leergebiedoverstijgende competenties en ondersteuningsbehoeften voor zowel onderwijs als jeugdhulp. Dit resulteert in leerling-, klas- en schoolprofielen. Zo ontstaat er inzicht in de populatie van de scholen, waardoor deze een passend onderwijsleerproces kunnen realiseren, waarbij verschillende aspecten zoals leerinhoud, instructie, verwerking, leertijd, pedagogisch handelen, ruimte, materialen en een actieve, zelfstandige rol in acht worden genomen.

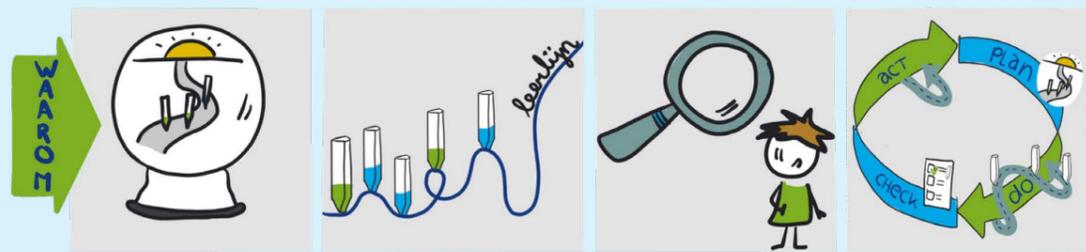
Het DM+ biedt een uniforme set instrumenten voor het monitoren van opbrengstgericht werken. Iedere locatie heeft zo de ruimte om een passend onderwijsleerproces in te richten, rekening houdend met de eigen doelgroep en autonomie van de locatie.

We identificeren binnen het DM+ elf leerroutes naar verschillende uitstroombestemmingen en vier leerroutes voor leergebiedoverstijgende competenties. Aan elke route is een gewenst leerniveau gekoppeld, met overeenkomstige afspraken over toetsing.

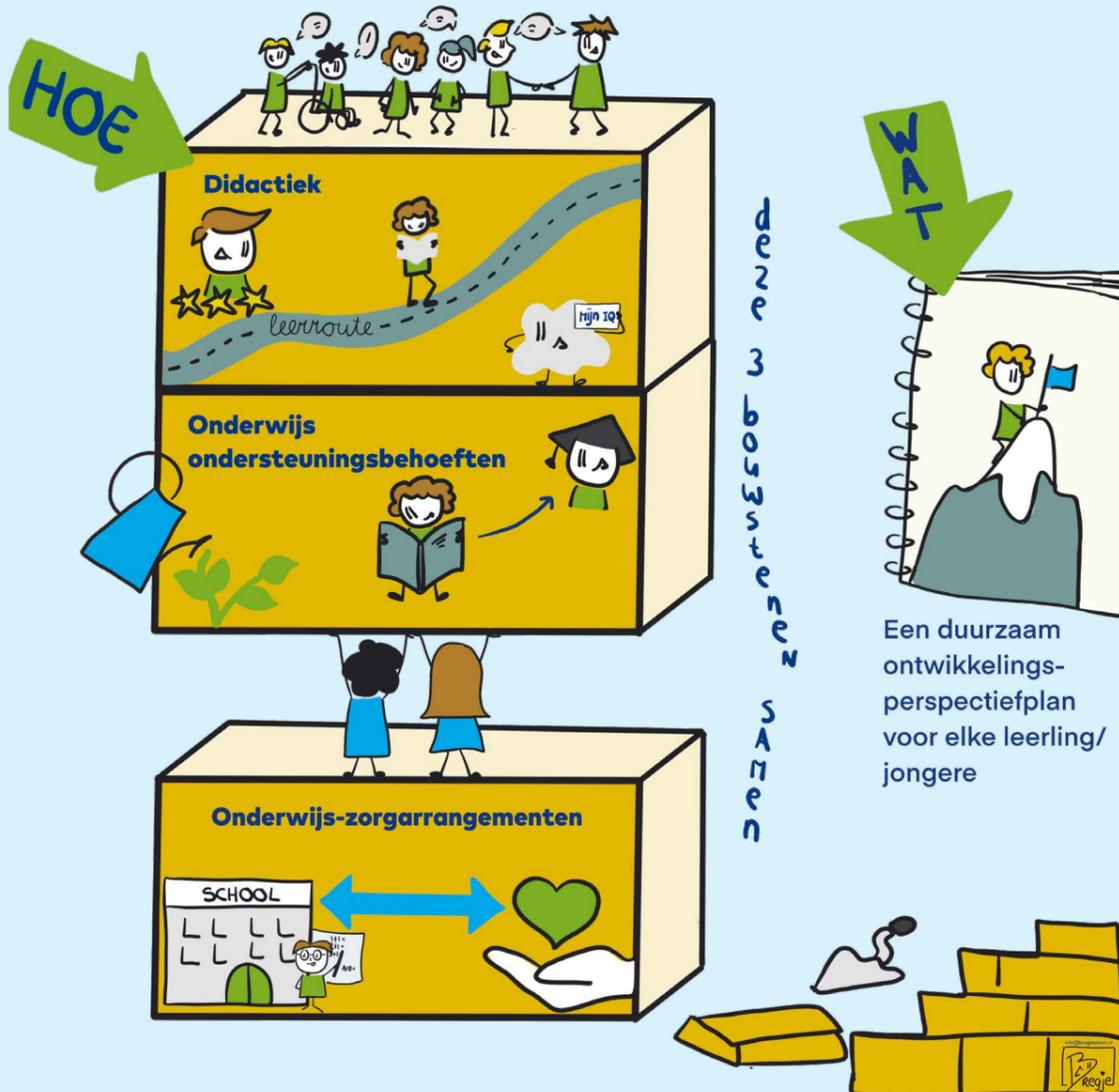
Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP's) en leerlingvolgsystemen zijn afgestemd op het DM+, waardoor we opbrengsten systematisch kunnen evalueren en koppelen aan leerlingkenmerken en onderwijstijd. Naast didactische en competentie-opbrengsten worden ook ondersteuningsbehoeften en onderwijs-zorgarrangementen geëvalueerd.

Verzamelde data, inclusief kernvakken en leergebiedoverstijgende competenties, stellen scholen in staat om de effectiviteit van hun onderwijs te beoordelen en indien nodig aanpassingen te maken, waarbij wordt gewerkt van algemeen naar specifiek, van schoolniveau naar leerlingniveau. Er is een stevige basis gelegd voor bovenscholse analyses en verdere deskundigheidsbevordering en implementatie op alle scholen, gericht op een gestructureerde evaluatie van het onderwijsleerproces.

Doelgroepmodel+

Toekomstperspectief Doelen stellen Inzichtelijk maken Evaluatie cyclus

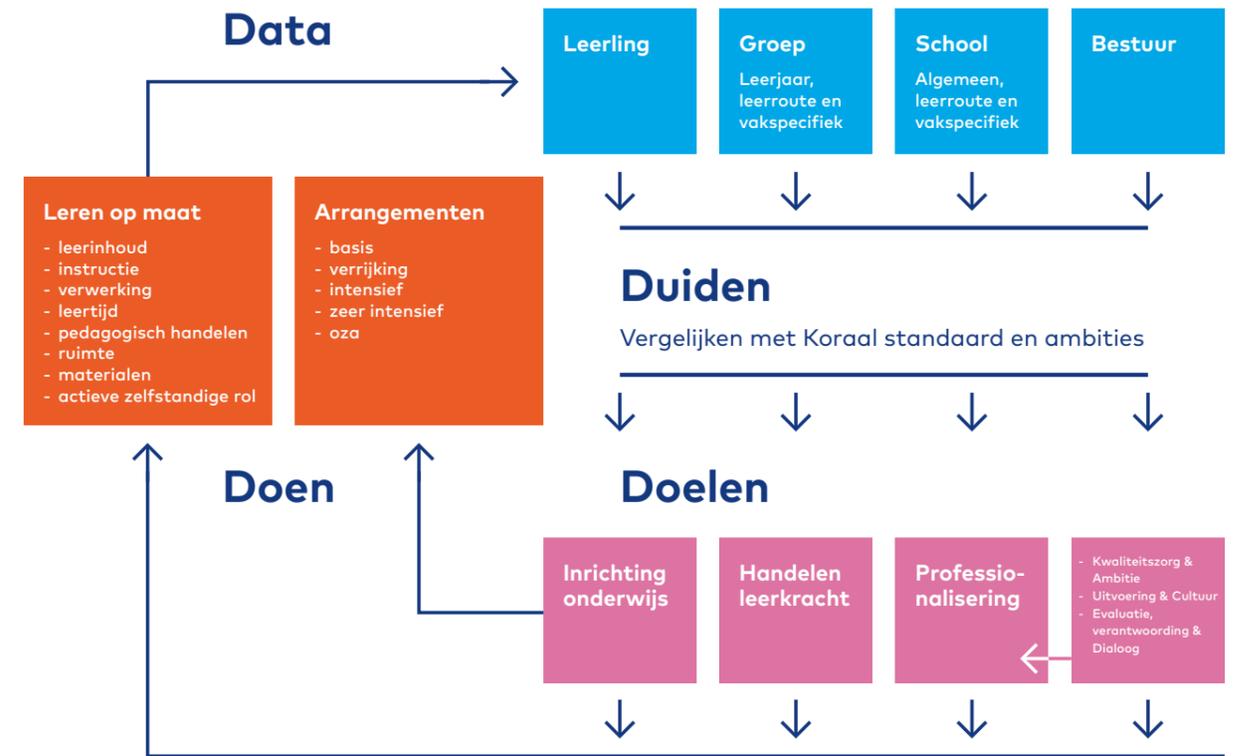

Een duurzaam ontwikkelingsperspectiefplan voor elke leerling/jongere

In 2023 vond een evaluatie met alle scholen plaats, waarvan de resultaten zijn vertaald naar een actieplan voor 2024.

Doelgroepenmodel+

→ 5D → Data → Duiden → Doelen → Doen

Onderwijsresultaten so De Vlinder

Prestatie-indicatoren

Jaarlijks brengen we een aantal basisgegevens in kaart aan de hand waarvan de prestaties van so De Vlinder vergeleken kunnen worden met andere so scholen in Nederland. In deze paragraaf presenteren we een aantal van deze opbrengsten van het onderwijs binnen so De Vlinder. De in dit jaarverslag gerapporteerde gegevens gaan uit van de op dit moment gerapporteerde resultaten in de verschillende bronnen zoals leerlingvolgsystemen, jaarverslagen van scholen en inspectie.

Uitstroomniveau conform het ontwikkelingsperspectief (OPP)

Onderstaande tabel geeft het uitstroomniveau van de leerlingen aan het einde van diens schoolperiode weer en geeft inzicht in de mate waarin leerlingen hun beoogde uitstroomniveau dat vastgelegd is in het ontwikkelingsperspectief (OPP) al dan niet hebben behaald. Het betreft het uitstroomniveau van de leerlingen aan het einde van hun schoolperiode in schooljaar 2022-2023. Residentiële leerlingen zijn hierin niet opgenomen

Behaald uitstroomniveau op school conform OPP – norm > 75%		
Op niveau OPP	19	100%
Niet op niveau	0	0%

Alle leerlingen stroomden uit op het beoogde niveau. De Vlinder voldoet hiermee ruimschoots aan de norm van 75% wat betreft 'Uitstroomniveau conform OPP'.

Plaatsbestendinging

De bestendinging geeft aan of leerling na het verlaten van de school zich nog op dezelfde plek met hetzelfde uitstroomperspectief bevindt. Deze indicator geeft een beeld of de school haar leerlingen goed adviseert en voorziet van een duurzame uitstroombestemming. In enkele gevallen lukt het niet om in contact te komen met de uitgestroomde leerling, waardoor de bestemming onbekend is.

Aan het einde van schooljaar 2021-2022 hebben in totaal 37 leerlingen de school verlaten in de einduitstroom so. Kijken we in 2023 waar de leerlingen zich op dat moment bevinden dan zien we het volgende.

Bestemming – norm > 75%	Afloop 1 ^e termijn	Afloop 2 ^e termijn
Na een jaar op bestemming	31	84%
Na een jaar niet meer op bestemming	1	3%
Na een jaar bestemming onbekend	5	14%
Totaal	37	

Voor 5 van de 37 leerlingen zijn de gegevens een jaar na uitstroom niet meer te achterhalen. Dit wil overigens niet zeggen dat deze leerlingen zich niet meer op de uitstroombestemming bevinden. Koraal betreft, in tegenstelling tot de inspectie, deze groep daarom niet in haar eigen analyse.

Met 97 % voldoet so De Vlinder ruimschoots aan de eigen norm van 75% met betrekking tot de plaatsbestendinging. Wordt het aantal leerlingen van wie de bestemming niet bekend is, wel meegerekend, dan voldoet De Vlinder met 85% overigens nog steeds de norm. De voorbereiding voor de vervolgplek voor onze leerlingen is zeker goed genoeg om te leiden tot een duurzame uitstroomplek (bestendinging), aangezien het merendeel van de uitgestroomde leerlingen zich nog op de uitstroombestemming bevindt.

Behaald uitstroomniveau naar regulier onderwijs versus speciaal onderwijs

Aan het einde van schooljaar 2022-2023 hebben in totaal 19 leerlingen so De Vlinder verlaten in de einduitstroom so.

Behaald uitstroomniveau		
Regulier onderwijs	18	95%
Speciaal onderwijs	1	5%

Tussentijdse uitstroom so naar regulier onderwijs versus speciaal onderwijs

In schooljaar 2022-2023 totaal zijn 4 leerlingen tussentijds uitgestroomd. Het betreft hier de uitstroom naar regulier onderwijs ten opzichte van speciaal onderwijs.

Behaald uitstroomniveau		
Regulier onderwijs	0	0%
Speciaal onderwijs	4	100%

Vergeleken met andere scholen van speciaal onderwijs komt de gemiddelde score van 0% overeen met het laagste percentiel in vergelijking met de andere scholen van speciaal onderwijs in Nederland.

Einduitstroomniveau so naar regulier onderwijs versus speciaal onderwijs

Aan het einde van schooljaar 2022-2023 hebben in totaal 19 leerlingen de school verlaten in de einduitstroom so.

Einduitstroom so		
Regulier voortgezet onderwijs, vo	1	5%
Speciaal voortgezet onderwijs, vso	18	95%

Maken we onderscheid in de uitstroombestemming, dan zien we het volgende:

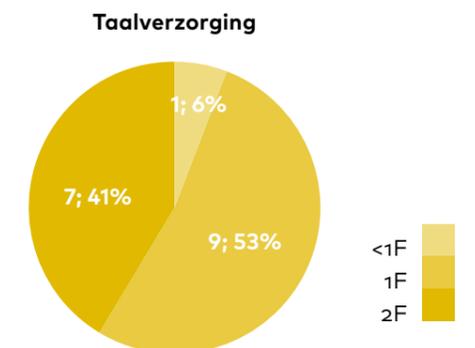
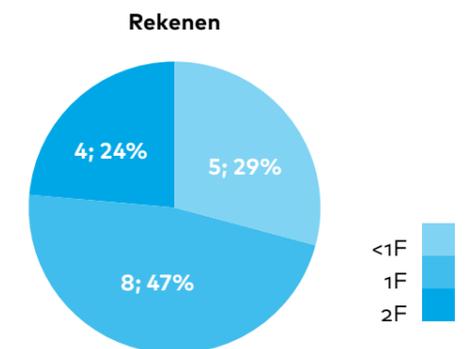
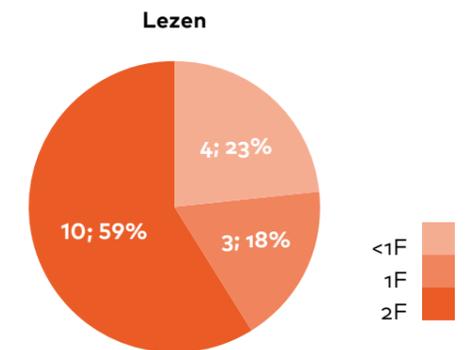
Uitstroombestemmingen		
Naar HAVO	2	11%
Naar VMBO/TL	3	16%
Naar VMBO/K	7	37%
Naar VMBO/B	2	11%
Naar praktijkonderwijs	5	26%
Totaal	19	100%

Eindtoets en behaalde referentieniveaus

Voor lezen, rekenen en taalverzorging zijn referentieniveaus bepaald. Deze maken duidelijk welke vaardigheden leerlingen op bepaalde momenten moeten hebben. Dit referentiekader bestaat uit fundamentele niveaus en streefniveaus. In 2023 zijn de volgende fundamentele niveaus behaald door leerlingen bij de eindtoetsen. Op basis van deze fundamentele niveaus zullen scholen voor 2024 passende doelen gaan stellen.

De leerlingen van De Vlinder namen in groep 8 deel aan de IEP eindtoets. In 2023 kwamen 19 leerlingen in aanmerking voor deze eindtoets. Daarvan hebben 17 leerlingen de eindtoets gemaakt. De volgende referentieniveaus zijn daarbij behaald. Omdat het om kleine aantallen gaat, worden alleen de absolute cijfers weergegeven.

Over het algemeen behaalt de het merendeel van onze leerlingen de minimale referentieniveaus passend bij het uitstroomniveau.

Opbrengsten leergebiedoverstijgende competenties

Het beleid met betrekking tot leergebiedoverstijgende competenties is in 2022 vastgesteld en geïmplementeerd. Voor de meeste leerlingen van so De Vlinder is inmiddels per leergebied de leerroute bepaald en zijn de ontwikkeling gemeten.

Binnen Koraal Onderwijs werken we met drie leergebied overstijgende leergebieden:

- zelfbeeld;
- sociaal gedrag;
- 'leren leren'.

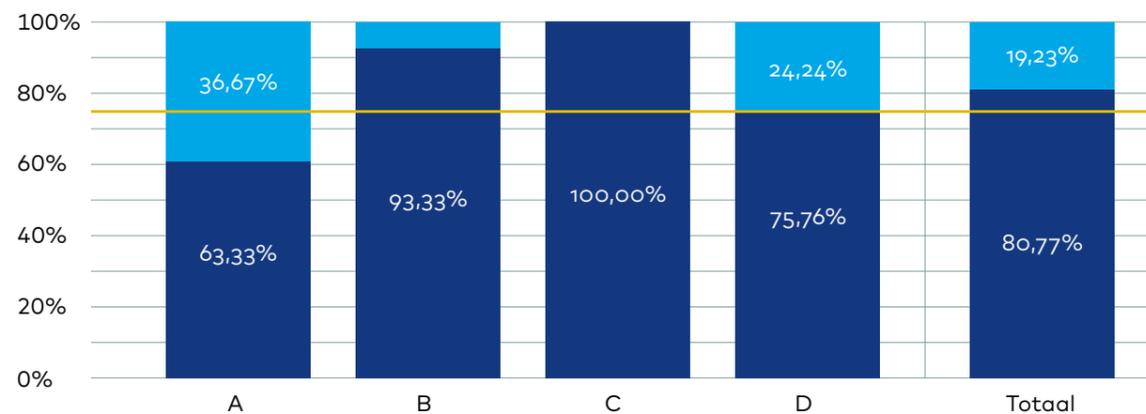
Voor iedere leerling wordt per leergebied een leerroute gekozen en worden doelen gekoppeld die worden beoordeeld aan de hand van observaties.

Daarbij is vastgesteld dat er wordt toegewerkt naar minimaal niveau 5 bij uitstroom. Dit staat gelijk aan leerroute D. Wanneer een leerling in leerroute A is ingedeeld, wordt verwacht dat de doelen van niveau 1 tot en met 8 volledig behaald kunnen worden in de schoolloopbaan van de leerling binnen het primair onderwijs.

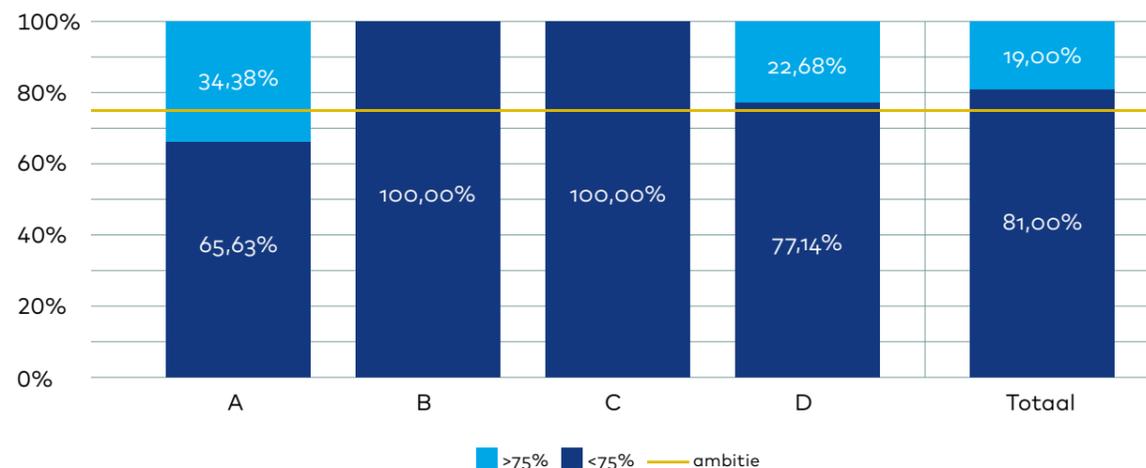
Binnen De Vlinder is de ambitie afgesproken dat 75% van de leerlingen hun streefpercentage behaald heeft. Deze scores zijn te zien in de staafdiagrammen, uitgesplitst in leergebied en leerroutes.

Voor De Vlinder zien de resultaten per leergebied er als volgt uit.

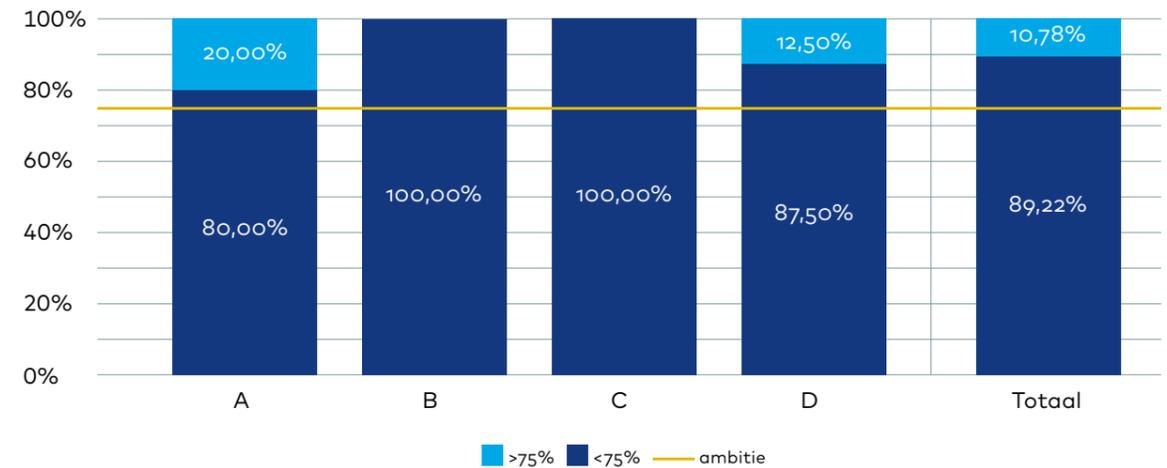
Leergebied Leren Leren

Leergebied Sociaal gedrag

Leergebied Zelfbeeld

Op zelfbeeld scoren alle leerroutes boven de ambitie van 75% van de leerlingen. Voor leren leren en sociaal gedrag scoren ook meer dan 75% van de leerling conform hun leerroute. Aandachtspunt ligt bij leerroute A waar de resultaten onder de gestelde ambitie liggen.

Zicht op kwaliteit

Het stelsel van kwaliteitszorg van Koraal sluit naadloos aan op het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs. Het bewaakt en bevordert de kwaliteit van het onderwijs. Het bestuur, de regio-directeuren en de scholen hebben hierdoor goed zicht op de kwaliteit van het onderwijs en kunnen sturen op kwaliteitsverbetering.

Zelfevaluatie en ontwikkelpunten

De school voert periodiek zelfevaluatie uit aan de hand van het kwaliteitskader. Alle scholen hebben deze zelfevaluatie uitgevoerd via de module 'Schoolontwikkeling' in de digitale omgeving van ParnasSys. Vanuit de ambities en de zelfevaluatie zijn doelen en ontwikkelpunten bepaald en beschreven in het schoolplan. Vervolgens is in het jaarplan uitgewerkt hoe wij planmatig werken aan de ontwikkelpunten. De regiodirecteur volgt de voortgang door rapportages en voortgangsgesprekken met de schoolleider en houdt het bestuur op de hoogte van de kwaliteit van het onderwijs op de scholen, de onderwijsresultaten en de kwaliteitsontwikkeling.

Punten voor De Vlinder extra aandacht verdienen:

- Het pedagogisch handelen van de medewerkers van so De Vlinder is verdiept en versterkt via kennis en vaardigheden rondom mentale weerbaarheid en Trauma-sensitief onderwijs (TSO).
- Binnen so De Vlinder is oza (Onderwijs-Zorg-Arrangementen) structureel opgenomen in het beredeneerd aanbod.

Audits

Naast de informatie die de Raad van Bestuur krijgt vanuit de managementcyclus, houdt zij zich op de hoogte over de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via interne audits. Door de auditoren van team KAI Onderwijs worden in een tweejaarlijkse cyclus deze audits uitgevoerd. De audits geven een oordeel over de kwaliteit op basis van de standaarden en de indicatoren uit het Kwaliteitskader van de Raad van Bestuur. Dit kwaliteitskader heeft een sterke samenhang met het onderzoekskader van de Inspectie voor het Onderwijs (Ivho). De inspectie verifieert dat oordeel. De vereiste daarvoor is dat het oordeel actueel en niet ouder dan twee jaar is.

Het auditteam bezoekt iedere school en geeft een onafhankelijk oordeel over de kwaliteit van het onderwijs per school. Dit wordt in het auditrapport vastgelegd en gerapporteerd aan de Raad van Bestuur en de regiodirecteur.

In 2023 zijn geen interne audits binnen De Vlinder uitgevoerd of afgerond.

Inspectie van het Onderwijs

Vierjaarlijks onderzoek Stichting Koraal

De Inspectie van het Onderwijs (ivho) heeft in de periode januari-maart 2023 een vierjaarlijks bestuursonderzoek uitgevoerd bij Stichting Koraal. De algehele kwaliteit van de besturing, kwaliteitszorg en ambitie van Koraal werd beoordeeld als.

- BKA1: Visie, ambities en doelen.
Oordeel: **goed**
- BKA2: Uitvoering en kwaliteitscultuur.
Oordeel: **voldoende**
- BKA3: Evaluatie, verantwoording en dialoog.
Oordeel: **voldoende**

De Raad van Bestuur van Koraal heeft zich de afgelopen jaren sterk ingezet voor de ontwikkeling van de onderwijskwaliteit op de scholen. De bestuurlijke visie op onderwijs en de manier waarop deze is uitgewerkt in onderwijskundig beleid is nu van goede kwaliteit. De manier waarop het bestuur stuurt op de realisatie van die visie stijgt uit boven de basiskwaliteit. De inspectie constateert dat het onderwijskundig beleid zich niet alleen richt op onderwijs maar waar nodig gecombineerd wordt met zorg en jeugdhulp. Daarbij betreft het bestuur de ketenpartners. In de visie van Koraal staat het onderwijszorgarrangement in het hart van de organisatie.

Alle scholen kennen de visie van de Raad van Bestuur op de maatschappelijke opdracht van Koraal. In de schoolplannen en jaarplannen geven zij invulling aan de doelen die vanuit het bestuur gesteld worden. De Raad van Bestuur zorgt verder dat de voorwaarden er zijn om de doelen uit het onderwijskundig beleid te realiseren. Er is sprake van deugdelijk financieel beheer. Er zijn voldoende middelen aanwezig om het onderwijs te verzorgen. De algehele verantwoording van resultaten is adequaat. Deze vindt jaarlijks plaats en is toegankelijk voor interne en externe belanghebbenden.

Wat kan beter?

Bovenschools waren nog geen doelen geformuleerd voor de basisvaardigheden taal en rekenen in termen van de referentieniveaus. Deze ambities op bestuursniveau formuleren kan de prestaties op het gebied van taal en rekenen juist ten goede komen. De inspectie gaf verder aan dat het niet altijd wenselijk is dat de Raad van Bestuur altijd de overleggen van de Raad van Toezicht en de medezeggenschap centraal bij woont, gezien de onafhankelijke positie van de raden.

Wat moet beter?

Het bestuur voldeed nog niet aan de wettelijke opdracht om een doelgericht en samenhangend aanbod aan burgerschapsonderwijs te verzorgen. Dit is opgepakt en wordt in 2024 geïmplementeerd.

Thema onderzoek extra ondersteuning

Op vijf scholen waaronder so De Vlinder heeft de inspectie een themaonderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de extra ondersteuning die sommige leerlingen krijgen. Tijdens deze themaonderzoeken is in de gesprekken met de schoolleiding ook enkele vragen gesteld ter verificatie van het bestuurlijke beleid. Tijdens de onderzoeken zijn geen risico's geconstateerd op de bezochte scholen.

De informatie die de inspectie tijdens deze themaonderzoeken heeft opgehaald, gebruikt zij voor een rapportage op stelselniveau met betrekking tot de Staat van het Onderwijs 2022-2023 die zal verschijnen in kalenderjaar 2024. De scholen en het bestuur ontvangen geen rapportage op schoolniveau.

Tevredenheidsonderzoeken binnen De Vlinder

In 2023 zijn door Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd zowel bij leerlingen als bij ouders als bij medewerkers. Deze onderzoeken zijn via schriftelijke vragenlijsten afgenomen. Hieronder is een overzicht van de tevredenheid van leerlingen en ouders.

Tevredenheid bij leerlingen

In totaal hebben 56 leerlingen de vragenlijst ingevuld. Leerlingen zijn vooral tevreden over de thema's praktische vaardigheden, gepersonaliseerd leren en onderwijs. Deze thema's vallen allemaal onder het onderwijsaanbod van De Vlinder. We kunnen dus concluderen dat leerlingen het onderwijs in zijn algemeen als goed ervaren.

Het belangrijkste verbeterpunt ligt bij het thema sociale veiligheid. Met een score van 6,6 is dit de laagste score en valt het onder de gemiddelde score van alle Koraal scholen (<0,5). Het thema voorzieningen belandt op de een na laatste plek. Maar met een score van 7,0 die boven het gemiddelde van alle Koraal scholen uitkomt (>0,5) is dit geen specifiek aandachtspunt.

Thema	De Vlinder	Benchmark (V) _{so}
Per saldo tevreden	7.4	8.2
Onderwijs	7.1	6.9
Gepersonaliseerd leren	7.3	7.8
Praktische vaardigheden	7.5	6.5
Leerkracht/docenten	7.8	8.2
Sociale veiligheid	6.6	7.6
Voorzieningen	7.0	6.9

Oudertevredenheidsonderzoek

Het oudertevredenheidsonderzoek heeft een responspercentage van 35%. Dat is lager dan in 2019 (51%), maar hoger dan gemiddeld voor alle Koraal scholen (28%). Met een score van 8,2 zijn de ouders over het algemeen zeer tevreden over De Vlinder. Op alle onderdelen scoren de ouders van De Vlinder gelijk aan of boven de benchmark. In vergelijking met 2021 is een lichte stijging te zien (7,9).

Ouders waarderen dat ze altijd met vragen bij de leerkracht terecht kunnen. Ze ervaren goed contact met de leerkracht en voldoende bereidheid om hun kind te helpen. Ook de communicatie beoordelen zij

positief. Het merendeel van de ouders geeft aan dat er in de klas van hun kind gepest wordt. Ze zien wel dat De Vlinder optreedt tegen pesten.

De algemene tevredenheid is onderverdeeld in een aantal thema's. Ook wordt het onderwerp 'loyaliteit' toegelicht. Dit geeft de balans weer tussen in hoeverre ouders de school zullen aanbevelen of juist niet.

Thema	Score	Benchmark (V) _{so}
Algemene tevredenheid	8,2	7,8
Leerkrachten/docenten	8.8	8.4
Samenwerking met ouders	8.4	7.8
Onderwijs	8.3	7.8
Voorzieningen	8.3	7.9
Gepersonaliseerd leren	8.2	7.7
Communicatie	8.2	7.8
Sfeer	7.8	7.9
Veiligheid op school	7.8	7.8
Algemene ontwikkeling	7.8	7.5
Schoolleider	7.6	7.6
Loyaliteit	+31	+28

Als er naar de twee onderzoeken in samenhang wordt gekeken, dan scoort De Vlinder goed op de tevredenheid. Bij alle onderzoeken is de score voor de algemene tevredenheid goed. De ouders hebben een positieve loyaliteitscore, wat aangeeft dat het merendeel van de ouders De Vlinder zal aanraden bij andere ouders.

Het is goed om op te merken dat de tevredenheid voor de leerkrachten zowel door ouders als leerlingen blijvend positief wordt ervaren. Het gaat dan voornamelijk over de communicatie en bereidheid om de leerlingen te helpen. In combinatie met de tevredenheid van leerlingen over het onderwijs, het gepersonaliseerd leren en de medewerkerstevredenheid op inhoud van het werk en werkomstandigheden scoort De Vlinder met gemiddelden van 7.4 of hoger goed. In 2024 wordt bekeken welke verbeterpunten we mee kunnen nemen in het regioplan 2025.

Toekomstige ontwikkelingen voor De Vlinder

Kijkend naar de landelijke en regionale ontwikkelingen rond jeugd en onderwijs zal de druk op het speciaal onderwijs alleen maar toenemen. We anticiperen op de ontwikkelingen die we voorzien in het gespecialiseerd onderwijs op weg naar nog inclusiever onderwijs. Koraal onderwijs als expertisepunt op het gebied van traumasensitief onderwijs, gespecialiseerd onderwijs en onderwijs-zorgarrangementen (oza). We zetten in 2024 daarmee nog verder in op de implementatie van Doelgroepen+ model, de borging van het opbrengstgericht werken en de kwaliteitscyclus. Het versterken van samenwerking en partnerschappen is eveneens belangrijk.

Onderwijs aan nieuwkomers

Binnen een groot aantal gemeenten waar onze scholen gevestigd zijn, worden nieuwkomers opgevangen. Vanuit Koraal participeren we in de diverse netwerken en samenwerkingsverbanden om als nodig onderwijs te verzorgen aan nieuwkomers. Dit heeft in 2023 nog niet geleid tot aanmeldingen of verzoeken tot onderwijs bij so De Vlinder.

Internationalisering

Het thema internationalisering is voor De Vlinder niet van toepassing.

Onderzoek

Het doen van (wetenschappelijk) onderzoek wordt binnen Koraal primair gecoördineerd door de afdeling Strategie & Kennisontwikkeling. Zo bewaken zij de onderzoeklijnen, methodieken en dragen er zorg voor dat onderzoeken passen bij de visie en de kennisagenda van Koraal alsook passen bij de verschillende domein strategieën binnen langdurige zorg, jeugd en onderwijs.

Op dit moment vindt afstemming plaats tussen het onderwijs en de afdeling S&KO hoe de verbinding tussen onderwijs en S&KO nog beter gelegd kan worden. Vanuit het strategisch programma Negen-sprong is er een onderzoeksteam opgezet die zich concreet met een aantal onderzoeken bezighoudt. Zo staat voor 2024 het volgende gepland:

- Onderzoeken positionering onderzoeksteam onderwijs binnen Koraal. Er zijn eerste verkennende gesprekken geweest hoe onderzoek Koraal breed gepositioneerd kan worden. Daarin krijgt de positionering van Kennis en Expertise Centrum (KEC) eveneens een plaats om zaken beter te stroomlijnen en niet dubbel te laten plaatsvinden.
- Inventarisatie welke onderzoeken er al lopen binnen alle scholen me als doel daar waar mogelijk deze te integreren danwel te gaan coördineren.
- Aansluiting op kennisagenda Koraal & de landelijke kennisagenda. Deze kennisagenda is er al voor LZ en zorg en dient voor onderwijs herzien te worden. Vanuit het onderzoeksteam Negen-sprong is een medewerker aangesloten als kar-trekker bij werkgroep "wetenschap en onderzoek" van SectorraadGO. Deze groep is bezig met het opstellen van een landelijke kennisagenda. Deze landelijke ontwikkelingen worden meegenomen in de kennisagenda voor Koraal.
- Verdere aansluiten met het BI-team binnen Koraal om zicht te krijgen op de data die binnen scholen worden verzameld en ontsloten. In 2024 wordt dit verder opgepakt en zal focus liggen op beoordelen van de datakwaliteit met het doel deze te kunnen gaan gebruiken voor onderzoek.

Passend onderwijs binnen so De Vlinder

De Vlinder is een school voor speciaal onderwijs. Zij ontvangt personele en materiële ondersteunings-bekostiging vanuit de verschillende samenwerkings-verbanden waarvan de leerlingen afkomstig zijn. Het doel van deze middelen is om de leerlingen binnen de gespecialiseerde onderwijsvoorziening extra te (kunnen) ondersteunen ten opzichte van een reguliere onderwijsvoorziening. In de praktijk vertaalt zich dit bijvoorbeeld naar kleinere klassen en extra of meer onderwijsondersteuning, die we inzetten vanuit onze bredere expertise.

Daarnaast is sprake van afspraken met samenwerkingsverbanden voor specifieke voorzieningen binnen de regio, die in het kader van passend onderwijs bijdragen aan het voorzien in een dekkend onderwijsaanbod. Voor deze voorzieningen worden vaak afzonderlijke afspraken gemaakt rondom het aantal beschikbare plaatsen, de onderwijskundige doelstellingen en de inzet van personeel en de bekostiging van de voorziening.

Oza experimenteerregeling

Een plan voor deelname aan de experimenteerregeling oza is ingediend door so De Vlinder, samen met Gemeente Oss en Gemeente Maashorst, met SWV 3006 en zo De Sterrenkijker (Oosterwijs). De doelen van het onderwijszorgarrangement zijn:

- voorkomen van uitval van leerlingen in het onderwijs en samenwerken aan een optimaal uitstroomperspectief;
- integrale, krachtige en efficiënte ondersteuning bieden aan het systeem rondom een leerling;
- tijdige en passende ondersteuning bieden aan (dreigende) thuiszitters met als doel hen te behouden voor en terug te leiden naar onderwijs;
- voorkomen van vertraging in het bieden van een passend aanbod door gescheiden systemen. Zowel preventief als curatief kunnen werken door een optimale samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.

De doelgroep betreft kinderen die in het onderwijs uitvallen of dreigen uit te vallen. Zij hebben een complexe ondersteuningsbehoefte, wat hun sociaal-emotionele en didactische ontwikkeling enorm in de weg kan staan. Deze problemen worden vaak onafhankelijk van elkaar opgepakt of pas opgepakt wanneer kinderen (deels) uitvallen in het school-systeem.

Het bieden van integrale en gecombineerde hulp op maat blijkt in de praktijk niet altijd eenvoudig te realiseren. Dit project beoogt met alle betrokken partijen, zowel op school als thuis, samenhangende ondersteuning te bieden en zo de krachten te bundelen: een integraal aanbod gericht op zowel de schoolse setting als de thuissituatie en vrije tijd (het systeem) van de leerlingen. Hiervoor is het belangrijk dat we een gemeenschappelijke taal ontwikkelen en tijdig signaleren, waardoor we interventies sneller kunnen inzetten. Een afgestemd aanbod draagt bij aan een efficiënte besteding van middelen en een grotere kans op succes. Zo kunnen mogelijke toekomstige interventies voorkomen worden die nodig zouden zijn wanneer in een vroeg stadium geen passende hulp wordt geboden.

Binnen so De Vlinder en so De Sterrenkijker worden oza-voorzieningen ingericht voor maximaal 10 leerlingen: vijf uit Gemeente Oss en vijf uit Gemeente Maashorst om maatwerk te bieden aan deze kinderen. Per kind wordt de ondersteuningsbehoefte in kaart gebracht en wordt een integraal plan gemaakt om uitval te voorkomen, of herleiding naar onderwijs mogelijk te maken. Daarnaast wordt met betrokken professionals bekeken welke interventies in het systeem nodig zijn om deze basis te verstevigen. Onderwijs en jeugdhulp werken hierbij samen aan optimaal toekomstperspectief voor deze jeugdigen met als stip op de horizon de best passende plek binnen de maatschappij. Door preventief signaleren en ondersteuning in te zetten en door professionele afstemming in de verschillende leefsfere van de leerling, zal op termijn minder intensieve zorg ingezet hoeven worden, zowel op school als thuis. Voor de leerlingen én voor overige gezinsleden.

Nationaal Programma Onderwijs

In het voorjaar van 2023 is opnieuw een schoolscan gedaan die als basis dient voor de vormgeving van het Nationaal Programma Onderwijs voor schooljaar 2023-2024. Daar waar relevant zijn leerlingen, ouders en het team betrokken en is overleg geweest met het samenwerkingsverband of de gemeente.

Op basis van deze scan zijn al ingezette interventies als nodig aangepast of zijn extra activiteiten voorzien. Ook hierbij zijn het team, de ouders en leerlingen betrokken. Het doel is steeds om aantoonbaar aan de achterstanden te werken en waar mogelijk de implementatie van bredere ontwikkelingen te ondersteunen.

De plannen zijn vervolgens ter validering aan de regiodirecteuren voorgelegd, waarna de deelraad van de school instemming heeft verleend. De regiodirecteuren hebben het overzicht van de plannen en bijbehorende begroting afgestemd met de Raad van Bestuur. Om de plannen goed te kunnen monitoren, zijn ze uitgewerkt in de module 'Schoolontwikkeling'. Daarmee is het proces geborgd in de jaarplancyclus van De Vlinder.

In bijlage 5 wordt aangegeven welke interventies binnen De Vlinder met welke resultaten in 2023 ingezet.

2.2 Personeel & professionalisering

Doelen en resultaten

De drie onderwijsorganisaties binnen Koraal, Het Driespan, Saltho Onderwijs en De Vlinder, werken, samen met het HR-team actief samen aan de gezamenlijke HR-thema's uit het HR-beleid van Koraal en daaruit voortvloeiend die voor Koraal Onderwijs. De speerpunten in het HR-beleid zijn gecategoriseerd in de 4 thema's uit het HR-beleid: Aandacht, Arbeidsmarkt, Arbeidsinzet en Ambitie. Per thema lichten we toe welke doelen en resultaten in 2023 zijn behaald.

Aandacht

Het leiderschapstraject heeft eind 2023 een doorstart gekregen, nadat het enkele jaren nauwelijks geagendeerd stond. Alle schoolleiders, regiodirecteuren en de HR Businesspartner hebben een kick-off en een tweedaagse gehad om in gezamenlijkheid doelen te stellen voor team- en persoonlijke ontwikkeling. In 2024 wordt hier een vervolg aan gegeven.

Er is in 2023 een oriënterende start gemaakt met het thema inclusie & diversiteit, het concretiseren zal in 2024 en 2025 vervolgd worden. De persoonlijke dialoog is nader verkend en zal in 2024 uitgewerkt worden.

Koraalbreed is er in 2023 een aanbestedingstraject doorlopen om tot een goede aanbieder te komen voor het medewerker-tevredenheidsonderzoek voor heel Koraal. Koraal Onderwijs heeft dit al jaren belegd bij DUO en zal vanaf 2024 meegaan in deze nieuwe werkwijze. In 2023 is het onderzoek nog via de methode van DUO uitgevoerd.

Tevredenheid bij de medewerkers van so De Vlinder
Het medewerkertevredenheidsonderzoek binnen so De Vlinder heeft een responspercentage van 79%. Met een 8,2 scoort De Vlinder goed op de algemene tevredenheid. Dit is gelijk aan de benchmark (8.2). De algemene tevredenheid is onderverdeeld in een aantal thema's. Ook wordt het onderwerp 'loyaliteit' toegelicht. Dit geeft de balans weer tussen in hoeverre medewerkers hun organisatie zullen aanraden of juist zullen afraden als werkgever.

Thema	Score	Benchmark (v)so
Per saldo tevreden	8.2	8.2
Inhoud van het werk	8.5	8.2
Werkomstandigheden	7.9	7.6
Persoonlijke ontwikkeling	7.4	7.6
Leidinggevende	7.5	8.2
Samenwerking	7.6	7.9
Communicatie	6.8	6.9
Sfeer	7.8	8.3
Onderwijs	7.7	7.5
Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid	7.1	n.v.t.
Loyaliteit	+13	+12

Ten opzichte van de benchmark scoort De Vlinder op de meeste thema's hoger. Enkel op het thema 'leidinggevende' en 'sfeer' scoren medewerkers van De Vlinder lager, maar nog steeds voldoende. De thema's communicatie en vitaliteit en duurzame inzetbaarheid scoren het laagste. Medewerkers geven daarbij bijvoorbeeld aan ruis te ervaren in communicatie en behoefte te hebben aan meer (ontspannen) momenten samen.

De resultaten uit het MTO worden in 2024 nader bekeken waarbij verbeteringen worden opgepakt in de regioplannen en de schoolplannen.

Arbeidsmarkt

In 2023 zijn er in totaal 161 nieuwe medewerkers gestart in Koraal Onderwijs. Dit betreft zowel vast als tijdelijk personeel (jaar- en/of vervangingscontracten). 110 medewerkers hebben de organisatie verlaten. Dit laat zien dat er een forse groei is geweest in het aantal medewerkers, wat verklaarbaar is, omdat er meer medewerkers nodig waren vanwege o.a. groei van het aantal leerlingen, incidentele middelen en hogere toelaatbaarheidsverklaringen. Het volledige verloop komt neer op een

percentage van 16,5%. Uitgesplitst naar vaste en tijdelijke contracten zien we verlooppercentages van respectievelijk 11% en 5,5%. Dit is hoger dan voorheen; het past echter wel bij de landelijke ontwikkelingen binnen de arbeidsmarkt.

Als Koraal Onderwijs huren we slechts enkele externe medewerkers in via detacheringbureaus. Dit gebeurt enkel in de gevallen om een vervanging in te vullen of om een openstaande vacature tijdelijk in te vullen. De meest voorkomende ingehuurde functies zijn leraar en schoolleider. Gemiddeld is er iets meer dan 2% inzet van personeel niet in loondienst geweest.

Er is een aanbestedingstraject doorlopen om 'personeel niet in loondienst' (PNIL) op contractbasis te kunnen inhuren. Op basis van marktconsultatie-gesprekken zal dit in 2024 verder worden uitgerold.

Binnen Koraal Onderwijs is er gestart met regionale introductiebijeenkomsten voor nieuwe medewerkers in overeenstemming met de afspraken in de werkgroep on- & offboarding. Samen met schoolleiders is gekeken naar een goede vorm hiervoor en is er na tussenevaluatie besloten dit jaarlijks voort te zetten in een compacte wijze, omdat het inwerken op de locaties zelf gebeurt.

Koraal Onderwijs wilde in 2023 een uniform werving- & selectiebeleid ontwikkelen voor alle 3 de onderwijsstichtingen. Omdat dit thema Koraal-breed op de agenda stond, is besloten eerst daarop te wachten. Dit is echter niet afgerond in 2023, waardoor dit doorgeschoven is.

Om onderscheidend te zijn op de arbeidsmarkt is er door een stagiaire HR een onderzoek gedaan naar de 'soft skills' die specifiek van belang zijn om binnen Koraal Onderwijs te werken. De 5 belangrijkste competenties die hierin naar voren komen, zijn: empathisch vermogen, luisteren naar het kind, geduld, flexibiliteit en humor. Deze vaardigheden zijn daarom expliciet opgenomen in de werving van nieuwe medewerkers.

Het functiehuis van Koraal Onderwijs is in 2023 eenduidiger geworden wat betreft functies in de scholen. Zo zijn de functies gedragswetenschapper A & B en conciërge A, B & C geïmplementeerd. Alleen de functie van vakleraar moet nog geactualiseerd worden in een functiebeschrijving, waarna alle functies die in de scholen aanwezig zijn uniform zijn voor heel Koraal Onderwijs. De vervolgstap is het actualiseren van de ondersteunende functies.

Arbeidsinzet

Er is een pilot duurzame inzetbaarheid geweest binnen Koraal, waar 2 scholen van Koraal Onderwijs aan hebben deelgenomen. De rapportage van de gehele pilot laat zien dat opvolging samen met de regiodirecteuren en HR van belang is voor medewerkers. Een plan hiertoe wordt in 2024 opgesteld en uitgevoerd.

Verzuim

Het verzuimpercentage in 2023 is voor De Vlinder 11,57%, waarmee zij fors boven de norm van 6,7% uitkomt. We leveren adequate verzuimbegeleiding met aandacht en begrip voor de medewerker, waarbij het verzuim nauwgezet gevolgd wordt. Er zijn grote verschillen tussen de scholen onderling, waardoor de ingezette interventies in mate en resultaat verschillen.

Ingezette interventies:

- De HR-adviseurs hebben structureel intensief overleg met de schoolleiders (en soms medewerkers) om het verzuim omlaag te brengen en de regiodirecteur wordt meegenomen in de opvolging van het verzuim. De frequentie van deze gesprekken is opgevoerd.
- Alle schoolleiders hebben een verzuimtraining gevolgd en hebben de mogelijkheid om 3x per jaar aan te sluiten bij intervisie over personele casuïstiek (waaronder verzuim).
- Daarnaast is binnen Koraal Onderwijs een welzijnsplatform aangeboden aan medewerkers (OpenUp) om medewerkers te ondersteunen in hun welzijn. Schoolleiders krijgen een vrijwillig aanbod via OpenUp om zelf te oefenen in het omgaan met bijv. stress, burn-out op de werkvloer, psychische problemen van medewerkers enz.
- Voor een selecte groep medewerkers van Koraal Onderwijs is het project 'Ondervinden' ingezet, wat is gericht op persoonlijke ontwikkeling, groei en versterking van jezelf. Door dit project zijn deze medewerkers veerkrachtiger en zekerder van zichzelf geworden, wat van hen een beter inzetbare medewerker maakt. Naast deze groepsaanpak wordt deze coaching individueel ingezet waar nodig, evenals andere coachingstrajecten.
- De pilot duurzame inzetbaarheid vraagt om opvolging waar de regiodirecteur een rol in heeft. Op dit moment wordt een plan voor Koraal Onderwijs op dit thema gemaakt in samenspraak met de regiodirecteuren.
- Tijdens de voortgangsgesprekken wordt het verzuim(beleid) van de locatie als een van de agendapunten door de schoolleider besproken met de regiodirecteur en de HR Businesspartner. Daar waar nodig worden vervolgacties ingezet.

De interventies hebben op het lang en extra lang verzuim tot effect gehad dat dit verminderde, omdat dit in 2023 ontzettend hoog was. Helaas is zichtbaar dat het kort en middellang verzuim wat is toegenomen, waardoor de focus in 2024 op een zo kort mogelijke duur van het verzuim gelegd gaat worden. De intentie was om opvolging te geven aan Het Potentieel Pakken door aan te sluiten bij de koplopers van OC&W bij het project 'stimuleren contractuitbreiding'. Er is een start gemaakt door medewerkers te laten participeren in de ideeën. Opvolging volgt in 2024 vanwege prioritering aan andere thema's.

Het vervangingsbeleid is in 2023 geactualiseerd en passend bij de onderwijsstichtingen opgesteld nu alle scholen eigenrisicodragers zijn van het Vervangingsfonds. In gezamenlijkheid met de schoolleiders zijn er keuzes gemaakt hoe om te gaan met vervangingen in de scholen.

Ambitie

Er is in 2023 een traject ontwikkeld voor medewerkers met de ambitie om schoolleider te worden of om ondersteunende schoolleiderstaken uit te voeren. In 2024 wordt dit ontwikkeltraject geïmplementeerd in Koraal Onderwijs.

Medewerkers krijgen in Koraal Onderwijs vele kansen om zichzelf te ontwikkelen. De adviseur Leren & Ontwikkelen heeft een groot en overzichtelijk scholingsaanbod gecreëerd op basis van de behoeften van medewerkers en stelt dit jaarlijks bij. Het meerjaren professionaliseringsbeleid is in de route naar erkende opleidingsscholen voor West-Brabant (Partnerschap Samen Opleiden) voor heel Koraal Onderwijs in concept geactualiseerd. Besluitvorming hierover vindt plaats in 2024.

So De Vlinder is in 2023 aangesloten bij de RAP (Regionale Aanpak Personeelstekorten) om als netwerk met andere schoolbesturen op te trekken in de personeelstekorten in de regio. Het is nog niet gelukt om toe te treden als aspirant-lid van het Partnerschap Samen Opleiden in de regio. De rol van het gespecialiseerd onderwijs in dit partnerschap is ingewikkeld, waardoor eisen, randvoorwaarden en wat het gespecialiseerd onderwijs (in ons geval Koraal Onderwijs) zou kunnen bieden hierin. Dit wordt in 2024 opgevolgd.

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

De werkgevers en vakbonden hebben in september 2023 een nieuwe CAO PO afgesloten met een looptijd van 1 mei 2023 t/m 30 september 2024. In deze CAO PO 2023 – 2024 zijn er afspraken gemaakt over een loonstijging van 10% vanaf 1 juli 2023, een eenmalige uitkering in november 2023 en een verhoging van de vergoeding woon-werkverkeer. De participatiebanen in het onderwijs zijn vervallen en komen vanaf heden alle medewerkers op reguliere wijze in dienst.

Toekomstige ontwikkelingen

Naast de doorontwikkelingen van bovengenoemde acties blijft het onverminderd belangrijk om met aandacht voor medewerkers te werken aan binden, boeien en behouden van medewerkers, mede door de krapte op de arbeidsmarkt en het belang om kwalitatief goed onderwijs aan onze leerlingen te willen bieden. Het is belangrijk om te onderzoeken of 'anders organiseren van het onderwijs' een bijdrage kan leveren in het omgaan met het lerarentekort.

Door het aanbieden van gecombineerde onderwijszorgarrangementen zullen er meerdere disciplines in de scholen werkzaam zijn. Dit kan betekenen dat een uitbreiding wenselijk is van de huidige functies van Koraal Onderwijs, maar kan betekenen dat het 'ingeleende' functies van ketenpartners zijn.

Koraal Onderwijs heeft het uitgangspunt om het personeelsbeleid van de drie onderwijsstichtingen zoveel mogelijk gelijk te trekken, wat inmiddels al vergoed is. Er wordt onderzocht of de drie onderwijsstichtingen kunnen fuseren naar één onderwijsstichting.

Omdat de NPO-middelen uiterlijk tot schooljaar 2024 – 2025 mogen worden uitgegeven, is het van belang dat medewerkers die bekostigd worden uit deze middelen in het genoemde schooljaar in de reguliere formatie worden opgenomen.

Al langere tijd worden er gesprekken gevoerd over een bijstelling/ actualisatie van de strategie van het KEC. Deze gesprekken gaan over de wijze waarop het KEC een bijdrage kan blijven leveren aan de vraag van de scholen en samenwerkingsverbanden en daarbij of het KEC de vraag in relatie tot inclusief onderwijs kan bedienen. Er wordt onderzocht of het KEC voor heel Koraal Onderwijs ingezet kan gaan worden, waar tot op heden nog vooral de focus op West-Brabant ligt. Naar verwachting zullen deze ontwikkelingen van invloed zijn op de formatiebehoefte in de loop van schooljaar 2024 – 2025.

Uitkeringen na ontslag

De kosten voor uitkeringen na ontslag in verslagjaar 2023 bedragen: € 0,-

De ingediende vergoedingsverzoeken bij het Participatiefonds om de uitkeringskosten voor zijn rekening te nemen, zijn volledig gehonoreerd. De Vlinder wordt daardoor niet verantwoordelijk geacht voor de uitkeringskosten. Uitgangspunt in het werk-naar-werk beleid is dat instroom in een uitkering wordt voorkomen door tijdig afspraken te maken over het begeleiden van boventallige werknemers naar een andere baan, bij voorkeur binnen de sector.

In het kader van duurzame inzetbaarheid vinden soms maatwerkgesprekken met medewerkers plaats, onder andere door de gesprekkencyclus, om te bespreken hoe medewerkers inzetbaar kunnen blijven. Daarvoor bestaan diverse mogelijkheden, waaronder mobiliteit binnen Koraal Onderwijs of wanneer gewenst/noodzakelijk outplacement.

Aanpak werkdruk en inzet van middelen

Om de ervaren werkdruk in het (primair) onderwijs te verlichten, stelt het kabinet structureel extra middelen ter beschikking. De oorzaken van werkdruk kunnen variëren per school. Daarom hebben schoolteams en schoolleiders de vrijheid om te beslissen wat op hun school het meest effectief is.

De personeelsleden in de medezeggenschapsraad hebben instemmingsrecht over de besteding van deze gelden. Daarom zijn zij betrokken bij de besluitvorming over de inzet van deze extra middelen op de scholen. Ze bespreken met de teams de knelpunten die werknemers ervaren en bepalen gezamenlijk oplossingen. Tijdens de bespreking over het aanpakken van werkdruk wordt besloten welke maatregelen de school moet nemen om deze te verminderen. Ook wordt er in relatie tot de regeling 'bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders' gezamenlijk afgesproken hoe nieuwe medewerkers worden ingewerkt op de schoollocatie, wat vervolgens wordt vastgelegd in het werkverdelingsplan.

Op basis van dit gesprek heeft de schoolleider een bestedingsplan opgesteld voor de inzet van de extra werkdrummiddelen voor 2023-2024 en voor de begeleiding van nieuwe medewerkers. Dit plan is ter instemming voorgelegd aan de personeelsgeleding van de MR. Daarnaast draagt de school via de bovenschoolse afdracht bij aan het collectieve opleidingsbudget, dat naast een professionaliseringsaanbod voor alle medewerkers ook specifieke ondersteuning biedt voor startende medewerkers. Ook wordt er een leiderschapstraject aangeboden voor schoolleiders.

In 2023 zijn de volgende middelen voor de aanpak van werkdruk als volgt besteedt:

Bestedingscategorie	Besteed bedrag		
	2022-2023	2023-2024	Totaal 2023
Personeel	43.199	30.975	74.174
Materieel	0	0	0
Professionalisering	0	0	0
Overig	0	0	0
	43.199	30.975	74.174

Sociale Veiligheid

Veiligheidsbeleid

Het veiligheidsbeleid van Koraal Onderwijs is opgesteld door de stafmedewerker facilitaire zaken en de stafmedewerker kwaliteit. In dit veiligheidsbeleid is zowel de sociale als de fysieke veiligheid uitgewerkt. Dit beleidsdocument is in schooljaar 2022-2023 in het kader van Kwaliteit in Beeld herzien en tot een compleet geheel samengevoegd. Er vindt een uitwerking op schoolniveau plaats door de veiligheidscoördinator en daar wordt het hele team bij betrokken. Het veiligheidsbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd binnen de school en vervolgens besproken met de regiodirecteur. Specifieke aandachtspunten worden indien van toepassing tijdens de voortgangsgesprekken met de desbetreffende school besproken en opgepakt.

Alle scholen registreren de incidenten in het systeem SWIS. Hiermee ontstaat inzicht in situaties waar de meeste incidenten voorkomen en worden periodiek trends en rode draden geanalyseerd. Op basis daarvan stellen scholen hun beleid bij en zetten ze waar nodig gerichte verbeteracties in.

Regelmatig worden tevredenheidsmetingen uitgevoerd bij leerlingen, ouders en/of medewerkers waarbij sociale veiligheid eveneens een plek heeft. De resultaten hiervan verwerkt de schoolleider in actiepunten die vastgelegd zijn in het jaarplan van de school en waar nodig wordt beleid aangepast of geformuleerd.

Vertrouwenspersonen

Koraal Onderwijs maakt gebruik van interne contactpersonen die de rol van vertrouwenspersoon intern op zich kunnen nemen. Zij hebben een rol in klachtenbemiddeling en het in contact brengen van leerlingen en ouders met medewerkers of directie of de klachtenfunctionaris van Koraal. Daarnaast is er een externe vertrouwenspersoon voor medewerkers. Vanaf eind 2023 is deze externe vertrouwenspersoon beschikbaar voor leerlingen en ouders. De vertrouwenspersoon rapporteert jaarlijks over het aantal en aard van de meldingen.

In 2024 zullen we regelmatig de mogelijkheid om in gesprek te gaan met de externe vertrouwenspersonen onder de aandacht te blijven brengen bij zowel medewerkers als ouders en leerlingen.

Coördinator sociale veiligheid/pestcoördinator Naast de interne contactpersoon en de externe vertrouwenspersoon heeft een school een coördinator sociale veiligheid/pestcoördinator. Het anti-pestbeleid is onderdeel van het veiligheidsbeleid.

Strategisch personeelsbeleid

Het strategisch personeelsbeleid van Koraal draagt bij aan het verwezenlijken van de onderwijskundige visie en de uitdagingen waar de scholen voor staan. Elk jaar wordt dit voornamelijk kwantitatief en gedeeltelijk kwalitatief meegenomen bij het opstellen van de bestuursformatieplannen. Het strategisch personeelsbeleid wordt ook beoordeeld in relatie tot de meerjarige onderwijsbeleidsagenda. In 2024 wordt deze agenda opnieuw vastgesteld, waarna de impact op medewerkers kan worden beoordeeld.

Binnen Koraal wordt het overkoepelende HR-beleid verder uitgebreid met de HR-werkagenda, met een focus voor de komende jaren op:

- employer branding, inclusief wervingscampagnes;
- versterking van recruitment;
- inzet op specifieke thema's, zoals persoonlijke dialoog, zij-instroom en mensgerichte arbeidsvoorwaarden.

Dit alles wordt gedaan om nieuwe medewerkers aan te trekken, te behouden en hen vitaal en gemotiveerd te houden, en tegelijkertijd verzuim zoveel mogelijk te verminderen en te voorkomen.

Voor de ontwikkeling van medewerkers is vanuit Leren & Ontwikkelen (L&O) een overkoepelend programma gestart genaamd "Versterking L&O Koraal". Via vier lijnen worden de overkoepelende structuren en randvoorwaarden beter vastgelegd en wordt er op een andere manier naar leren gekeken, van aanbodgericht naar vraaggericht. In 2024 wordt dit programma gekoppeld aan andere grote programma's binnen Jeugd, Langdurige zorg en de regio's.

In 2023 is de beweging om steeds meer overkoepelend binnen het onderwijs te werken als het gaat om leren en ontwikkelen voortgezet. Hierbij kan gedacht worden aan thema's of grotere opleidingen, zoals bijvoorbeeld 'Weerbaarheid en agressie' en 'Onboarding'.

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

Koraal heeft een omvangrijke (zorg)vastgoedportefeuille. Het (zorg)vastgoed is voor het grootste deel in eigendom. Koraal kent slechts een beperkt aantal huurcontracten. De schoolgebouwen waarin de onderwijsinstellingen van Het Driespan, Saltho Onderwijs en De Vlinder hun onderwijs geven zijn economisch in eigendom van de gemeenten en staan daarom niet op de balans van Koraal. Dat betekent dat vastgoedinvesteringen in het onderwijs i.c. nieuwbouw en grootschalige renovatie onder de verantwoordelijkheid en bekostiging van de gemeenten plaatsvindt. Voor onderhoud aan de gebouwen is het anders geregeld: het reguliere onderhoud van de scholen, zowel binnen- als buitenonderhoud, loopt via de exploitaties van de scholen.

In 2023 heeft Koraal op regionaal niveau de strategische vastgoedplannen (SVP's) herzien. Deze plannen beschrijven welke maatregelen, zoals renovaties, nieuwbouw, aan- of verkopen, nodig zijn om het vastgoed van Koraal zo goed mogelijk af te stemmen op de wensen van de gebruikers ervan en de marktontwikkelingen. Door het betrekken van cliënten, leerlingen en medewerkers ontstaat een breed gedragen plan met een scope van 5-10 jaar.

Doelen en resultaten

Dit traject om Koraal Onderwijs te kunnen toevoegen aan het Centraal meldpunt en Topdesk zodat alle meldingen uiteindelijk via centrale meldpunten lopen is in 2023 verder uitgewerkt en zal in mei 2024 worden afgerond.

Daarnaast lopen binnen De Vlinder de volgende plannen:

- In 2023 is het buitenspeelplein van De Vlinder opnieuw ingericht.
- Samen met de schoolbesturen en gemeente is een start gemaakt met het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) voor de gemeente Maashorst.

Toekomstige ontwikkelingen

- In 2024 wordt het IHP van de gemeente Maashorst vastgesteld. Daarin staat voor de eerste periode renovatie gebouwdeel 1951 van De Vlinder.
- De Vlinder gaat in 2024 in overleg met Oosterwijs over hoe huisvesting en mogelijke samenwerking in de gemeente Maashorst vorm kunnen krijgen.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Bij alle ontwikkelingen rond huisvesting, zowel bij renovatie, nieuwbouw als onderhoud, wordt gekeken hoe optimaal geïnvesteerd kan worden in duurzaamheidseisen richting 2050. Nieuwbouw wordt in principe energieneutraal (ENG) gerealiseerd, streven is zelfs nul op de meter (NOM), mits dit uiteraard haalbaar is. Een belangrijk hoofdstuk in het integraal huisvestingsplan van Gemeente Maashorst is duurzaamheid. Hierin trekken we samen op met de gemeente.

ICT in het onderwijs

In 2023 heeft de ICT-ontwikkeling een essentiële rol gespeeld bij het bereiken van de doelstellingen van Koraal. Binnen vrijwel alle bedrijfsprocessen, inclusief onderwijs, is de rol van ICT steeds prominenter geworden. Koraal blijft investeren in de professionalisering van haar ICT-diensten en producten, met uitbreidingen op het gebied van informatieanalyse, projectmanagement en functioneel en netwerkbeheer.

Het programma Koraal Digitaal geeft invulling aan de digitaliseringsagenda met daarbij een focus op het verminderen van administratieve lasten voor medewerkers en schoolleiders. Zo is er de stuurgroep Koraal Digitaal, die een brede vertegenwoordiging heeft uit de disciplines zorg, onderwijs en ICT binnen Koraal. Deze stuurgroep initieert, selecteert, prioriteert en monitort projecten binnen de beschikbare capaciteit en middelen.

Het jaar 2023 stond in het teken van verbeteringen in de informatievoorziening binnen het onderwijs. Procesverbeteringen en optimalisatie van het LeerlingVolgSysteem en de leerlingenadministratie stonden centraal, samen met het beheer van verschillende onderwijsapplicaties. Hierbij is de stuurinformatie en de onderwijs KPI's verbeterd.

In het domein van business intelligence is het instrument PowerBI specifiek gericht op onderwijsdata verder geïmplementeerd in 2023. Deze trend zal in 2024 worden voortgezet om een dashboard met stuurinformatie en KPI's te creëren, gebaseerd op gegevens uit Parnassys.

Binnen het domein van Kwaliteit is in 2023 een nieuw documentmanagementsysteem voor kwaliteitsdocumenten opgeleverd, waarbij de start is gemaakt om alle onderwijsgerelateerde documenten op te nemen en te gaan publiceren. Zo zijn alle kwaliteits- en beleidsdocumenten op een plek vindbaar en is het beheerproces van aanmaak tot publicatie nog beter geborgd.

Wat betreft applicaties is het gebruik van de primaire applicaties Parnassys en SomToday verder uitgebreid door samen met gebruikers nieuwe functies toe te voegen en in te richten. Voor beide applicaties is een autorisatiematrix ontworpen, waardoor toegangsrechten direct gekoppeld zijn aan functies en bijbehorende taken. Dit proces werd samen met schoolleiders, de security officer en de applicatiebeheerder uitgevoerd.

De behoefte was om een ander ondersteuningsmiddel voor kinderen met dyslexie te gaan implementeren en daarmee Kurzweil te gaan vervangen. Samen met de werkgroep dyslexie zijn diverse leveranciers benaderd voor een demo en uitleg van hun producten. In 2024 staat een pilot gepland met Alinea Suite, die samen met docenten en leerlingen zal worden uitgevoerd.

Toekomstige ontwikkelingen rond ICT in het onderwijs

Vooruitblikkend naar de toekomst wordt duidelijk dat ICT een steeds prominentere plaats inneemt binnen het onderwijs, niet alleen vanwege nieuwe locaties maar door de introductie van nieuwe apparaten zoals digitale heftrucks, lasersnijders, digitale lasapparaten, 3D-printers, OZObots, drones en andere digitaal aangestuurde apparaten. Deze ontwikkelingen zijn positief maar vereisen een gedegen voorbereiding om teleurstellingen en securityrisico's te voorkomen.

Daarnaast brengt het toenemende digitaliseringsproces nieuwe uitdagingen met zich mee, waarbij het belangrijk is leerlingen en medewerkers te helpen om wijs met media om te gaan en mediawijs te worden. Mediawijsheid is voor onderwijs een belangrijk aspect. Onze leerlingen lopen in de maatschappij tegen dilemma's aan die op school en liefst in samenspraak met ouders besproken worden. Er wordt aandacht besteed aan de digitale wereld, de

mogelijkheden en gevaren hiervan. We proberen de leerlingen te beschermen tegen de negatieve invloeden die social media kunnen hebben en hen aan te leren welk gebruik passend is bij de leeftijd, vorm van contact en media.

Klassenteams worden door de I-coach begeleid bij de inzet van ICT en digitale programma's ter ondersteuning van het onderwijs en het leren. De begeleiding en professionalisering van klassenteams vindt plaats via individuele en groepsgerichte begeleiding.

2.4 Financieel beleid binnen De Vlinder

Doelen en resultaten

Het financieel beleid wordt mede ingegeven vanuit de kaders die Koraal hanteert. Het financieel beleid is erop gericht de financiële middelen op een verantwoorde manier optimaal in te zetten ten behoeve van het onderwijs. Daarmee is het onderwijs leidend en hebben de financiën een volgende rol. Doelstelling is het opbouwen c.q. handhaven van een gezonde financiële positie waarmee we de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs kunnen waarborgen.

Op basis van het financiële beleidskader wordt van de stichtingen van Koraal verwacht dat zij in staat zijn om hun dienstverlening uit te voeren binnen een positieve exploitatie. De stichtingen hebben jaarlijks een rendementsdoelstelling van 1% van de totale opbrengsten voor de reguliere exploitatie van de onderwijsactiviteiten. Dit is een randvoorwaarde voor het individuele begrotingsproces van de stichtingen.

In aanvulling op de exploitatie van de reguliere, structurele activiteiten zetten we de achterliggende en komende jaren actief in op inzet van extra middelen voor incidentele investeringen en ontwikkelingen die vanuit de bestemmingsreserves worden gefinancierd. Zowel in 2023 als in de afgelopen jaren heeft De Vlinder de financiële rendementsdoelstelling gerealiseerd.

Opstellen meerjarenbegroting

Jaarlijks stellen we een begroting en (voortschrijdende) meerjarenbegroting inclusief een risicoparagraaf met onzekerheden op. Bij het opstellen van deze begroting worden met een kaderbrief concernbreed bepaalde uitgangspunten en voorwaarden gesteld. Deze zijn in lijn met het meerjarige strategische

beleid waaraan de begroting dient te voldoen. Voor de meerjarenbegroting wordt met name de verwachte ontwikkeling in leerlingaantallen als belangrijkste variabele besproken, en ook de beleidsmatige inzet van middelen op strategische doelstellingen.

Op basis van de verwachte leerlingaantallen, accenten binnen het jaarplan en ontwikkelingen op de locatie, levert de schoolleider input aan voor de begroting van de school. De begroting wordt vervolgens opgesteld met realisatiecijfers over de voorgaande jaren als referentie. Hierbij houden we rekening met verwachte externe ontwikkelingen en de input van de locatie. In de begroting staan ook school-overstijgende projecten en investeringen die een incidenteel karakter hebben en een relatie hebben met de gevormde bestemmingsreserve. Deze projecten geven inhoud en stimulans aan organisatie-brede ontwikkelingen.

De regiodirecteur en de controller bespreken de begroting met de schoolleider, waarbij de schoolleider binnen de gestelde kaders soms keuzes moet maken. De schoolleider bespreekt de locatiebegroting met de medezeggenschap en legt deze ter advies voor.

Gedurende het jaar bewaken we de ontwikkeling van de realisatie ten opzichte van de begroting met periodieke financiële rapportages en de beschikbare dashboards in een rapportage-omgeving. Per kwartaal wordt een prognose voor de resterende periode opgesteld op het niveau van de school.

Toekomstige ontwikkelingen binnen De Vlinder

We verwachten dat de komende jaren het leerlingaantal in het speciaal onderwijs zal dalen. Dat zal een rol spelen als onze samenwerkingsverbanden in de regio de leerlingenstromen in het regulier en speciaal onderwijs meer gaan bestendigen. Bovendien spelen de ontwikkelingen binnen de jeugdzorg een belangrijke rol bij de aanname voor een afnemend aantal leerlingen, gegeven de verbinding met de residentiële instelling Maashorst.

Het is de ambitie om kleinere specialistische voorzieningen in de regio te hebben en maximaal in te zetten op opvang dichtbij huis en binnen of nabij de reguliere scholen. De verwachting is dat De Vlinder op termijn naar meer ambulante onderwijsvormen en een gericht aanbod op onderwijs-zorgcombinaties zal ontwikkelen.

Investeringsbeleid

Op dit moment is het investeringsbeleid nog met name op de korte en middellange termijn gericht, waarbij in het begrotingsproces wordt beoordeeld in hoeverre vervangingsinvesteringen in de komende vijf jaar op de planning staan en welke (strategische) uitbreidings- en innovatieve investeringen wenselijk zijn. De investeringsbegroting voor de korte termijn is daarmee integraal onderdeel van het besluitvormingsproces binnen de jaarlijkse begroting van de scholen en bovenschools. Hierbij wordt veelal ook een bepaalde voorzichtigheid betracht gegeven de verwachte toekomstige ontwikkelingen.

Treasury

De Vlinder hanteert het treasurystatuut van Stichting Koraal. Dit statuut is geactualiseerd op basis van de laatste aanpassingen in de regelgeving. Bij tussentijdse bijstellingen in de wetgeving wordt actief beoordeeld in hoeverre het actuele statuut voldoet of dat aanscherping noodzakelijk is. In het statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten, waarbij aansluiting is gezocht met de 'Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek'. Uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen in overeenstemming met hun bestemming worden besteed. De stichting voert een terughoudend financieel beleid.

Voor geldstromen is De Vlinder grotendeels afhankelijk van de inkomsten vanuit het Rijk, direct of indirect via de samenwerkingsverbanden. Deze positie kent een minimaal risico. Voor alle tegoeden maakten we in 2023 gebruik van bank- en spaarrekeningen, die direct opeisbaar zijn. Door de ontwikkelingen in de rentepercentages op de financiële markten is in 2023 weer sprake geweest van een rentevergoeding op de banktegoeden. Door de richtlijn zijn de mogelijkheden om te komen tot een verbetering van het rendement beperkt. Het liquiditeitsbeheer wordt in eigen beheer uitgevoerd.

Het Treasury-statuuut is een intern document. Voor meer informatie over het Treasury-statuuut kunt u zich richten tot de concerncontroller van Koraal.

2.5 Risico's en risicobeheersing

Strategisch risicomanagement

Koraal streeft ernaar een maatschappelijke bijdrage te leveren door haar strategische doelen te verwezenlijken. 'In control zijn en het waarborgen van continuïteit' vormt een van de negen geformuleerde besturingsprincipes van Koraal. Deze principes dragen bij aan het bereiken van de strategische doelen van Koraal.

Elke organisatie wordt geconfronteerd met onzekerheden bij het uitvoeren van haar strategie en in haar bedrijfsvoering. Sommige onzekerheden bieden kansen, terwijl andere een risico vormen voor het realiseren van de organisatiedoelstellingen. Hoe beter Koraal in staat is om deze onzekerheden te identificeren en te beheersen, hoe beter we in staat zijn om kansen te benutten, risico's bewust te nemen en zo onze strategie en doelstellingen te realiseren. Strategisch risicomanagement fungeert als een instrument om deze risico's, kansen en maatregelen in kaart te brengen. Het is een integraal onderdeel van de governance van een organisatie, van goed bestuur en toezicht.

Het strategisch risicomanagement binnen Koraal is uitgewerkt in de notitie 'Integraal Strategisch Risicomanagement Koraal', die jaarlijks wordt bijgewerkt samen met de Raad van Bestuur, regiodirecteuren en professionals binnen Koraal werkzaam in diverse vakgebieden en afdelingen. Op deze manier worden vanuit verschillende invalshoeken en inzichten samenhang en mogelijke dwarsverbanden aangebracht, en kan worden beoordeeld of de diverse risico's uit verschillende bronnen als strategische risico's moeten worden beschouwd.

Op strategisch niveau is een aantal risico's voor de organisatie geïdentificeerd, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen belangrijke (major) en minder belangrijke (minor) risico's. Er zijn vijf belangrijke strategische risico's en meerdere minder belangrijke strategische risico's vastgesteld. Op basis hiervan zijn deze risico's voor het onderwijs verder vertaald naar tactisch en operationeel niveau. Deze zijn in dit jaarverslag verder uitgewerkt.

Het zou te ver gaan om in dit jaarverslag een uitgebreid en allesomvattend overzicht te geven van alle risico's en kansen en de binnen Koraal genomen maatregelen voor risicobeheersing. Twee risicogebieden op strategisch niveau worden hier kort toegelicht. Overige risico's zijn bovendien voor De Vlinder specifiek uitgewerkt.

- Cybercrime en cyberincidenten (major risico). Koraal besteedt hier veel aandacht aan en heeft mitigerende maatregelen genomen die deel uitmaken van het strategisch risicomanagement.
- Fraude (minor risico). De Raad van Bestuur streeft naar een cultuur van eerlijk en ethisch gedrag en heeft beheersmaatregelen genomen om de kans op fraude zoveel mogelijk te beperken, onder andere door het opstellen van een fraude risicoanalyse en het instellen van harde en zachte controlemaatregelen. Koraal gaat daarbij uit van maximale vertrouwen en een zero-tolerance-beleid.

Risico's binnen het onderwijs en de regio

Een actieve monitoring van financiële risico's maakt deel uit van de planning en control-cyclus van de regio's. In zowel het begrotingstraject als de periodieke rapportages wordt aandacht besteed aan de financiële risico's en kansen in de bedrijfsvoering en de noodzakelijke maatregelen om risico's te mitigeren en kansen te verzilveren. Tijdens de besprekingen tussen de regiodirectie en de Raad van Bestuur wordt nadrukkelijk aandacht gegeven aan deze domeinen.

Het bestuur houdt toezicht op de naleving van wet- en regelgeving op basis van een met de regiodirectie overeengekomen toezichtkader. Dit toezichtkader is gebaseerd op de wettelijk vereiste planning en control-documenten (onder andere schoolgids, school- en jaarplan, formatieplan, begroting en jaarrekening). Op basis van dit kader worden via informele en formele overlegmomenten de prestaties van de onderwijsorganisatie gevolgd. Hierbij wordt een koppeling gemaakt tussen strategie, kwaliteit en financiën om te kijken of de resultaten worden behaald met de middelen die daarvoor in de begroting zijn opgenomen. Planning en control-elementen rondom de financiën zijn de leerlingaantallen, kaders voor de in te zetten formatie, het materiële budget en het investeringsbudget waar met ingang van

2024 ook het periodiek groot onderhoud in geïntegreerd zal worden. Vanuit het kwaliteitsbeleid wordt gekeken naar onze onderwijskwaliteit, de leeropbrengsten en de verbinding tussen onderwijs en zorg. Elementen als vorming en identiteitsontwikkeling zijn daarnaast van cruciaal belang.

Omdat risico's nooit helemaal uitgesloten of beheerst kunnen worden, is een financiële buffer 'weerstandsvormogen' nodig. Het aanhouden van weerstandsvormogen is nodig voor de niet direct voorzienbare en dus slecht meetbare risico's in de bedrijfsvoering. Het is bedoeld om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen, zodat ze geen of weinig invloed hebben op de continuïteit van de activiteiten van de stichting.

Deze tegenvallers zijn voor De Vlinder veelal terug te herleiden naar onzekerheden in de leerlingstromen en de hieraan gekoppelde financiering vanuit OCW en de samenwerkingsverbanden. Voorgaand risico heeft betrekking op de risico's aan de inkomstenkant. De risico's aan de uitgavenkant zitten primair in de personele sfeer. Bij teruglopende leerlingaantallen is weliswaar sprake van bekostiging op basis van de T-1 systematiek, maar zal de organisatie proactief moeten sturen op formatieve afbouw. Bij groeiende leerlingaantallen zal een bepaalde mate van voorfinanciering noodzakelijk zijn, maar is de vraag of de benodigde formatie (tijdig) aangetrokken kan worden. Beide situatie is zijn voor een één-pitter als De Vlinder een groter risico ten opzichte van een bestuur met meerdere scholen in de regio.

Daarnaast is sprake van risico's gelegen in de schaarste op het gebied van gespecialiseerde leerkrachten en ondersteunend onderwijspersoneel. Dit uit zich met name in kortdurende vervangingsproblematiek, waar het vaak niet mogelijk blijkt om een vervanger in te zetten. Dit kan vervolgens zijn effecten hebben op de resterende formatie in termen van verhoging van werkdruk of een toename van het ziekteverzuim. De structurele krapte op de arbeidsmarkt vormt een risico voor de uitvoering van het strategisch beleidsplan en de bijbehorende kwaliteitscultuur. Dat maakt dat zowel de deelname aan ontwikkelteams als de implementatie onder druk kunnen komen te staan.

In de sectoren waarbinnen Koraal actief is, kunnen we in algemene zin stellen dat, er sprake is van een lastige arbeidsmarkt en relatief hoog verloop. Hierdoor heeft de organisatie moeite om de openstaande (vervangings-)vacatures in te vullen. Dit dwingt ons soms om vervanging van ziekte en vacatures in te vullen via externe bureaus om de continuïteit van het primaire proces te borgen. Vanuit financieel perspectief is de inzet van medewerkers via externe bureaus op korte termijn een duurder oplossing ten opzichte van vaste formatie.

De belangrijkste risico's en de beheersings- en sturingsmaatregelen die de organisatie daarbij hanteert worden nu besproken.

Omvang organisatie

Risico: Voor een kleine school is het risico van financiële nadelen groter dan bij een grote school. Daarbij is De Vlinder bovendien gevestigd in een regio waarin meerdere aanbieders actief zijn in het (V)SO.

Beheersmaatregelen:

- Aanhouden van voldoende weerstandsvormogen.
- Aangaan van samenwerking met andere partijen (ketenpartners, samenwerkingsverbanden, collega-scholen) om risico's te kunnen delen.

Fluctuaties in de leerlingaantallen in relatie tot financiering

Risico: Door toepassing van de T-1 systematiek in de bekostiging loopt de organisatie het risico dat bij teruglopende leerlingaantallen het kostenniveau niet tijdig wordt aangepast aan wijzigingen in het bekostigingsniveau. Daarnaast is zichtbaar dat een ontwikkeling naar andersoortige onderwijsconcepten (School in school, arrangementen, etc.) is ingezet. Dat vraagt om herbezinning op de wijze waarop we georganiseerd zijn wat mogelijk kan betekenen dat scholen als organisatorische eenheden losgelaten moeten worden en flexibiliteit en wendbaarheid vergroot moeten worden.

Beheersmaatregelen:

- Adequaat personeels- en benoemingsbeleid.
- Traject 'anders organiseren' inzetten om flexibiliteit medewerkers te vergroten.
- Stimuleren van mobiliteitsbeleid en brede inzet binnen de scholen van de totale organisatie van Koraal.
- Interne sturing op T-systematiek.

Differentiatie in beleid, procedures en processen vanuit Samenwerkingsverbanden

Risico: Door de veelheid aan samenwerkingsverbanden wordt de organisatie geconfronteerd met differentiatie in bekostiging voor leerlingen met vergelijkbare onderwijs(ondersteunings)behoeften bij tussentijdse instroom, hetgeen inrichting van het onderwijs kan compliceren.

Beheersmaatregelen:

- Via bestuurlijke participatie proberen beleid te uniformiseren.
- Goede samenwerking bevorderen tussen diverse partijen (SWV, scholen, ketenpartners en bestuur).
- Afspraken maken met samenwerkingsverbanden over tussentijdse instroom en arrangementen.
- Goed in kaart brengen van onderwijsbehoeften en leerlingstromen.

Privé gerelateerde problematiek is een veelvoorkomende oorzaak van ziekteverzuim

Risico: Schaarste aan (vervangings)personeel op de arbeidsmarkt kan leiden tot een verhoging van de werkdruk, discontinuïteit in onderwijsprogramma of opvolgend ziekteverzuim.

Beheersmaatregelen:

- Participatie in collectieve, gesubsidieerde initiatieven met andere besturen (Regionale Aanpak Personeelstekort -RAP- Onderwijs).
- Adequaat personeels- en benoemingsbeleid.
- Stimuleren van brede inzet binnen de scholen van de totale organisatie van Koraal.
- Inzetten van welzijnsplatform OpenUp voor algeheel welbevinden en veerkracht van medewerkers.
- Aandacht voor het welbevinden van medewerkers door leidinggevend.
- Bieden van persoonlijke trajecten om het welbevinden van medewerkers te verbeteren.

Onvoldoende kwantitatieve en kwalitatieve capaciteit onderwijzend personeel

Risico: Schaarste aan personeel op de arbeidsmarkt dat werkzaam wil zijn in de specifieke doelgroepen van het (V)SO. Daarbij wordt de behoefte aan gespecialiseerd personeel vergroot door de toename van leerlingaantallen in het (V)SO waarbij de verzwaren van de doelgroep op onderdelen ook andere inzet vraagt. Voor scholen verbonden aan residentiële instellingen is een toename zichtbaar aan onderwijs-zorg-arrangementen met specifieke expertise op het snijvlak van onderwijs en zorg. Daarbij ontstaat meer vraag naar kleinschalige, specialistische voorzieningen.

Beheersmaatregelen:

- Participatie in collectieve, gesubsidieerde initiatieven met andere besturen waarmee benadering en aansluiting op de arbeidsmarkt ontstaat (RAP en Partnerschap Samen Opleiden).
- Adequaats personeels- en benoemingsbeleid en proactief wervingsbeleid.
- Faciliteren van opleidings- en specialisatietrajecten voor zowel huidige als nieuwe medewerkers.

Partnerschap Samen Opleiden

Risico: Het Partnerschap Samen Opleiden van de regio laat Saltho Onderwijs en De Vlinder niet toe, waardoor de scholen geen erkende opleidingsschool kunnen worden en stagiaires niet langer geplaatst kunnen worden.

Beheersmaatregelen:

- Inzetten op verbinding met het netwerk/ collega schoolbesturen.
- Projectleider inzetten om contacten met Fontys als kartrekker van het Partnerschap te intensiveren.
- Meeliften met de goede praktijken van de scholen van Het Driespan die in die regio West-Brabant al tot het Partnerschap zijn toegetreden.

We zien jou.

3

Verantwoording van de financiën

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Belangrijkste variabele in de bekostiging vormt de ontwikkeling qua leerlingaantallen, waarbij de landelijke verwachting is dat de leerlingaantallen in het Speciaal Onderwijs op termijn een dalende trend zullen laten zien. De Vlinder wordt in de regio door de samenwerkingsverbanden gezien als een belangrijke partner voor specialistische ondersteuning en in de afgelopen jaren zijn de leerlingaantallen redelijk stabiel geweest. Komende jaren zal verder ingezet worden op de ambitie om kleinere specialistische voorzieningen in de regio te realiseren en maximaal in te zetten op opvang dichtbij huis en binnen of nabij de reguliere scholen. In de afgelopen 2 jaar heeft een daling van de leerlingaantallen plaatsgevonden die waarschijnlijk de komende jaren door zal gaan zetten.

Inschatting van De Vlinder is dat het leerlingaantal in 2025 en 2026 rond de 125 leerlingen uit zal komen, maar dat dit een verdere verzwaring van de doelgroep c.q. onderwijsondersteunende intensiteit zal optreden waarbij zal worden ingezet op de doorontwikkeling van het aanbod van Onderwijs-Zorg-Arrangementen (oza's) samen met de residentiële partner. Ambitie daarbij is dat hierbij een effect kan/ zal optreden van een hogere TLV-mix en/of aanvullende arrangementen aangezien de ontwikkeling in de regio is ingezet om De Vlinder te positioneren als een specialistische voorziening (met extra pedagogische ondersteuning). In het meerjarenperspectief is vooralsnog conservatief uitgegaan van een toename van € 40.000 per jaar voor aanvullende arrangementen vanuit de Samenwerkingsverbanden om de extra onderwijsondersteuning in dit aanbod mogelijk te (kunnen) maken. Daarnaast lopen gesprekken met Gemeente voor de

bekostiging van de flexibel ingerichte pedagogische ondersteuning binnen de school die onder andere gericht is op het ondersteunen van leren en voorkomen van uitval binnen het onderwijs. In het meerjarenperspectief is rekening gehouden dat deze bijdragen tot stand gaan komen de komende jaren.

De ontwikkeling in leerlingaantallen werkt direct door in de bekostiging voor het daaropvolgende kalenderjaar op basis van de T-1 financiering binnen de sector en vormt daarmee de basis voor het financiële meerjarenperspectief en de inzet van formatie. Daarnaast zal de komende jaren verder ingezet worden op de inzet van middelen op specifieke accenten binnen de organisatie. Hiervoor is in achterliggende jaren ruimte gemaakt via een bestemmingsreserve om een impuls te geven aan de beleids- en kwaliteitsontwikkeling op de scholen binnen Koraal en ook voor ontwikkel- en innovatiecapaciteit in nauwe samenwerking met het primaire proces. Dit betekent dat de komende jaren ruimte is/ wordt gecreëerd om te investeren in extra personeel om dit vorm te geven, waarbij de nog beschikbare middelen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs zullen worden aangewend.

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling van de leerlingaantallen en de daar (impliciet) van afgeleide personele bezetting van afgelopen periode en de komende jaren opgenomen:

Leerlingen

In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de volgende leerlingenprognose op de bekostigingsrelevante peildatum van 1 februari van het voorafgaande kalenderjaar.

Leerlingenaantallen	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026
Aantal leerlingen	153	134	138	125	125

FTE

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de personele bezetting weergegeven. De gegevens per 31 december 2022 en 2023 betreffen de over het kalenderjaar gemiddeld gerealiseerde aanstellingen. Voor de jaren 2024 t/m 2026 is op hoofdlijnen een inschatting gemaakt van de ontwikkeling van de formatie waarbij gezien de daling in leerlingaantallen en beëindiging van extra inzet in het kader van NPO-doelstellingen vanaf 2024 in

totaliteit een lichte terugloop in formatie zal plaatsvinden die mogelijk deels opgevangen kan worden door de beschreven hogere bekostiging per leerling. De werkelijke ontwikkeling en samenstelling van de personele bezetting is echter mede afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, waar met name op het vlak van onderwijzend personeel een forse uitdaging ligt.

Personele bezetting in fte	2022	2023	2024	2025	2026
Bestuur/ management	1	1	1	1	1
Onderwijzend personeel	16	17	16	15	15
Ondersteunend personeel	16	16	15	13	13

3.2 Staat van baten en lasten en balans

Aantal Fte	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten						
Rijksbijdragen	3.125.127	3.224.000	3.381.047	3.053.000	3.181.000	2.935.000
Ov. Overheidsbijdragen	0	12.000	25.497	42.000	122.000	122.000
Overige baten	6.209	2.000	16.577	0	0	0
Totaal baten	3.131.336	3.238.000	3.423.121	3.095.000	3.303.000	3.057.000
Lasten						
Personeelslasten	2.680.838	2.946.000	2.884.421	3.025.000	2.970.000	2.718.000
Afschrijvingen	73.255	79.500	74.057	68.500	67.000	66.500
Huisvestingslasten	151.097	153.000	120.527	167.500	164.000	162.500
Overige lasten	237.511	237.500	236.441	243.000	243.000	240.000
Totaal lasten	3.142.701	3.416.000	3.315.446	3.504.000	3.444.000	3.187.000
Saldo baten en lasten	-11.365	-178.000	107.675	-409.000	-141.000	-130.000
Saldo fin. Baten en lasten	0	0	17.788	10.000	10.000	10.000
Totaal resultaat	-11.365	-178.000	125.463	-399.000	-131.000	-120.000

De verklaring voor de belangrijkste verschillen tussen het resultaat in het verslagjaar en de begroting

Over kalenderjaar 2023 heeft De Vlinder een positief resultaat van € 125.463 behaald ten opzichte van een begroot negatief resultaat van € 178.000.

Het exploitatieresultaat valt positiever uit dan begroot en dit kan voor een deel worden toegeschreven aan de achterblijvende inzet voor programma's en doelstellingen gekoppeld aan de bestemmingsreserves.

Voor het programma De Negensprong alsmede voor de bestemmingsreserves voor (onderwijs)innovatie en inzet van NPO-middelen zijn de bestedingen achtergebleven ten opzichte van de begroting. In onderstaand overzicht is zichtbaar dat de beschreven ontwikkelingen in relatie tot de bestemmingsreserves in totaal een verschil van € 89.628 ten opzichte van de begroting geven met een positief effect op het gerealiseerde exploitatieresultaat.

Inzet vanuit bestemmingsreserves	Begroting 2022	Jaarrekening 2022	Vershil
Beleids- en kwaliteitsontwikkeling	-55.000	-22.976	32.024
Huisvesting en innovatie	-140.000	-95.000	45.000
NPO-middelen	-23.000	-10.396	12.604
Totaal	-218.000	-128.372	89.628

Daarnaast is de inzet van formatie lager uitgevallen dan begroot. Hier speelt de lastige arbeidsmarkt een belangrijke rol waarbij het niet altijd mogelijk is gebleken om snel te schakelen bij formatieve wisselingen of (tijdelijke) uitbreidingen in formatie. Dit heeft zowel invloed gehad op de inzet in het kader van de bestemmingsreserves als op de reguliere en vervangingsinzet in het primaire proces. Tenslotte heeft de verwerkte stelselwijziging voor de verwerking van kosten voor groot onderhoud een positief effect van € 52.000 gehad op het gepresenteerde resultaat over 2023.

Het verschil in realisatie ten opzichte van de begroting is voor de verschillende rubrieken op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

- De Rijksbijdragen OCW vallen € 157.000 hoger uit dan begroot, hetgeen kan worden verklaard door de (hoger dan begrote) indexatie van de bekostigingsstarieven in het najaar van 2023. Deze indexatie lag in het verlengde van de cao-ontwikkelingen binnen het Primair Onderwijs hetgeen heeft geleid tot een positieve bijstelling van ruim € 155.000.
- De overige overheidsbijdragen zijn hoger uitgevallen door een bijdrage vanuit de NPO-middelen van de Gemeente Maashorst voor de bekostiging van de Onderwijs-Zorg-Arrangementen. Overige baten zijn hoger uitgevallen door een ontvangen subsidie van € 10.000 voor het schoolplein en diverse kleinere incidentele donaties en subsidies.

- De personele lasten vallen lager uit dan begroot en blijven bovendien achter bij de ontwikkeling van de Rijksbijdragen. In het derde kwartaal van 2023 is een Cao-akkoord binnen het Primair Onderwijs tot stand gekomen, waarbij met ingang van 1 juli de salarissen met 10% zijn verhoogd. De kosten voor personeel in loondienst zijn echter ondanks de cao-effecten lager uitgevallen dan begroot, terwijl de kosten voor inzet van personeel vanuit derden eveneens lager zijn uitgevallen dan de begroting. De omstandigheid dat het in de lastige arbeidsmarkt niet altijd mogelijk is gebleken om de gewenste (vervangings)formatie in te kunnen zetten, is –evenals in 2022– een belangrijke verklaring voor de achterblijvende personele lasten hetgeen in belangrijke mate bijdraagt aan de positiever dan begrote ontwikkeling van het exploitatieresultaat over 2023.
- De huisvestingslasten vallen ongeveer € 33.000 lager uit dan begroot, hetgeen wordt verklaard door de verwerkte stelselwijziging voor de verwerking van kosten voor groot onderhoud. Hierdoor is de dotatie voor de voorziening groot onderhoud in 2023 komen te vervallen. Hier staan hoger dan begrote kosten voor klein onderhoud en energie tegenover, o.a. € 10.000 aan gesubsidieerde kosten voor de inrichting van het schoolplein.

Verklaring belangrijkste verschillen tussen het resultaat in het verslagjaar voorgaande jaar

De belangrijkste verschillen tussen het resultaat in het verslagjaar en het resultaat in het voorgaande jaar zijn:

- Met ingang van 2023 is sprake van een nieuwe bekostigingssystematiek op basis van kalenderjaar, waardoor vergelijking met 2022 qua grondslagen lastiger is. Rijksbijdragen vallen € 256.000 hoger uit hetgeen grotendeels het gevolg is van indexatie van bekostigingsstarieven in het verlengde van cao-ontwikkelingen. Daarnaast ligt de grondslag voor bekostiging met 153 leerlingen op teldatum 1-2-2022 relatief hoog. Bekostiging in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs is daarentegen lager uitgevallen ten opzichte van 2022 doordat de laatste betalingen in juli 2023 hebben plaatsgevonden.
- De overige overheidsbijdragen in 2023 betreffen een toegekende éénmalige subsidie op grond van de NPO-regeling van de Gemeente Maashorst voor de Onderwijs-zorg-arrangementen. Overige baten zijn hoger uitgevallen door een ontvangen subsidie van € 10.000 voor het schoolplein vanuit het Prins Bernhard Cultuurfonds.
- De personele lasten komen hoger uit ten opzichte van 2022 waarbij de kosten van formatie in loondienst hoger uitvallen en de kosten personeel niet in loondienst lager zijn uitgevallen ten opzichte van vorig jaar. De hogere kosten voor formatie in loondienst zijn toe te schrijven aan de cao-verhoging van 10% per 1 juli 2023 en een lichte toename in (gemiddelde) fte's in 2023. De lagere kosten voor personeel niet in loondienst zijn te relateren aan de inzet van een Intern Begeleider op interim-basis gedurende 2022 waarvan de inzet begin 2023 is beëindigd.
- Afschrijvingen liggen in lijn met voorgaand jaar, waarbij in 2023 de investeringen lager zijn uitgevallen dan gepland. De huisvestingslasten vallen lager uit, hetgeen met name te herleiden is naar het vervallen van de dotatie voor de voorziening groot onderhoud door de verwerkte stelselwijziging.

De belangrijkste toekomstige ontwikkelingen in de meerjarenbegroting

Een belangrijke keuze die in de jaarrekening 2023 is gemaakt, heeft betrekking op het verwerken van een stelselwijziging voor de verwerking van kosten voor groot onderhoud vooruitlopend op de wijziging in de verwerkingswijze voor onderwijsinstellingen en het vervallen van de overgangsregeling per 1 januari 2024. In de jaarrekening 2023 is deze stelselwijziging prospectief vanaf het huidige boekjaar verwerkt, maar de integrale vertaling naar de meerjarenbegroting heeft nog niet plaatsgevonden en zal in 2024 meegenomen worden in de begrotingscyclus. Daarbij zijn we ons bewust van het feit dat in de bedrijfsvoering de komende jaren aandacht dient te worden gegeven aan de effecten bij het overgaan naar deze methode zodat voldoende (exploitatie) ruimte aanwezig is om de oplopende afschrijvingskosten op te vangen. In 2024 zullen de geactualiseerde onderhoudsplannen geïntegreerd worden in een meerjaren-investeringsbegroting.

Dit betekent dat de begroting 2024 nog gebaseerd is op de verwerkingswijze voor de stelselwijziging. Op basis van een aantal aannames qua ontwikkelingen in begrotingsparameters is op hoofdlijnen een doorkijk voor De Vlinder gemaakt voor de financiële situatie tot en met 2026 met als vertrekpunt deze begroting voor kalenderjaar 2024. Belangrijkste variabele in deze uitwerking vormt de ontwikkeling qua leerlingaantallen zoals opgenomen eerder in dit hoofdstuk. Daarnaast wordt (conservatief) rekening gehouden met een toename van het aantal TLV's Midden en Hoog en/of aanvullende arrangementen aangezien de ontwikkeling in de regio is ingezet om De Vlinder te positioneren als een specialistische voorziening (met extra pedagogische ondersteuning). Door hogere TLV's is het mogelijk om kleinere klassen te vormen of extra onderwijs-ondersteuning binnen de klas in te zetten. Ook is rekening gehouden met een bijdrage vanuit de Gemeenten om de flexibele pedagogische ondersteuning in de school te (kunnen) organiseren.

In het meerjarenperspectief is daarnaast een eerste richtinggevende uitwerking opgenomen voor de geplande inzet van middelen op specifieke accenten binnen de organisatie de komende jaren. In achterliggende jaren is hiervoor ruimte gemaakt via bestemmingsreserves door beleidsrijk middelen te koppelen aan (toekomstige) programma's en

ontwikkelingen. Binnen De Vlinder zijn bestemmingsreserves gevormd om een impuls te geven aan de beleids- en kwaliteitsontwikkeling op de school en om extra in te kunnen zetten op ontwikkel- en innovatiecapaciteit in nauwe samenwerking met het primaire proces. Door middel van een aantal projecten wordt beleids- en kwaliteitsontwikkeling verder vormgegeven binnen het programma 'De Negensprong'. Het programma 'De Negensprong' is ontstaan uit het samenvoegen van het programma-plan onderwijs, de implementatie van goed bestuur goed onderwijs en de inzichten die verkregen zijn uit het bestuursonderzoek. Daarmee is een samenhangend geheel ontstaan dat het kader vormt voor de ontwikkeling van de onderwijsentiteiten binnen Koraal voor de periode t/m 2024.

In 2023 is een aanvullend bedrag van € 305.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor (onderwijs)innovatie & huisvesting. In combinatie met de strategische ontwikkelingen en voortgang binnen het programma De Negensprong zal dit praktisch vertaald worden naar de ontwikkelingen op de school. Daarbij kan de implementatie en borging van competenties met betrekking tot stressregulering en traumasensitief onderwijs een impuls worden gegeven. Daarnaast zal worden ingezet op de (door)ontwikkeling van onderwijszorg aanbod/ arrangementen (oza's) in de regio en samenwerking met gemeenten, SWV-en en (zorg) partners om dit te realiseren. Dit zal mogelijk tot de inrichtingen van gespecialiseerde ruimtes binnen het gebouw van De Vlinder (moeten) leiden. Gebleken is dat de ontwikkeling van deze transitie en met name om alle partijen goed te betrekken in deze concepten een meerjarige doorlooptijd zal vragen. Om de door(ontwikkeling) van deze voorstellen ook na 2024 te borgen is besloten een aanvullend bedrag op te nemen in 2023. Hierin is meegewogen dat de stelselwijziging met betrekking tot groot onderhoud voor een zelfstandige locatie wellicht de komende jaren een bepaalde overgangssituatie vraagt waarvoor een deel van de bestemmingsreserve ingezet kan worden. Dit zal in 2024 nog nader uitgewerkt worden op basis van een geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan en de strategische huisvestingsplannen die Koraal-breed zijn resp. worden opgesteld.

Daarnaast is in 2023 een nieuwe bestemmingsreserve gevormd van € 205.000 om de geprognosticeerde ontwikkelingen in leerlingaantallen en TLV-mix in 2024 voor te financieren en het onderwijsaanbod en de formatie in te kunnen richten op de actuele leerlingaantallen en (onderwijs)ondersteuningsbehoefte. De inzet en omvang van de bestemmingsreserves wordt jaarlijks beoordeeld en waar nodig herzien op basis van actuele ontwikkelingen. De prioriteiten en fasering van deze inzet wordt in nauw overleg met de medezeggenschap bepaald.

Bij de opgestelde meerjarenprognose kan worden opgemerkt dat de uitkomst van een meerjarenperspectief uiteraard in sterke mate afhankelijk is van de aannames en daarbij gehanteerde inputvariabelen en dus enkel het doel heeft om een trendmatige richting aan te duiden. In een stabiele situatie zal een meerjarenperspectief relatief eenvoudiger op te maken zijn.

Balans in meerjarig perspectief

	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Activa					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	256.041	328.872	318.372	327.372	335.872
Vlottende activa					
Vorderingen	195.149	99.572	95.000	95.000	95.000
Liquide middelen	1.354.114	1.556.682	1.127.025	990.025	864.525
Totaal activa	1.805.304	1.985.126	1.540.397	1.412.397	1.295.397
Passiva					
Eigen vermogen					
Algemene reserve	475.305	485.831	516.831	549.405	579.405
Reserve beleids- en kwaliteitsontwikkeling	214.441	191.465	141.465	91.465	41.465
Reserve huisvesting- en innovatie	290.000	500.000	400.000	300.000	200.000
Reserve NPO	98.970	88.574	13.574	0	0
Reserve ontwikkeling leerlingaantallen	0	205.000	0	0	0
Totaal eigen vermogen	1.078.716	1.470.870	1.071.870	940.870	820.870
Vorzieningen	404.425	159.496	108.527	111.527	114.527
Langlopende schulden	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	322.163	354.760	360.000	360.000	360.000
Totaal passiva	1.805.304	1.985.126	1.540.397	1.412.397	1.295.397

Belangrijkste mutaties in de balansposten ten opzichte van het voorgaande jaar

De belangrijkste verschillen in balanspositie kunnen als volgt worden verklaard:

- Materiële activa zijn gestegen doordat in 2023 de geplande investering in de vernieuwing van het schoolplein heeft plaatsgevonden.
- De vorderingen zijn gedaald ten opzichte van 2022 doordat eind 2022 nog een positie voor nog te ontvangen groeibekostiging was opgenomen. Deze groeiregeling is komen te vervallen bij de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek in 2023. Daarnaast heeft De Vlinder in 2023 de aansluiting bij het Vervangingsfonds beëindigd en is Eigen Risico Drager geworden voor vervanging van ziekteverzuim. Ultimo 2022 was nog een overlopende positie voor nog te ontvangen vergoedingen vanuit het Vervangingsfonds opgenomen voor vervanging van ziekteverzuim. Hier is in 2023 geen sprake meer van.
- De toename aan liquide middelen van ruim € 200.000 ten opzichte van 2022 is deels toe te schrijven aan het positieve resultaat in 2023 en daarnaast voor een groot deel door de toegelichte afname van positie aan vorderingen.
- De mutatie in de voorzieningen is een direct gevolg van de verwerkte stelselwijziging voor de verwerking van kosten voor groot onderhoud, waardoor de voorziening in de beginbalans is ondergebracht bij de algemene reserve.
- De kortlopende schulden zijn licht gestegen in 2023, hetgeen grotendeels te herleiden is aan hogere posities gekoppeld aan de salarisverwerking en cao-verplichtingen die in het verlengde van de stijging van de salarissen en ontwikkeling in het aantal fte's meebewegen.

Wat zijn de (toekomstige) belangrijkste ontwikkelingen in de meerjaren balans?

Zoals al toegelicht zullen de effecten van de stelselwijziging voor de verwerking van kosten voor groot onderhoud in de actualisatie van de meerjarenbegroting verwerkt gaan worden. Bij de componentenbenadering worden de werkelijke uitgaven jaarlijks geactiveerd en via de afschrijvingen verwerkt ten laste van de exploitatie, dus dit zal een oplopend effect gaan geven op de positie materiële vaste activa de komende jaren. Verder zal

gestreefd worden naar een verder afbouw van de vermogenspositie door gerichte inzet op de doelstellingen gekoppeld aan de gevormde bestemmingsreserves zoals beschreven. Dit zal zich dan primair vertalen in een afname van de liquiditeiten als tegenhanger op de balans. Verder zullen de balansposities naar verwachting een relatief stabiel beeld vertonen als de geprognosticeerde leerlingaantallen en bekostigingsmix geen significante afwijkingen laten zien.

Wat zijn de belangrijke (toekomstige) investeringen en ontwikkelingen in kasstromen en financiering?

Op basis van de realisatie over 2023 en de meerjarige exploitatiebegroting is een doorkijk gemaakt naar de ontwikkeling van de balans. Deze extrapolatie is primair van belang om een indicatie van de ontwikkeling van de belangrijkste ratio's te kunnen beoordelen c.q. de bandbreedte ten opzichte van de ondergrens van de signaleringswaarden. Belangrijke, maar lastig in te schatten variabelen hierbij zijn de ontwikkelingen in de investeringsbehoefte en het verloop van de voorzieningen. In de achterliggende jaren hebben, o.a. door de inrichting van thuisonderwijs in de lockdown-periode, behoorlijke ICT-investeringen plaatsgevonden. Verwachting is dat ook komende jaren verdere investeringen in ICT, huisvesting en onderwijsmethoden zullen gaan plaatsvinden (resp. noodzakelijk zullen zijn) gegeven de ontwikkelingen op dit gebied. Voor de komende jaren is voornamelijk ingezet op een hoger investeringsniveau ten opzichte van de begroting 2024, waarbij de investeringen zich op termijn gaan vertalen naar een toename in afschrijvingen. Dit zal nog verder beïnvloedt gaan worden na integratie van de componenten voor groot onderhoud die geactiveerd zullen worden. Voor de voorziening voor jubileumverplichtingen zijn inschattingen gemaakt op basis van het verwachte verloop. Tenslotte wordt op specifieke onderdelen extra ingezet vanuit de gevormde bestemmingsreserves waarmee een afbouw van de vermogenspositie wordt beoogd, maar hetgeen tot een afname van de liquiditeiten zal leiden.

Dit geeft het volgende geprognosticeerde verloopoverzicht voor de kasstroom:

Betreft	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Kasstroom uit operationele activiteiten						
Saldo baten en lasten	-11.365	-178.000	107.675	-409.000	-141.000	-130.000
Aanpassingen voor:						
Afschrijvingen	73.255	79.500	74.057	68.500	67.000	66.500
Mutaties voorzieningen	122.776	-93.282	-244.929	-50.969	3.000	3.000
Stelselwijziging onderhoudsvoorziening	-	-	266.691	-	-	-
Verandering in vlottende middelen						
Vorderingen	-32.881	180.149	95.577	4.572	-	-
Kortlopende schulden	20.128	-44.163	32.597	5.240	-	-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties						
Interest	-	-	17.788	10.000	10.000	10.000
Kasstroom uit operationele activiteiten	171.913	-55.796	349.456	-371.657	-61.000	-50.500
Kasstroom uit investeringsactiviteiten						
Investeringen in materiële vaste activa	-28.664	-87.750	-146.888	-58.000	-76.000	-75.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-28.664	-87.750	-146.888	-58.000	-76.000	-75.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten						
Mutatie langlopende schuld	-	-	-	-	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-	-	-	-	-
Mutatie liquide middelen	143.249	-143.546	202.568	-429.657	-137.000	-125.500
Beginstand liquide middelen	1.210.865	1.354.114	1.354.114	1.556.682	1.127.025	990.025
Eindstand liquide middelen	1.354.114	1.210.568	1.556.682	1.127.025	990.025	864.525
Mutatie liquide middelen	143.249	-143.546	202.568	-429.657	-137.000	-125.500

3.3 Financiële positie De Vlinder

Kengetallen

Het financiële toezicht op het onderwijs berust bij de Inspectie van het Onderwijs. Eén van de onderdelen van dat financiële toezicht is het toezicht op de financiële continuïteit. Dit betreft de vraag of een schoolbestuur/instelling financieel gezond is en op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf uit het jaarverslag of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de positie van de instelling nader moet worden onderzocht. Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's de navolgende set kengetallen.

De solvabiliteit is gedefinieerd als het eigen vermogen exclusief (solvabiliteit 1) of inclusief (solvabiliteit 2) het voorzieningenniveau gedeeld door het totale vermogen en geeft een indicatie in hoeverre de instelling in staat is om op lange termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit voor De Vlinder is als zeer gezond te bestempelen en ligt hoger dan het landelijk gemiddelde niveau. Komende jaren wordt door aanwending van het eigen vermogen via de bestemmingsreserves een daling verwacht. Gezien de onzekerheden die Passend Onderwijs met zich meebrengt (sturing op verwijzingen en bekostigingsniveau) is het handhaven van een gezond solvabiliteitsniveau voor een 'éénpitter' van belang.

Kengetal	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Signalering
Liquiditeit	4,81	4,67	3,39	3,01	2,67	Ondergrens: < 0,75
Solvabiliteit 2	82,15%	82,13%	76,63%	74,51%	72,21%	Ondergrens: < 0,30
Rentabiliteit	-0,36%	3,65%	-12,85%	-3,95%	-3,91%	Afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur.

De liquiditeitsratio wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de vlottende activa en vlottende passiva en geeft een indicatie in hoeverre de instelling in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Een liquiditeitsratio van 0,75 wordt hierbij als ondergrens gehanteerd. Door de toename van zowel de vorderingen als de liquiditeiten op balansdatum was er in 2022 sprake van een incidentele stijging in het kengetal, waar per 31 december 2023 weer een lichte daling is opgetreden. Een ratio moet worden gezien in de context en als een momentopname. Uit de trend over de afgelopen en komende jaren komt een duidelijke bandbreedte naar voren, waarbij De Vlinder structureel ruim boven de norm beweegt. De geplande, toekomstige investeringen en beoogde afbouw van het vermogen laten zien dat dit tot een daling van de liquiditeitsratio zal leiden maar dat dit geen problemen qua financiering zal geven en geen externe financieringsbehoefte noodzakelijk is.

De rentabiliteit wordt berekend door het resultaat te delen door de totale baten vermeerderd met de financiële baten. De Vlinder heeft over 2023 een positief rendement gerealiseerd, ondanks dat was ingezet op een negatief rendement via o.a. inzet vanuit de beschikbare bestemmingsreserves. Ook voor de komende jaren zal de beoogde extra inzet van middelen gekoppeld aan de bestemmingsreserves leiden tot een negatieve rentabiliteit, hetgeen gegeven de vermogenspositie van De Vlinder geen problemen zal opleveren.

Reservepositie

In 2021 is door de Inspectie een nieuwe methodiek uitgewerkt voor de signaleringgrenzen voor de omvang van het eigen vermogen. Op basis van een formule berekent de Inspectie wat een schoolbestuur redelijkerwijs aan eigen vermogen nodig heeft om bezittingen te financieren en risico's op te vangen. Dit bedrag is het normatieve publieke eigen vermogen. Als het eigen vermogen groter is dan het normatieve eigen vermogen, kan het "bovenmatig" zijn.

De hoogte ervan is de signaleringswaarde. De formule is voor alle onderwijssectoren gelijk en wordt berekend vanuit een benodigde reserve voor vervanging van materiele vaste activa en een rekenfactor afhankelijk van de baten.

In de tabel is de uitkomst van deze formule vergeleken met het geprognosticeerde publieke vermogen.

Betreft	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bovenmatig publiek eigen vermogen - algemene berekening						
Totaal baten	3.131.336	3.238.000	3.423.121	3.095.000	3.303.000	3.057.000
Aanschafwaarde gebouwen	-	-	112.783	112.783	112.783	112.783
Boekwaarde overige materiele vaste activa	256.041	264.291	239.161	234.304	248.947	263.090
Omvangafhankelijke rekenfactor	0,0985	0,0972	0,0952	0,0989	0,0965	0,0993
Factor 0,5 * aanschafwaarde gebouwen × 1,27	-	-	71.617	71.617	71.617	71.617
Boekwaarde overige materiele vaste activa	256.041	264.291	239.161	234.304	248.947	263.090
Omvangafhankelijke rekenfactor * totaal baten	308.294	314.884	326.022	306.020	318.837	303.625
Normatief eigen vermogen methode Inspectie	564.335	579.175	636.800	611.941	639.401	638.332
Aanwezig eigen vermogen - algemene en bestemmingsreserve	1.078.716	900.716	1.470.870	1.071.870	940.870	820.870
Ratio	1,91	1,56	2,31	1,75	1,47	1,29

De vermogenspositie van De Vlinder wordt als gezond beschouwd, waarbij het onderwijsbestuur verantwoordelijk is voor de continuïteit van de onderwijsorganisatie. Dat betekent dat binnen de lopende exploitatie en met inachtnaam van risico's op termijn vanuit bedrijfseconomische overwegingen prudent wordt omgegaan met financiële middelen. Het eigen vermogen is opgebouwd vanuit een solide bedrijfsvoering waarbij rekening is gehouden met de impact van de invoering van Passend Onderwijs. Daarbij is nog steeds de verwachting dat de invoering van Passend Onderwijs op termijn gaat leiden tot dalende leerlingaantallen.

De reservepositie voor De Vlinder ligt boven de nullijn, waarbij in afgelopen en komende jaren ingezet zal worden op investeringen in materiële vaste activa enerzijds en gerichte extra inzet van het eigen vermogen anderzijds. Deze inzet is zichtbaar in de dalende trend van het kengetal alsmede de negatieve rentabiliteit voor 2024 t/m 2026. Rekening houdend met de gevormde bestemmingsreserves kan worden gesteld dat de (toekomstige) algemene reserve ten opzichte van de signaleringswaarde lager uitvalt.

Het opgebouwde vermogen wordt de komende jaren gericht aangewend voor verbetering van de kwaliteit van Onderwijs (programma Negensprong) en daarnaast voor verdere investeringen in innovatie (keten-samenwerking via onderwijs-zorg arrangementen, verbindingen/ symbiose tussen regulier en speciaal onderwijs), medewerkers en ICT. Ook ontwikkelingen op het gebied van huisvesting, waarbij vanuit gemeenten een toenemende vraag naar investeringen vanuit het schoolbestuur worden gevraagd op terreinen als duurzaamheid, zien we als een (toekomstig) bestedingsdoel. Door de verlenging van de bestedingstermijn voor de inzet van de NPO-middelen zal ook hier in 2024 en 2025 nog gerichte inzet op plaatsvinden. De uitwerking van deze bestedingsplannen zal jaarlijks in overleg met betrokkenen verder vorm krijgen in de context van het vaststellen van de accenten binnen de (meerjarige) begrotingscyclus.

Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023 na resultaatbestemming (in euro's)

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
Materiële vaste activa	328.872	256.041
	328.872	256.041
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	99.572	195.149
Liquide middelen	1.556.682	1.354.114
	1.656.254	1.549.263
Totaal activa	1.985.126	1.805.304
PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
Eigen vermogen		
Eigen vermogen	1.470.870	1.078.716
	1.470.870	1.078.716
Voorzieningen	159.496	404.425
Kortlopende schulden en overlopende passiva	354.760	322.163
Totaal passiva	1.985.126	1.805.304

Staat van baten en lasten over 2023

(in euro's)

	2023	Begroting 2023	2022
Baten			
Rijksbijdragen	3.381.047	3.224.000	3.125.127
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	25.497	12.000	0
Overige baten	16.577	2.000	6.209
Totaal baten	3.423.121	3.238.000	3.131.336
Lasten			
Personele lasten	2.884.421	2.946.000	2.680.838
Afschrijvingen	74.057	79.500	73.255
Huisvestingslasten	120.527	153.000	151.097
Overige lasten	236.441	237.500	237.511
Totaal lasten	3.315.446	3.416.000	3.142.701
Saldo baten en lasten	107.675	-178.000	-11.365
Financiële baten en lasten	17.788	0	0
Resultaat	125.463	-178.000	-11.365

Kasstroomoverzicht 2023 (indirecte methode)

(in euro's)

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	107.675	-11.365
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	74.057	73.255
- mutaties voorzieningen	-244.929	122.776
- stelselwijziging onderhoudsvoorziening	266.691	0
	95.819	196.031
Veranderingen in vlottende middelen:		
- vorderingen	95.577	-32.881
- schulden	32.597	20.128
	128.174	-12.753
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	331.668	171.913
Ontvangen interest	17.788	0
Betaalde interest	0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	349.456	171.913
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	-146.888	-28.664
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-146.888	-28.664
Mutatie geldmiddelen (inclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)	202.568	143.249

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen opgenomen in de Ministeriële richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek boek 2, titel 9 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, met in het bijzonder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs. Als geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023 dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. In hoofdstuk 3 van het bestuursverslag is een meerjarig perspectief opgenomen, waarbij de prognose van de leerlingaantallen, gehanteerde uitgangspunten en aannames financieel zijn vertaald en verder worden toegelicht. Op basis van de beschreven uitgangspunten is het bestuur van mening dat de toekomstige situatie voldoende perspectief biedt voor behoud en voortzetting van de bedrijfsactiviteiten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar met uitzondering van de verwerkte stelselwijziging zoals opgenomen in de volgende paragraaf.

Stelselwijziging

Vanaf 1 januari 2023 worden de uitgaven voor groot onderhoud niet meer als besteding van de voorziening groot onderhoud verantwoord maar als boekwaarde van het actief. De in het verleden gevormde voorziening groot onderhoud is als stelselwijziging toegevoegd aan het eigen vermogen. Deze stelselwijziging is toegepast in overeenstemming met de bepalingen van RJ 212.806 en RJ 212.807. De verwerking heeft plaatsgevonden op prospectieve wijze vanaf het huidige boekjaar, in afwijking van alinea 208 van hoofdstuk 140 Stelselwijzigingen.

Het bestuur heeft voor deze stelselwijziging gekozen omdat de stichting door de richtlijnen omtrent de jaarverslaggeving op korte termijn te maken krijgt met de "componentenmethode". Dit heeft tot gevolg dat de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud onderhevig zal worden aan fluctuaties en niet meer zal bijdragen aan egalisatie van het resultaat over de jaren. Tevens is de jaarlijkse afstemming tussen het Meerjarenonderhoudsplan en de werkelijk gedane uitgaven in een dynamische huisvestings-omgeving met veel ontwikkelingen op de scholen daarmee niet meer noodzakelijk, omdat het daadwerkelijk uitgevoerde groot onderhoud tegen de werkelijke uitgaven geactiveerd zal worden.

Onderstaand is de impact in 2023 voor het vermogen en het resultaat weergegeven:

Vermogen	
Stand eigen vermogen per 31 december 2022	1.078.716
Effect stelselwijziging	266.691
Stand eigen vermogen per 1 januari 2023	1.345.407

Resultaat	
Resultaat volgens grondslagen 2023	125.463
Af: dotatie voorziening groot onderhoud	-52.000
Resultaat 2023 volgens grondslagen 2022	73.463

Daarnaast is een bedrag van EUR 35.128 van in 2023 uitgevoerd onderhoud per 31 december 2023 verwerkt als actief, maar hierover zijn in 2023 nog geen afschrijvingslasten verwerkt waardoor de impact op het resultaat in 2023 volgens de grondslagen 2022 nihil bedraagt.

Hieronder wordt het effect van de stelselwijziging per individuele post weergegeven:

	Stand per 31-12-2022	Stelsel- wijziging	Stand per 1-1-2023
Onderhoudsvoorziening	266.691	-266.691	0
Algemene reserve	475.305	266.691	741.996
Bestemmingsreserve beleids- en kwaliteitsontwikkeling	214.441	0	214.441
Bestemmingsreserve NPO-middelen	98.970	0	98.970
Bestemmingsreserve Huisvesting en Innovatie	290.000	0	290.000
	1.078.716	266.691	1.345.407

De voorziening langdurig zieken dient ter dekking van personeel waarvan verwacht wordt dat deze langdurig ziek zullen blijven en waarvoor maximaal twee jaar salaris (1e jaar 100% en 2e jaar 70%) betaald dient te worden totdat de betalingen aan het zieke personeelslid door de bedrijfsvereniging betaald zullen worden. In deze voorziening zijn de verschuldigde transitievergoedingen opgenomen bij ontslag. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde omdat het effect van tijds waarde niet materieel is.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van

deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Als het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen in de grondslagen voor waardering resp. bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Stichting De Vlinder heeft geen verbonden partijen met een financieel en/of bestuurlijke meerderheidsbelang. De Vlinder maakt onderdeel uit van Stichting Koraal en de cijfers van De Vlinder maken onderdeel uit van de geconsolideerde cijfers van Koraal.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Afschrijving vindt plaats met ingang van de maand van investering. Aanschaf van individuele activa met factuurbedragen onder de € 1.000 worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht in het jaar van aanschaf.

Binnen Koraal worden voor de onderwijsorganisaties de volgende uniforme afschrijvingstermijnen gehanteerd:

- Gebouwen 40 jaar
- Schoolmeubilair 20 jaar
- Terreinvoorzieningen 10 jaar
- Verbouwingen 10 jaar
- Stoffering 10 jaar
- Machines en 10 jaar
- Inventaris 10 jaar
- Leermiddelen 5 jaar
- Vervoermiddelen 5 jaar
- Duurzame apparatuur 5 jaar
- ICT-apparatuur/ 5 jaar

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen (statische methode).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de instelling worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil van toegerekende baten en werkelijke gemaakte lasten in een verslagjaar. In geval van een tekort wordt dit resultaat aan de algemene reserve onttrokken.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsreserves beleids- en kwaliteitsontwikkeling, NPO-middelen & Huisvesting en Innovatie worden nader toegelicht in de toelichting op de balans. Daarnaast is in 2023 een bestemmingsreserve gevormd vanwege de verwachte ontwikkeling van de leerlingaantallen en ondersteuningscategorieën.

Voorzieningen

Voorzieningen worden op de balans opgenomen voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs is in te schatten.
- Op de balansdatum aanwezige risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.

De voorziening voor (toekomstige) jubileumverplichtingen is gevormd op basis van de indiensttredingsdata van de personeelsformatie op 31 december 2023, leeftijdgebonden kanspercentages op uitstroom vóór bereiken van de jubileumdata binnen De Vlinder en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum volgens de cao. De voorziening voor (toekomstige) jubileumuitkeringen is gewaardeerd tegen contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2,5% (vorig jaar 2%).

De voorziening langdurig zieken dient ter dekking van personeel waarvan verwacht wordt dat deze langdurig ziek zullen blijven en waarvoor maximaal twee jaar salaris (1e jaar 100% en 2e jaar 70%) betaald dient te worden totdat de betalingen aan het zieke personeelslid door de bedrijfsvereniging betaald zullen worden. In deze voorziening zijn de verschuldigde transitievergoedingen opgenomen bij ontslag. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde omdat het effect van tijdschaarde niet materieel is.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten verantwoord worden. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Lasten uit hoofde van personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenlasten

Stichting De Vlinder heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De pensioenen zijn ondergebracht bij het ABP en worden jaarlijks geïndexeerd voor zover de dekkingsgraad dit toelaat. Ultimo 2023 bedroeg de dekkingsgraad 110,5% (2022: 110,9%).

Stichting De Vlinder heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting De Vlinder heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een 'toegezegde-bijdrage-regeling' en alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het onderhavige boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. De grondslag met betrekking tot het toerekenen van afschrijvingen is toegelicht onder de waarderingsgrondslagen inzake materiële vaste activa.

Huisvestingslasten en overige lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

In het kasstroomoverzicht (opgesteld volgens de indirecte methode) wordt een overzicht gegeven van de geldmiddelen die in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik dat van deze middelen is gemaakt.

In samenhang met de balans en de exploitatierekening moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de stichting om geldstromen te genereren.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.

Toelichting op de balans per 31 december 2023

(in euro's)

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2023	31-12-2022
Gebouwen en terreinen	89.711	6.174
Inventaris en apparatuur	239.161	249.867
Totaal materiële vaste activa	328.872	256.041

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur
Het verloop in 2023 is als volgt:		
Aanschafprijs per 1 januari	24.845	506.283
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	18.671	256.416
Boekwaarde per 1 januari	6.174	249.867
Investeringen	89.179	57.710
Desinvesteringen	1.241	34.569
Afschrijving desinvesteringen	1.241	34.569
Afschrijvingen	5.642	68.415
Aanschafprijs per 31 december	112.783	529.423
Cumulatieve afschrijving per 31 december	23.072	290.262
Boekwaarde per 31 december	89.711	239.161

Materiële vaste activa die volledig zijn afgeschreven, zijn verwerkt als desinvestering en in mindering gebracht op de aanschafprijs en cumulatieve afschrijvingen in 2023 voor een totaalbedrag van € 35.810 (2022: € 0).

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren	4.447	15.082
Verbonden partijen	594	3.394
Overige vorderingen	94.531	176.673
	99.572	195.149

De vorderingen en overlopende activa hebben in algemene zin een looptijd van korter dan een jaar.

Op de post debiteuren is een voorziening voor mogelijke oninbaarheid in mindering gebracht. Deze voorziening laat het volgende verloop zien:

	31-12-2023	31-12-2022
Voorziening per 1 januari	0	-14.500
Af: vrijval wegens afgeboekte posten	-799	0
Bij: toevoeging t.l.v. het resultaat	799	14.500
Voorziening per 31 december	0	0

Specificatie overige vorderingen	31-12-2023	31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen	7.973	410
Nog te ontvangen bekostiging groei SWV	0	69.000
Nog te ontvangen bekostiging arrangementen	1.448	0
Nog te ontvangen vergoedingen VF	0	45.936
Nog te ontvangen rente	6.908	0
Nog te ontvangen transitievergoedingen	76.627	61.316
Overige vorderingen	1.575	11
	94.531	176.673

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
<u>Direct opvraagbaar</u>		
Kasmiddelen	430	162
Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.547.444	1.353.952
Kruisposten	8.808	0
	1.556.682	1.354.114

Eigen vermogen

	31-12-2023	31-12-2022
Algemene reserve (Publiek)		
Algemene reserve	485.831	475.305
Bestemmingsreserve (Publiek)		
Bestemmingsreserve beleids- en kwaliteitsontwikkeling	191.465	214.441
Bestemmingsreserve NPO-middelen	88.574	98.970
Bestemmingsreserve Huisvesting en Innovatie	500.000	290.000
Bestemmingsreserve ontwikkeling leerlingaantallen	205.000	0
	985.039	603.411
	1.470.870	1.078.716

Het verloop in 2022 is als volgt:

	Stand 1 januari 2022	Mutatie winstbestem- ming stichting	Overige mutaties	Stand 31 december 2022
Algemene reserve	420.721	54.584	0	475.305
Bestemmingsreserve beleids- en kwaliteitsontwikkeling	242.904	-28.463	0	214.441
Bestemmingsreserve NPO-middelen	46.456	52.514	0	98.970
Bestemmingsreserve impact invoering bekostiging 2023	150.000	-150.000	0	0
Bestemmingsreserve Huisvesting en Innovatie	230.000	60.000	0	290.000
	1.090.081	-11.365	0	1.078.716

Het verloop in 2023 is als volgt:

	Stand 1 januari 2023	Mutatie winstbestem- ming stichting	Overige mutaties	Stand 31 december 2023
Algemene reserve	741.996	-256.165	0	485.831
Bestemmingsreserve beleids- en kwaliteitsontwikkeling	214.441	-22.976	0	191.465
Bestemmingsreserve NPO-middelen	98.970	-10.396	0	88.574
Bestemmingsreserve Huisvesting en Innovatie	290.000	210.000	0	500.000
Bestemmingsreserve ontwikkeling leerlingaantallen	0	205.000	0	205.000
	1.345.407	125.463	0	1.470.870

Het verschil tussen de eindstand van het vermogen per balansdatum 2022 en de stand van het vermogen aan het begin van boekjaar 2023 van EUR 266.691 is een gevolg van de stelselwijziging met betrekking tot de verwerkingwijze van groot onderhoud die is toegelicht in de grondslagen.

Per 31 december 2018 is een bestemmingsreserve van EUR 73.500 gevormd om een impuls te geven aan de beleids- en kwaliteitsontwikkeling op de scholen en ruimte te vormen voor ontwikkel- en innovatiecapaciteit naast het primaire proces. Daarnaast heeft een aanvullende dotatie aan de bestemmingsreserve plaatsgevonden van EUR 80.000 via de resultaatbestemming van 2021 om de ontwikkelingen en het beleid dat voortkomt uit het programma de komende jaren stevig te implementeren en te borgen. Door een aantal projecten zal dit verder vorm worden gegeven binnen het programma 'De Negensprong'. Het programma 'De Negensprong' is ontstaan uit het samenvoegen van het programmaplan onderwijs, de implementatie van goed bestuur goed onderwijs en de inzichten die verkregen zijn uit het bestuursonderzoek. Daarmee is een samenhangend geheel ontstaan dat het kader vormt voor de ontwikkeling van de onderwijsentiteiten binnen Koraal. De gemaakte kosten in het kader van dit programma in 2023 van EUR 22.976 zijn

via de resultaatbestemming in mindering gebracht op de bestemmingsreserve ultimo 2023.

In de periode van 1 augustus 2021 tot en met 31 juli 2023 zijn aanvullende middelen toegekend in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) die ingezet mogen worden op specifieke activiteiten gericht op herstel/ achterstanden en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na de coronapandemie. De ontvangen en bestede middelen zijn verwerkt in de exploitaties in afgelopen jaren, waarbij zichtbaar is dat de bestedingen achterblijven ten opzichte van de ontvangen middelen. Deze niet bestede middelen zijn daarom opgenomen in een separate bestemmingsreserve en zullen in de komende jaren worden ingezet binnen de kaders van het NPO. In 2023 heeft dit geleid tot een onttrekking aan de bestemmingsreserve van EUR 10.396.

In afgelopen jaren is een bestemmingsreserve van EUR 290.000 gevormd voor huisvesting & innovatie. Bij de inzet ligt het accent op het hart van de strategische koers van Koraal/ De Vlinder op het gebied van (door)ontwikkelen van het onderwijs-zorg-arrangement (oza) en het karakter van De Vlinder als gespecialiseerde voorziening. De exacte invulling en besteding van de bestemde, extra middelen wordt jaarlijks in nadere afstemming tussen bestuur, medewerkers

en medezeggenschap vormgegeven als onderdeel van het begrotingsproces. De gemaakte kosten in 2023 ter hoogte van EUR 95.000 zijn via de resultaatbestemming in mindering gebracht op de bestemmingsreserve ultimo 2023. Daarnaast heeft een aanvullende dotatie aan de bestemmingsreserve plaatsgevonden van EUR 305.000 via de resultaatbestemming van 2023 om de komende jaren een verdere impuls op dit onderwerp te kunnen (blijven) geven, alsmede om de effecten van de stelselwijziging voor groot onderhoud komende jaren op te vangen. Per saldo is daarom sprake van een dotatie van EUR 210.000 zoals zichtbaar is in het verloopoverzicht van de bestemmingsreserve.

Voor 2024 is de verwachting dat het leerlingen-aantal het aantal TLV's Midden en Hoog een toename zal laten zien ten opzichte van 2023 bij De Vlinder doordat wordt ingezet op een specialistisch aanbod in de combinatie van onderwijs en zorg. Gegeven de vertraging in de bekostiging via de t-1 systematiek vraagt dit een bepaalde mate van voorfinanciering om de organisatie in te richten op de actuele leerlingen-aantallen en (zwaardere) ondersteunings-behoefte. Voor de omvang van deze voorfinanciering is in 2023 een bestemmingsreserve van EUR 205.000 gevormd die in 2024 zal worden aangewend.

Vorzieningen	31-12-2023	31-12-2022
Toekomstige jubileumuitkeringen	32.875	52.440
Langdurig zieken	126.621	85.294
Onderhoudsvoorziening	0	266.691
	159.496	404.425

Door een stelselwijziging met betrekking tot de verwerking van groot onderhoud is de onderhoudsvoorziening van EUR 266.691 in de beginbalans komen te vervallen en is het saldo toegevoegd aan het eigen vermogen per 1-1-2023. Een nadere toelichting op de stelselwijziging is opgenomen in de toelichting van de grondslagen.

Het verloop in 2023 is als volgt:

	Toekomstige jubileumuitkeringen	Langdurig zieken	Onderhoudsvoorziening
Stand per 1 januari	52.440	85.294	0
Mutaties:			
- vrijval	-18.126	-9.847	0
- dotaties	2.294	78.376	0
- onttrekkingen	-1.439	-27.202	0
- oprenting en verandering disconteringsvoet	-2.294	0	0
Stand per 31 december	32.875	126.621	0
Kortlopend deel (<1 jaar)	2.348	126.621	0
Langlopend deel (>1 jaar)	30.527	0	0
Hiervan >5 jaar	27.026	0	0

Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren	15.965	9.821
Nog te besteden subsidies OCW	7.788	0
Schulden aan verbonden partijen	23.178	23.568
Belastingen en premies sociale verzekeringen	120.430	99.521
Schulden terzake van pensioenen	33.158	28.601
Overige kortlopende schulden	14.491	48.505
Salarissen, vakantietoelage en vakantiedagenverplichting	106.705	80.104
Overlopende passiva	33.045	32.043
	354.760	322.163

De kortlopende schulden en overlopende passiva hebben in algemene zin een looptijd van korter dan een jaar.

Specificatie overige kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
Vervangingsfonds onderwijs	0	7.933
Participatiefonds onderwijs	3.891	0
Reservering verplichtingen personeel	0	38.000
Reserveringen CAO	10.600	2.572
	14.491	48.505

Specificatie salarissen, vakantietoeslag en vakantiedagenverplichting

	31-12-2023	31-12-2022
Te betalen nettosalarissen	12.487	2.744
Te betalen vakantietoeslag	79.846	65.558
Sociale lasten vakantietoeslag	14.372	11.802
	106.705	80.104

Specificatie overlopende passiva

	31-12-2023	31-12-2022
Nog te besteden/ vooruitontvangen bekostiging SWV-en	32.000	13.223
Nog te ontvangen facturen/ vooruitbetaalde kosten	1.045	18.820
	33.045	32.043

Overzicht subsidies OCW en EZ (RJ 660, Model G)

G1 verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond J/N
Subsidie Impuls en innovatie Bewegingsonderwijs	IIB210199	13-12-2021	12.600	12.600	J
Subsidie voor studieverlof	1349948	22-8-2023	13.350	13.350	N
			25.950	25.950	

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De Vlinder heeft geen niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

(in euro's)

Baten**Rijksbijdragen**

	2023	Begroting 2023	2022
Rijksbijdrage OCW			
Normatieve rijksbijdrage OCW	3.343.437	3.221.000	2.962.879
Overige subsidies OCW			
Niet-geormerkte OCW-subsidies	6.300	0	6.300
Inkomensoverdracht van rijksbijdragen			
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	31.310	3.000	155.948
	3.381.047	3.224.000	3.125.127

Onder de Normatieve Rijksbijdragen zijn de NPO-middelen voor een bedrag van € 82.833 verwerkt die in de periode januari t/m juli 2023 zijn ontvangen (januari t/m december 2022: € 181.051).

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	2023	Begroting 2023	2022
Gemeentelijke bijdragen en subsidies	25.497	12.000	0
	25.497	12.000	0

Onder de overige overheidsbijdragen is een éénmalige subsidie verwerkt in het kader van de Subsidieregeling Nationaal Programma Onderwijs gemeente Maashorst voor het verzorgen van Onderwijszorgarrangementen op de school.

Overige baten

	2023	Begroting 2023	2022
Ouderbijdragen	0	2.000	0
Overige baten	16.577	0	6.209
	16.577	2.000	6.209

Specificatie overige baten

	2023	Begroting 2023	2022
Subsidie stagefonds	1.643	0	3.965
Vergoeding voor inzet bestuur SWV	0	0	1.500
Inzet subsidie PB Cultuurfonds t.b.v. schoolplein	10.000	0	0
Schoolhond donatie	2.469	0	0
Overige	2.465	0	744
	16.577	0	6.209

LASTEN**Personele lasten**

	2023	Begroting 2023	2022
Lonen en salarissen	2.480.790	2.677.500	2.283.776
Overige personele lasten	477.933	474.000	575.628
Af: uitkeringen	-74.302	-205.500	-178.566
Personeelslasten	2.884.421	2.946.000	2.680.838

Uitsplitsing

Brutolonen en salarissen	1.877.604	1.926.500	1.691.190
Sociale lasten	327.613	751.000	342.423
Pensioenpremies	275.572	0	250.163
Lonen en salarissen	2.480.789	2.677.500	2.283.776

Dotatie/ vrijval personele voorzieningen	52.697	3.000	83.056
Personeel niet in loondienst	270.449	370.000	400.182
Overig	154.788	101.000	92.390

Overige personele lasten	477.934	474.000	575.628
---------------------------------	----------------	----------------	----------------

Inzet vanuit externe bureaus	9.739	88.000	101.025
Interne personele doorbelastingen binnen Koraal	260.710	282.000	299.157

Specificatie personeel niet in loondienst	270.449	370.000	400.182
--	----------------	----------------	----------------

Toelichting personeelskosten

In 2023 bedroeg het gemiddeld aantal fte's 34. In 2022 bedroeg het gemiddeld aantal fte's 33.

De onderverdeling van de inzet fte's is als volgt:

	2023	2022
Directie	1	1
OP (onderwijzend personeel)	17	16
OOP (onderwijsondersteunend personeel)	16	16
	34	33

Er zijn geen medewerkers werkzaam in het buitenland. Ook in 2022 was dit het geval.

Afschrijvingen

	2023	Begroting 2023	2022
Gebouwen en terreinen	5.642	7.000	2.361
Inventaris en apparatuur	68.415	72.500	70.894
	74.057	79.500	73.255

Huisvestingslasten

	2023	Begroting 2023	2022
Verzekering	2.730	3.000	2.597
Onderhoud	45.807	29.000	39.105
Energie en water	27.267	22.000	19.280
Huishouding en inrichting	41.716	45.000	35.926
Heffingen	1.394	2.000	1.349
Dotatie onderhoudsvoorziening	0	52.000	52.000
Overige huisvestingslasten	1.613	0	840
	120.527	153.000	151.097

Overige lasten

	2023	Begroting 2023	2022
Administratie- en beheerslasten	159.848	149.500	139.351
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	62.891	73.500	99.700
Overige	13.702	14.500	-1.540
	236.441	237.500	237.511

Specificatie overige lasten

	2023	Begroting 2023	2022
Voedingsmiddelen	4.043	3.000	3.846
Kosten beveiliging	3.585	4.000	4.350
Dotatie/ vrijval voorziening dubieuze debiteuren	799	0	0
Overige	5.275	7.500	-9.736
Overige lasten	13.702	14.500	-1.540

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten voor de externe onafhankelijke accountant en de accountantsorganisatie, genoemd in artikel 1, eerste lid, onder a en e, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, zijnde PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (2023) en Deloitte Accountants BV (2022) zijn als volgt:

Specificatie honorarium accountant

	2023	2022
Controle van de jaarrekening	16.335	30.250
Overige controlewerkzaamheden	0	0
Fiscale advisering	0	0
Niet controle diensten	0	0
Accountantslasten	16.335	30.250

Financiële baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
Rentebaten	17.788	0	0
	17.788	0	0

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet normering topinkomens (WNT) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. Hierbij moet tevens rekening worden gehouden met een uitgebreid overgangsregime.

Op basis van het besturingsmodel van Koraal en de verhoudingen tussen de Raad van Bestuur en de regiodirecteuren wordt de regiodirecteur De Vlinder aangemerkt als topfunctionaris in de zin van de WNT. Voor het bezoldigingsmaximum is de klasse-indeling voor Stichting De Vlinder klasse A van toepassing.

Naast de hierna vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Groepsverantwoording

De stichting Koraal vormt het bestuur van de stichting De Vlinder. Dat betekent dat voor de Raad van Bestuur sprake is van intra-groep-detachering voor deze stichting. Voor de bepaling van 'omvang dienstverband' is uitgegaan van een collegiaal bestuur en een verdeelsleutel op basis van de begrote opbrengsten. Als bezoldiging van de topfunctionarissen waarbij sprake is van intra-groep-detachering is aangemerkt: de directe toerekenbare kosten die zijn doorbelast aan de WNT-entiteit voor de uitoefening van functie als topfunctionaris bij de WNT-entiteit, waarbij de doorbelasting is beperkt tot maximaal de voor de topfunctionaris zijnde individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum. Benadrukt wordt dat de verantwoorde WNT-bezoldiging voor topfunctionarissen waarbij sprake is van intragroepdetachering niet is gebaseerd op de bezoldiging die de betreffende topfunctionaris als natuurlijk persoon zelf heeft ontvangen, maar op intern doorbelaste kosten tussen entiteiten binnen de groep.

De vergelijkende WNT-gegevens 2022 van de topfunctionarissen waarbij sprake is van intra-groep-detachering zijn ten opzichte van de in de jaarrekening 2022 opgenomen gegevens aangepast, en nu afzonderlijk per WNT-instelling en op basis van 'niet in dienstbetrekking' opgesteld. De reden hiervoor is de verduidelijking van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties dat topfunctionarissen waarbij sprake is van intra-groep-detachering op basis van 'niet in dienstbetrekking' moeten worden verantwoord. In 2022 was hierbij nog uitgegaan van het bezoldigingsbegrip voor 'in dienstbetrekking' het niveau van stichting Koraal.

De bezoldiging van deze topfunctionarissen was op basis van het meeromvattende bezoldigingsbegrip (bijv. inclusief doorbelaste bureaunkosten) wat hoort bij 'niet in dienstbetrekking' hoger dan de individueel toepasselijke norm, wat moet worden aangemerkt als 'onverschuldigde betaling'. Het totaalbedrag aan onverschuldigde betalingen voor Stichting De Vlinder in 2022 bedraagt € 3.048. De geconstateerde onverschuldigde betalingen zijn vóór het vaststellen van de jaarrekening 2023 gecorrigeerd en de te hoge (interne) doorbelastingen zijn ongedaan gemaakt.

In de volgende tabellen zijn in overeenstemming met de publicatieplicht van de WNT relevante gegevens opgenomen:

(tabel 1a) bedragen x € 1		J.M. Barendrecht	
Functiegegevens		Directeur De Vlinder 5%	
Aanvang functievervulling in 2023		1-1-2023	
Einde functievervulling in 2023		31-12-2023	
Omvang dienstverband (in fte)		0,05	
Dienstbetrekking		Nee	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		6.600	
Beloningen betaalbaar op termijn		0	
Subtotaal		6.600	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		6.600	
∕. Onverschuldigd betaald bedrag		0	
Totaal bezoldiging		6.600	
Verplichte motivering indien overschrijding		N.v.t.	
Gegevens 2022			
Aanvang functievervulling in 2022		15-5-2022	
Einde functievervulling in 2022		31-12-2022	
Omvang dienstverband (in fte)		0,05	
Dienstbetrekking		Nee	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		4.050	
Beloningen betaalbaar op termijn		0	
Totaal bezoldiging 2022		4.050	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		4.050	

(tabel 1.b)		J.M. Barendrecht	
Gegevens 2022 bedragen x € 1			
Functiegegevens		Directeur De Vlinder 5%	
Kalenderjaar		2022	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)		1-1-2022 t/m 14-5-2022	15-5-2021 t/m 31-12-2021
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar		4,5	7,5
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar		35	59
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		€ 206	€ 199
Maxima op basis van de normbedragen per maand		€ 4.883	€ 9.885
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		€ 14.768	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?		Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode		€ 2.350	€ 3.924
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		€ 6.274	
(-/-) Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	
Bezoldiging		€ 6.274	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	

(tabel 1a) Stichting De Vlinder		
bedragen x € 1		
Functiegegevens	I.R.W.M. Widdershoven, Voorzitter RvB	R.W.M. Quik, Bestuurder
Aanvang functievervulling in 2023	1-1-2023	1-1-2023
Einde functievervulling in 2023	31-12-2023	30-6-2023
Omvang dienstverband (in fte)	0,025	0,025
Dienstbetrekking	Nee	Nee
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.300	1.636
Beloningen betaalbaar op termijn		
Subtotaal	3.300	1.636
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	3.300	1.636
(/.) Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	3.300	1.636
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
Aanvang functievervulling in 2022	1-1-2022	1-1-2022
Einde functievervulling in 2022	31-12-2022	31-12-2022
Omvang dienstverband (in fte)	0,025	0,025
Dienstbetrekking	Nee	Nee
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.200	3.200
Beloningen betaalbaar op termijn		
Totaal bezoldiging 2022	3.200	3.200
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	3.200	3.200

(tabel 1b) Stichting De Vlinder		
bedragen x € 1		
Functiegegevens	D.H.M. Creemers, Bestuurder	
Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1-6 t/m 31-12	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7,0	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	27	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 4.985	
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 4.985	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 2.937	€ 0
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 2.937	
(/.) Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 2.937	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan na balansdatum die het beeld van de jaarrekening 2023 materieel beïnvloeden.

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	30198
Kamer van Koophandel	41081021
Naam instelling	Stichting De Vlinder
Adres	Mgr. Suysstraat 8
Postcode/ Plaats	5375 AG Reek
Telefoon	0486 492949
Postadres	Poststraat 1
Postcode/ Plaats	6135 KR Sittard
E-mail	sdevlinder@koraal.nl
Internetsite	www.koraal.nl www.stichtingmaashorst.nl
Contactpersoon	Dhr. M. de Haas
Telefoon	0411 652 405
Fax	-
E-mail	MHaas@koraal.nl

Brinnummer	Naam	Sector
211Z	LZK-school De Vlinder	PO - SO

Voorstel bestemming van het resultaat

In de statuten van Stichting De Vlinder is geen specifieke regeling opgenomen omtrent de resultaatbestemming. Het resultaat wordt jaarlijks conform de resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserves en/of algemene reserve, welke onderdeel uitmaken van het eigen vermogen van Stichting De Vlinder.

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van € 125.463 als volgt te bestemmen:

- Een onttrekking van een bedrag van € 256.165 aan de algemene reserve.
- Een onttrekking van een bedrag van € 22.976 aan de bestemmingsreserve beleids- en kwaliteitsontwikkeling.
- Een onttrekking van een bedrag van € 10.396 aan de bestemmingsreserve ten behoeve van de NPO-middelen.
- Een toevoeging van een bedrag van € 210.000 aan de bestemmingsreserve Huisvesting en Innovatie.
- Een toevoeging van een bedrag van € 205.000 aan de gevormde bestemmingsreserve voor de ontwikkeling van leerlingaantallen.
- Dit voorstel is als zodanig verwerkt in de jaarrekening.

Ondertekening jaarrekening bevoegd gezag

Raad van bestuur

Vastgesteld door het bestuur van Stichting Koraal te Sittard-Geleen op 21 mei 2024.

WG

-----
drs. I.R.W.M. Widdershoven - voorzitter Raad van Bestuur

WG

-----
dr. D.H.M. Creemers - lid Raad van Bestuur

Raad van toezicht

Goedgekeurd door de Raad van Toezicht van Stichting Koraal te Sittard-Geleen op 21 mei 2024.

WG

-----
drs. ir. M.A. Mittelmeijer – voorzitter Raad van Toezicht

WG

-----
prof. dr. E.S.J.M. de Bont – vicevoorzitter Raad van Toezicht

WG

-----
dr. ir. M.J. de Graaf – lid Raad van Toezicht

WG

-----
mr. N.W.C. Michon-van Tuel – lid Raad van Toezicht

WG

-----
drs. H.J. Smid – lid Raad van Toezicht

WG

-----
ing. C. Sterk MHA – lid Raad van Toezicht

WG

K.W. Hoon MBA MA – lid Raad van Toezicht

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting De Vlinder

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting De Vlinder te Sittard gecontroleerd.

Naar ons oordeel, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking',

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting De Vlinder op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023, in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023; en
- is de in de jaarrekening van Stichting De Vlinder opgenomen WNT-verantwoording inzake Stichting De Vlinder over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT') en de brief van het Ministerie van BZK aan de NBA d.d. 14 februari 2023 met kenmerk 2023-0000083914.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de staat van baten en lasten over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

Bevindingen die hebben geleid tot ons oordeel met beperking

De beperking in ons oordeel heeft betrekking op WNT-aangelegenheden bij intra-groep detachering. Stichting De Vlinder heeft in de jaarrekening op pagina 96 tot en met 100 toegelicht op welke topfunctionarissen bij welke WNT-instelling de omstandigheden, zoals hierna nader toegelicht, toezien.

NLE70022061.1.1

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam

T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Wij zijn niet in staat geweest:

- vast te stellen of in de overige doorbelaste kosten nog bezoldigingscomponenten zijn opgenomen die aan het vervullen van de topfunctie moeten worden toegerekend, omdat de WNT wet- en regelgeving niet voorziet in een limitatieve opsomming van de componenten die tot de WNT-bezoldiging gerekend moeten worden bij intra-groep detachering;
- vast te stellen of de verantwoorde deeltijdfactor van de betreffende leidinggevende topfunctionarissen overeenkomt met de praktijk, onder meer omdat de WNT wet- en regelgeving niet voorziet in de wijze van toerekening van groepsbrede activiteiten aan individuele WNT-instellingen, alsmede als gevolg van het ontbreken van een vorm van tijdsregistratie.

Als gevolg hiervan zijn wij niet in staat geweest voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om vast te stellen dat de WNT-gegevens over zowel 2023 als 2022 van de hiervoor genoemde topfunctionarissen bij de WNT-instelling, inclusief een eventuele onverschuldigde betaling als gevolg van WNT-bezoldigingselementen die mogelijk in de overige doorbelaste kosten zijn begrepen, in overeenstemming zijn met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor onze controle

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, het controleprotocol WNT 2023 en de brief van het Ministerie van BZK aan de NBA d.d. 14 februari 2023 met kenmerk 2023-0000083914 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting De Vlinder, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De raad van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 21 mei 2024
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. H.A.B. de Coninck RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlagen

Bijlage 1 - Overzicht doelen en resultaten

Strategische beleidsagenda

In onderstaand overzicht wordt aangegeven aan welke ontwikkelopdrachten in kalenderjaar 2023 is gewerkt en met welk resultaat.

Legenda

- Behaald
- Proces loopt nog
- Achter op planning; afronding in zicht
- Doel wordt of is nog niet gehaald
- Nog niet gestart

I	Organisatie	
1	Ambitie Zo zijn we speciaal	
1.1	Ontwikkelagenda onderwijs	●
	Ontwikkelopdrachten beschrijven	●
	Meerjaren bestuursformatieplan	●
	Strategie per samenwerkingsverband	●
1.1.1	De missie, visie en kernwaarden van Koraal voor Onderwijs betekenis geven	●
2	Passende organisatie Zo richten we ons in	
2.1	Koraal oza Concept	●
3	Verantwoorden Zo laten we onze resultaten zien	
3.1	Bestuurlijk dashboard onderwijs	●
3.1.1	Informatiseringsplan	●

II	Processen	
4	Onderwijs dat er toe doet Zo maken we het verschil	
4.1	Opbrengstgericht werken	
4.2	Doelgroepenmodel +	
	<i>Verbreden leerroutes</i>	
	<i>Verbreden naar zorg</i>	
	<i>Verrijken met ondersteuningsbehoefte psyche en gedrag</i>	
4.4	Sociaal Maatschappelijke Competenties	
	so	
	vso uitstroomprofiel arbeidsmarkt	
	vso vervolgonderwijs	
4.5	Kwaliteit in Beeld	
4.5.1	Leren op maat	
4.5.2	Schoolklimaat	
5	PDCA Zo werken we continu aan verbetering	
5.1	PDCA Kwaliteitszorg	
	<i>Beschrijven PDCA-cyclus, inclusief instrumenten</i>	
5.1.1	Automatiseren van kwaliteitskaarten en instrumenten	
5.1.3	Interne Vliegende Brigade	
6	Metten is weten Zo volgen we of we op koers blijven	
6.1	Vierjarig schoolplan	
6.2	Opbrengstenanalyse	

III	Professionals	
8	Wie doet wat? Zo werken we samen	
8.1	Verantwoordelijkheidsverdeling Koraal Onderwijs	
	<i>Bijstellen Managementstatuut</i>	
	<i>Professioneel statuut</i>	

Regioplan Noordoost-Brabant

In onderstaand overzicht wordt aangegeven aan welke aanvullende opdrachten in kalenderjaar 2023 is gewerkt en met welk resultaat.

Legenda

- Behaald
- Proces loopt nog
- Achter op planning; afronding in zicht
- Doel wordt of is nog niet gehaald
- Nog niet gestart

Thema	Hoofddoelstelling Regioplan 2022	
Onderwijs-zorg arrangementen	Alle scholen hebben een passend oza-aanbod.	
Koraal als kennis- en expertise-partner specificeren	De scholen van Saltho hebben een helder beeld waar ze in 2027 willen staan op het gebied van het zijn van een kennis- en expertisepartner in hun omgeving.	
Onderwijszorgarrangementen	Implementatie doelgroepenmodel+	
Leren en ontwikkelen	Implementatie van tso bij de scholen	

Bijlage 2 - Overzicht nevenfuncties Raad van Bestuur en Raad van Toezicht

Nevenfuncties leden Raad van Bestuur Koraal

De nevenfuncties van de bestuurders zijn vermeld in onderstaand overzicht geven de situatie weer per 31 december 2023.

Naam	(Neven)functies per 31 december 2023
Mevrouw drs. I.R.W.M. Widdershoven	<p><i>Van de hoofdfunctie afgeleide functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzitter Bestuur Vereniging Orthopedagogische Behandel Centra • lid Bestuur VGN • lid BGZJ <p><i>Nevenfuncties:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzitter Raad van Toezicht Stichting Land van Horne • lid Raad van Toezicht Intrakoop
De heer mr. drs. R.W.M. Quik (tot en met 30 juni 2023)	<p><i>Van de hoofdfunctie afgeleide functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzitter Raad van Toezicht Zorg aan Zet • lid Bestuur IZZ <p><i>Nevenfuncties:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting Pro Senectute • lid Raad van Commissarissen Stichting SBOH • lid Raad van Commissarissen Rijnmond dokters • lid Raad van Toezicht Stichting Zuidzorg
De heer dr. D.H.M. Cremers (vanaf 1 juni 2023)	<p><i>Van de hoofdfunctie afgeleide functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • geen <p><i>Nevenfuncties:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • hoofd wetenschappelijk onderzoek en klinisch psycholoog GGZ Oost-Brabant • lid Raad van Toezicht Tactus Verslavingszorg

Bijlage 2

Nevenfuncties leden Raad van Toezicht Koraal

De functies en nevenfuncties zijn vermeld in onderstaand overzicht geven de situatie weer van de zittende leden Raad van Toezicht per 31 december 2023.

Naam	(Neven)functies per 31 december 2023
De heer drs. ir. M.A. Mittelmeijer	<p><i>Van de hoofdfunctie afgeleide functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzitter Raad van Bestuur CVO Rotterdam <p><i>Nevenfuncties:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • lid Programmaraad NRO • voorzitter standaardisatieraad van Edustandaard • voorzitter Raad van Toezicht GGzE (vanaf 1 september 2023)
Mevrouw Prof. dr. E.S.J.M. de Bont	<p><i>Hoofdfunctie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzitter Raad van Bestuur Elkerliek Ziekenhuis <p><i>Van de hoofdfunctie afgeleide functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • toegevoegd lid Dagelijks Bestuur ROAZ <p><i>Nevenfuncties:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • hoogleraar algemene kindergeneeskunde i.h.b. kinderoncologie en -hematologie (RUG/UMCG) • lid Raad van Toezicht Lidz
De heer dr. ir. M.J. de Graaf	<p><i>Van de hoofdfunctie afgeleide functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • lector Interaction Design Fontys Hogeschool ICT, Leading Lector Centre of Expertise Inclusive Society

De heer drs. H.J. Smid	<p><i>Van de hoofdfunctie afgeleide functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • toezichthouder en bestuursadviseur <p><i>Nevenfuncties:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzitter Wetenschappelijke adviescommissie Eenzaamheid van VWS • voorzitter van de stuurgroep Hoofdzaken (van ZonMw, Hersenstichting, NWO, Health-Holland en Mind) • voorzitter van het bestuur van de stichting Life Sciences and Health/Health-Holland • voorzitter Raad van Toezicht De Rijnhoven • voorzitter Raad van Toezicht World Animal Protection Nederland • voorzitter Nationaal Comité advies dierproevenbeleid • voorzitter van de werkgroep kwaliteitsstandaard DSD (differences of sex development) van het Kennis Instituut Medisch Specialisten • voorzitter van de Raad van Toezicht van het Nivel • lid van het Comité van Advies van de Johannes Wier Stichting • vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting ExtraZorg Samen • lid van de Raad van Toezicht Nederlandse Transplantatie Stichting • lid van de programmacommissie Gender en Diversiteit van ZonMw
Mevrouw. mr. N.W.C. Michon – van Tuel	<p><i>Van de hoofdfunctie afgeleide functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • adviseur voor finance <p><i>Nevenfuncties:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vicevoorzitter Raad van Toezicht S&L Zorg • lid Raad van Toezicht RIBW K/AM • lid Raad van Toezicht Nederlandse Brandwonden Stichting (vrijwilligersfunctie)
Mevrouw K.W. Hoorn MBA, MA	<p><i>Hoofdfunctie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzitter Raad van Bestuur Reade <p><i>Van de hoofdfunctie afgeleide functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • bestuurder Revalidatie Nederland, Strategie en marketing • bestuurder Sigra, Arbeidsmarkt en Onderwijs <p><i>Nevenfuncties:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • lid Raad van Toezicht Movisie

Bijlage 3 – Medezeggenschap Onderwijs binnen het onderwijs in 2023

MZ Onderwijs

Leden

MZ Onderwijs bestaat in 2023 tot de verkiezingen in juni uit 8 leden (4 leden uit de personeelsgeleding van Het Driespan, 3 leden uit de personeelsgeleding van Saltho Onderwijs en 1 lid vanuit de personeelsgeleding van De Vlinder). De zetels voor de oudergeleding van alle stichtingen zijn niet ingevuld.

Na de verkiezingen van MZ Onderwijs in juni 2023 is er een kleine aanpassing gekomen in de verdeling. MZ Onderwijs bestaat vanaf juni uit zeven leden (vijf leden uit de personeelsgeleding van Het Driespan, 1 lid vanuit de personeelsgeleding van Saltho Onderwijs en 1 lid vanuit de personeelsgeleding van De Vlinder). Er hebben zich nog geen ouders aangemeld. De raad heeft zich in 2023 ingezet om meer vacatures gevuld te krijgen. Er is een belangstellende aangesloten bij enkele vergaderingen.

Overlegstructuur

MZ Onderwijs komt om de week bij elkaar. De bijeenkomsten vinden bij voorkeur fysiek plaats. Indien fysiek vergaderen niet haalbaar is, wordt een digitaal of hybride overleg gepland. Door de werkdruk in de scholen is het voor leden steeds moeilijker om aan te sluiten bij de vergaderingen van MZ Onderwijs. Er is daarom voor gekozen om de faciliteiten te clusteren en alleen in de oneven weken bijeenkomsten te plannen.

Het dagelijks bestuur van MZ Onderwijs heeft meerdere keren per jaar overleg met het dagelijks bestuur van de regiegroep van MZ Centraal. Tijdens deze overleggen worden agendapunten uitgewisseld. Daarnaast zijn twee van de leden van MZ Onderwijs ook lid van MZ Centraal; één lid voor de regiegroep en één lid voor de toezichthoudende groep. Deze leden fungeren als linking pin tussen MZ Onderwijs en MZ Centraal.

MZ Onderwijs heeft minimaal elk kwartaal een overleg met de Raad van Bestuur over thema's die alleen onderwijs betreffen en die meerdere onderwijsstichtingen aangaan. De overleggen vinden bij voorkeur fysiek plaats. Naast het formele overleg is er ruimte voor informeel overleg. Dit vindt plaats voorafgaande aan of na een vergadering. Tijdens dit overleg wordt vaak stilgestaan bij de werkwijze. De voorzitters hebben daarnaast informeel overleg met de bestuurder over thema's waarvoor directe aandacht nodig is. Er is een korte communicatielijn tussen de voorzitters en de Raad van Bestuur.

MZ Onderwijs heeft elke maand overleg met één van de regiodirecteuren (namens alle regiodirecteuren van onderwijs). Als een thema daartoe aanleiding geeft, sluiten de andere regiodirecteuren bij het overleg aan. Met name de ontwikkelingen in de scholen die van invloed kunnen zijn op Koraal Onderwijs is een thema wat regelmatig terugkomt.

MZ Onderwijs heeft frequent contact met de ROG-en waarin onderwijs van Koraal vertegenwoordigd is. Dit betreffen de ROG-en van de regio's West-Brabant, Noordoost/Zuidoost Brabant en het Expertise Centrum. De ROG-en bewaken de participatie voor onderwijs in de regio en indien van toepassing kunnen zij in de regio de participatie uitzetten.

Daarnaast wordt regelmatig contact gezocht met de MR/DR-en van de schoollocaties. Dit kan zijn voor participatievragen of input welke nodig is ter voorbereiding op de reactie op een voorgenomen besluit.

De MR/DR-en van de schoollocaties zoeken steeds vaker contact met MZ Onderwijs over vragen en adviezen op het gebied van medezeggenschap.

Bijlage 3

Besproken, gevraagde reacties, advies en instemming in 2023

In 2023 is MZ Onderwijs door de MR van het Dieze College gevraagd om een proces te volgen. Het betreft het proces ter voorbereiding op het voorgenomen besluit om in te huizen bij een andere school. Dit thema heeft vaak op de agenda van MZ Onderwijs gestaan. Daarnaast is er zeer regelmatig contact geweest met de leden van de MR over praktische vragen en over ontwikkelingen die in het kader van de voorbereiding plaatsvonden. Het onderwerp is daarnaast geagendeerd en besproken met de Raad van Bestuur. Op het einde van 2023 is er nog geen voorgenomen besluit aangeboden.

MZ Onderwijs streeft ernaar regelingen en afspraken voor onderwijs zoveel als mogelijk uniform te maken, waardoor ze van toepassing zijn voor alle onderwijsstichtingen van Koraal. In 2023 zijn in dit kader door MZ Onderwijs reacties gegeven op de volgende voorgenomen besluiten. Alvorens overgegaan werd tot het innemen van een standpunt is vaak om input gevraagd aan de MR-en en DR-en van de scholen. Ten aanzien van alle onderwerpen is gekeken of medewerkers/teams in de locaties betrokken zijn.

- De Bestuursformatieplannen van de onderwijsstichtingen sinds 2022 gebruik gemaakt wordt van een gelijk format.
- Het vakantierooster en jaarplanning 2023-2024.
- Het concernplan en begroting 2024 ten aanzien van onderwijs-specifieke elementen.
- De arbeidsmarkttoelage vso achterstandsscholen.
- Een addendum ten behoeve van en een aanpassing op het beloningsbeleid.
- Het toevoegen van de functie 'arbeidsdeskundige' aan het functiehuis;
- Het uitstroombesluit medewerkers (van werk naar werk).
- De verhuizing van het bestuursbureau onderwijs van Etten-Leur naar Breda.
- Het vervangingsbeleid.
- Het opnemen van bestemmingsreserves voor De Vlinder en Saltho Onderwijs en het uitbreiden van de bestemmingsreserves van Het Driespan.
- Actualisatie van de functie van conciërge (A-B-C).
- Actualisatie van de functie gedragswetenschap-

per (A-B).

- Actualisatie en invoering van het hitteprotocol.
- Het toevoegen van de functie 'regisseur vastgoed onderwijs' aan het functiehuis.
- Het BBL-beleid beleid onderwijs.
- Het ontwikkeltraject naar schoolleider.

Daarnaast is gereageerd of gesproken over onder andere de volgende thema's.

- De interne evaluatie naar aanleiding van het bestuursonderzoek door de Inspectie.
- De strategische ontwikkelagenda onderwijs en De Negensprong.
- De ontwikkelingen rondom het Dieze College en voorbereidingen in het kader van een mogelijke verhuizing naar de Bossche Vakschool.
- De betekenis in het kader van medezeggenschap van het financieel scheiden van een school; met name het Bredero College.
- De werkwijze van MZ Onderwijs in relatie tot de werkzaamheden van de ROG-en.
- De eerste verkennende gesprekken over mogelijkheden juridische herstructurering onderwijs.

Deze thema's zijn tijdens meerdere overlegmomenten onderwerp van gesprek geweest en zullen in 2024 een vervolg krijgen.

Studiedagen MZ Onderwijs

MZ Onderwijs heeft dit jaar twee studiedagen voor leden van medezeggenschap in onderwijs georganiseerd. De leden van de MR-en en DR-en waren beide dagen ruim vertegenwoordigd. De bijeenkomsten zijn gehouden in de middag en avond waardoor meer leden in de gelegenheid waren om deel te nemen. Beide studiedagen zijn afgesloten met een informeel samenzijn met een diner. Hierdoor was er ruimte om te netwerken.

De eerste studiedag was in maart en stond in het teken van delen van informatie die van belang is voor leden van medezeggenschap. Tijdens de studiedag is uitgebreid stilgestaan bij de medezeggenschap zoals deze georganiseerd is binnen Koraal en is aandacht besteed aan de verkiezingen van MZ Onderwijs. Daarnaast hebben een collega een presentatie gegeven over de

ontwikkelingen in het kader van De Negensprong en heeft de controller de leden tips gegeven in het kader van het lezen van een begroting.

De tweede studiedag in november stond in het teken van ouderparticipatie. Er waren verschillende ouders aanwezig op de studiedag. Het thema ouderparticipatie is belicht vanuit HR/Koraal perspectief met een presentatie. Ook is stilgestaan bij hoe HR/Koraal een bijdrage kan leveren aan het verbeteren van de ouderparticipatie en wat hiervoor nodig is. Daarnaast heeft een ouder verteld over zijn ervaringen binnen Koraal en heeft hij de leden meegenomen in zijn overwegingen, verschillende persoonlijke ervaringen en de uiteindelijke beweegredenen die ertoe hebben geleid om zich verkiesbaar te stellen binnen de MR van de school van zijn kind.

Tijdens de middag zijn deelnemers samen in gesprek gegaan over de verschillende ervaringen, wat zij nodig hebben (als medewerker en als ouder) en wat mogelijk gemist wordt binnen de scholen of Koraal. Een voorbeeld waar zeker iets mee gedaan zal worden, is het ontbreken/of niet kunnen vinden van ouderparticipatie op onze website.

ROG Noordoost Brabant/ Zuidoost-Brabant

Leden

De ROG NOB/ZOB heeft zeven leden. Sinds de start van het huidige medezeggenschapsmodel is deze ROG nog zoekende naar de wijze waarop deze zijn rol kan pakken als het gaat om het stimuleren, faciliteren/organiseren en toetsen van participatie binnen de scholen in de regio. Er is regelmatig van gedachten gewisseld met de overige Brabantse ROG'en, met MZ Onderwijs en met de directie.

Besproken in 2023

In april 2023 heeft er binnen de regio een overleg plaatsgevonden tussen directie, schoolleiders, (een afvaardiging van) de MR'en uit de regio en de ROG. Hierin is besproken hoe er gezamenlijk voor gezorgd en op vertrouwd kan worden dat de participatie in de scholen goed verloopt en wat een goede

werkwijze zou kunnen zijn. Het bleek dat de MR'en van de scholen die op hetzelfde terrein gevestigd zijn als de zorgorganisatie het contact met de ROG willen blijven onderhouden. De overige MR'en geven aan dat dit niet nodig is omdat er geen verbinding met zorg en de zorgorganisatie is en veel thema's elkaar niet raken. Ook is aangegeven dat men bij behoefte aan overleg over MZ/participatie contact opneemt met MZ Onderwijs. In dit overleg is verder afgesproken dat de ROG met iedere MR afzonderlijk afspraken maakt over de participatie en hoe deze geborgd wordt. Dit proces loopt nog.

De ROG NOB handhaaft zijn contactpersonen (vanuit de ROG richting MR) die op basis van de afspraken contact onderhouden met de betreffende MR'en. In het structurele overleg tussen ROG en regiodirecteur wordt standaard "onderwijszaken" geagendeerd om elkaar op de hoogte te houden.

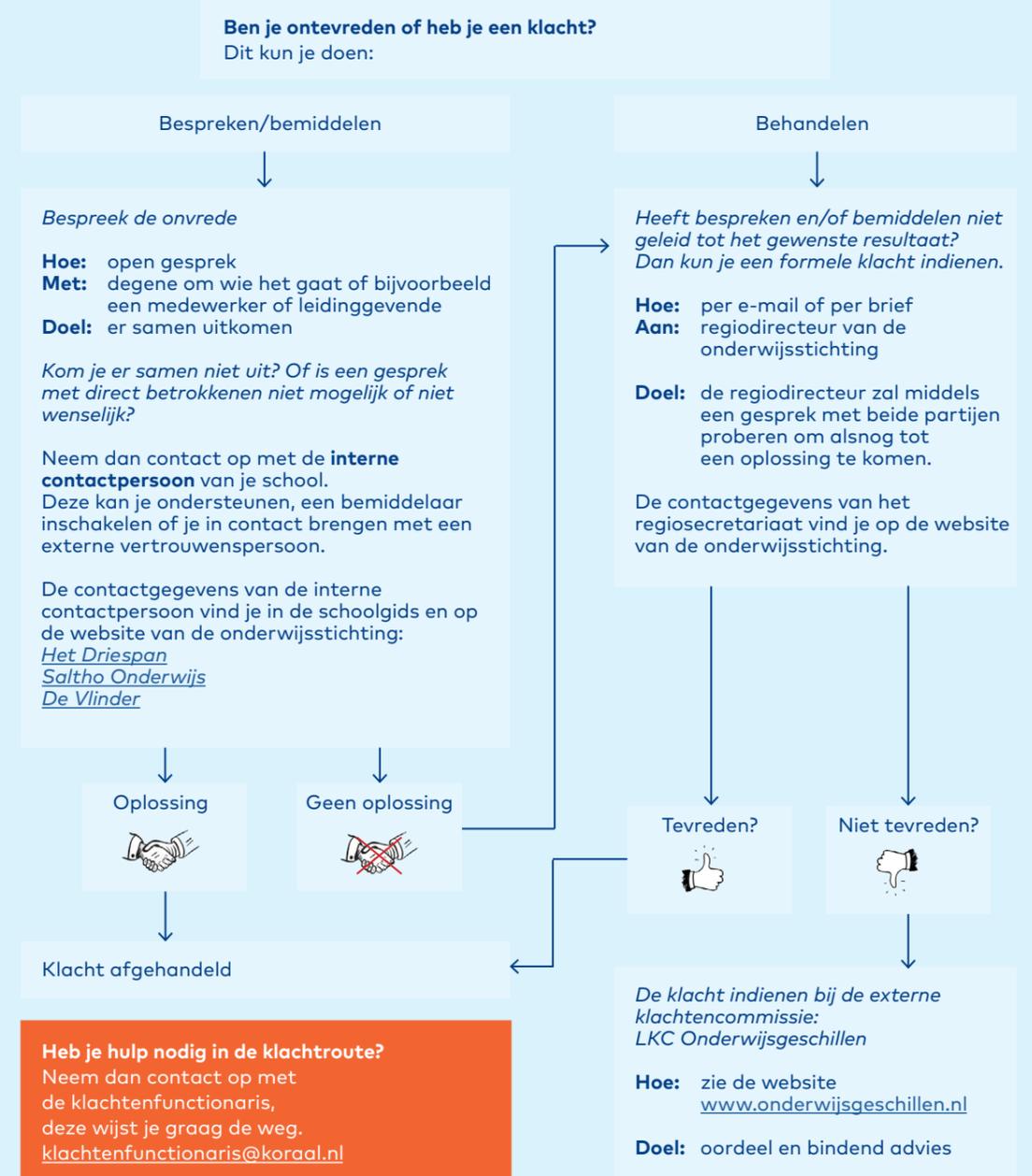
Overige zaken die aan bod kwamen tijdens overleggen met regiodirecteur en medezeggenschap:

- lopende zaken, zoals verzuim, inspectiebezoek, vakantierooster, bestuursformatieplan, MTO onderwijs, schoolgids, begroting, duurzame inzetbaarheid, takenpakket schoolleiders, ervaringen met ondersteuning HR, nieuwbouw van Het Dok.
- lopende zaken bij diverse scholen, zoals: inspectie onderzoek, traject Dieze college/Bossche Vakschool, nieuwbouw van Het Dok, verandering werktijd pedagogisch medewerkers oza, strategie onderwijs, verloop/bezetting.

Bijlage 4 - Klachtenroute Onderwijs

Stroomschema klachtroute onderwijs

voor leerlingen en hun ouders/verzorgers

Bijlage 5 - Nationaal Programma

Onderwijs so De Vlinder

So De Vlinder

Uit methode-gebonden toetsen, observaties, groeps- en leerlingenbesprekingen en eigen inschatting van schoolleiding, leerkrachten, leerlingen, ouders en externe professionals zijn de achterstanden in kaart gebracht en is besloten welke interventies nodig zijn.

Gekozen interventies	Eerste resultaten
<p>B. Effectievere inzet van onderwijs <i>Individuele instructie (tutoring):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuele leerlingen die achterstanden en/of hiaten hebben opgelopen in de leerstofbeheersing van de hoofdvakken krijgen individueel extra aanbod, met als doel het opnieuw aanhaken bij het groepsaanbod • Wekelijks is een onderwijsassistent 1,5 dagdeel aan de slag met leerlingen die hiaten hebben in hun onderwijsresultaten. Per trimester wordt door de intern begeleider een nieuwe planning en een programma gemaakt. 	<p>B. Effectievere inzet van onderwijs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didactische groei van de leerlingen is zichtbaar. • Door ziekte onder personeel heeft een deel van de ondersteuningstijd niet plaatsgevonden.
<p>C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling <i>Interventies gericht op welbevinden leerlingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • oza: Faciliteren van interventies binnen de school, gericht op het (herstel van) welbevinden, ter ondersteuning van het leren. • Ontwikkelen en geven van trainingen aan vakgroep in mentale weerbaarheid en stressregulatie <p><i>Cultuureducatie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Een vakdocent kunstvakken in elke groep van so De Vlinder verzorgt een jaar lang lessen kunst en cultuur. Ondersteuning externe organisatie bij ontwikkelen doorgaande lijn in kunst- en cultuuronderwijs <p><i>Bewegend leren:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionaliseren van een collega per bouw die de rol van inspirator en kartrekker rondom bewegend leren op zich gaan nemen. 	<p>C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling</p> <ul style="list-style-type: none"> • oza (Onderwijs-Zorg-Arrangementen) is structureel opgenomen in het beredeneerd aanbod. De rol van de PMers is duidelijk afgebakend en wordt beredeneerd ingezet • Afgerond • Afgerond • Afgerond. Bewegend leren is structureel een onderdeel van het didactisch handelen binnen de school.

Gekozen interventies	Eerste resultaten
<p>D. Metacognitie en zelfregulerend leren <i>Executieve functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzet leerkracht t.b.v. versterking van het leren via investeren in eigenaarschap leerlingen en werken vanuit portfolio • Aanschaf integrale zaakvakkenmethode Blink t.b.v. autonomie, samenwerkend leren en eigenaarschap, ter bevordering van sociaal-emotioneel welbevinden (ruimte in rooster) 	<p>D. Metacognitie en zelfregulerend leren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het implementeren van eigenaarschap vraagt om ruimte in het rooster voor reflectie en coachingsgesprekken. Het werken volgens de leerlijnen SMC en leren leren is hieraan ondersteunend om op maat te kunnen werken. • Middels een geïntegreerd en compact aanbod in zaakvakken kan een context worden gecreëerd om met doelen eigenaarschap te gaan werken.
<p>E. Inzet van personeel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzet van interim IB-er voor coaching on the job voor IB-ers en leerkrachten t.b.v. effectievere inzet van onderwijs en opbrengstgericht werken; • Inzet van onderwijsassistent t.b.v. effectievere inzet van onderwijs; • Inzet coördinator t.b.v. executieve functies; • Inzet leescoördinator; • Inzet orthopedagoog; • Inzet PM-ers t.b.v. oza. • Begeleiding van leerkrachten en leerlingen in gebruik en inzet ICT • Professionalisering van collega's in mentale weerbaarheid en Trauma sensitief onderwijs 	<p>E. Inzet van personeel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personeel is ingezet.
<p>F. Faciliteiten en randvoorwaarden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coaching on the job van Intern begeleiders bij het begeleiden van de jaarcyclus OGW binnen de school • Aanschaf preventieve methode Bouw: t.b.v. aanpak lees- en spellingproblemen • Aanschaf leesboekenpakket schoolbibliotheek 	<p>F. Faciliteiten en randvoorwaarden</p> <ul style="list-style-type: none"> • OGW is ingericht binnen de jaarcyclus. Borging en bestending is nog nodig. • M.i.v. schooljaar 2022-2023 is nieuwe IB-er gestart. Beleidsdocument OGW is afgerond en vastgesteld. Interim IBV werkt nog voor twee dagen, ondersteunend aan startende lbers. • De nieuwe methode is in gebruik genomen. • Leesboekenpakket is aangeschaft

koraal.nl

